

2014

Pedagógiai program

**Kecskeméti
Széchenyivárosi
Arany János
Általános Iskola**

Kecskemét

I. FEJEZET: NEVELÉSI TERV

TARTALOMJEGYZÉK

KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK	7
BEVEZETŐ	8
1. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	11
1.2. A nevelő-oktató munka pedagógiai értékei, alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	11
1.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	16
1.3 AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK 20	
1.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	20
1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	22
1.4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK .24	
1.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:	24
1.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:	26
1.4.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:	27
1.4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:	28
1.5 A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	29
1.6 A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	31
1.6.1 Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők tanulók nevelése, oktatása.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
1.6.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	37
1.6.3 Hátrányos, halmozottan hátrányos tanulók nevelése, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	40
1.7 AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTELI RENDJE	45
1.8. KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL	46
1.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	46
1.8.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák:	49
1.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA	55
1.9.1. A vizsgaszabályzat célja, hatálya.....	55
1.9.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei	57
1.10. AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI ..	58
1.11. A FELVÉTELI ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI	60

Arany János Általános Iskola	62
1. Helyzetelemzés.....	62
1.1. Az iskola, a tanulók.....	62
1.1.1. A tagintézmény rövid története.....	62
1.1.2. A tagintézmény tanulói, szociális környezet.....	62
1.2. Az intézményegységben folyó munka feltételei	62
1.2.1. Személyi feltételek.....	62
1.2.2. Tárgyi feltételek.....	63
1.3. A tagintézmény hagyományai, kiemelt területek, eredmények	63
1.3.1. Hagyományok, kiemelt területek	63
1.3.2. Eredményeink	64
1.4. A tagintézmény kapcsolatai.....	64
2. Nevelési terv.....	65
2.1. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	65
2.1.1. Szervezeti hagyományok:	65
2.1.2. A tanulóközösségek szervezetei:	65
2.1.3. Iskolatörténeti hagyományok.....	66
2.1.4. A tagintézmény külső kapcsolatai.....	66
2.2. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszerek és szervezeti formák.....	67
2.2.1. A tanóra /Az általános részben leírtak alapján/.....	67
2.2.2. A tanórán kívüli tevékenységek.....	67
2.3. A szülők, tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái.....	72
2.3.1. Szülői részvétel az iskola munkájában.....	72
2.3.2. Szülői képviselői fórumok tagintézményünkben.....	73
2.3.3. Tanulói részvétel az iskolai szervezetben	75
 Lánchíd Utcai Sport Általános Iskola	 76
1. Az iskola bemutatása	76
1.1. Az iskola és környezete	77
2. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA.....	78
2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	78
2.2. Az iskola képzési rendje, felépítése.....	80
2.3. Az iskolai hagyományok rendszere	82

2.4. Köznevelési Típusú Sportiskola	85
2.5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	94
2.6. A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei	96
Móra Ferenc Általános Iskola	
2. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE	110
2.1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE	110
2.2. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV FELETTI ÓRASZÁM	111
2.3. AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TÁRGYAK, KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, EZEK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAG ÉS KÖVETELMÉNYEK.....	115
2.4. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	115
2.5. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA.....	116
2.5.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:.....	116
Az iskola első osztályba lépésének feltételei.....	117
2.5.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	118
2.5.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	120
2.5.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	120
2.5.5 A különleges bánásmódot igénylő tanulókról	
2.6. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS.....	133
2.7. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	133
2.8. PROJEKTOKTATÁS	134
2.9. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	135
2.10. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI.....	137
2.10.1. Írásbeli feladatok értékelése.....	140
2.11. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA.....	141
2.12. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI	141
2.13. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK.....	142

2.14. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	152
2.14.1 Az iskola egészségnevelési elvei	152
2.14.2. Az iskola környezeti nevelési elvei.....	159
2.15. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS	
SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI	162
2.15.1. A magatartás értékelésének elvei.....	162
2.15.2. A szorgalomjegyek megállapításának elvei	164
2.15.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	166
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA.....	168
A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA	168
A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA.....	168
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA	170
JEGYZŐKÖNYV	171

TÖRVÉNYI HÁTTÉR

- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK

Olyan intézményt teremtünk,

- ahol a gyermek életkorát megélni engedő légkör van,
- ahol segítjük a gondozás, játék, személyiségfejlesztés, érték közvetítés, képesség,- és kompetenciafejlesztés folyamatában a gyermekkor teljessé tételét,
- ahol a gyermek alkotó részese a tanulás- tanítás folyamatának, képes a tudás elsajátításra és felébred benne a tudásvágy,
- ahol hozzásegítjük a gyermeket ahhoz, hogy megtalálja azokat a kötődéseket, amelyek felnőtt korában is meghatározóak lehetnek.

Olyan személyiség kialakulásának segítésére törekszünk, akik a társadalmi és egyéni életükben felelősségteljes, megértésen, elfogadáson és szereteten alapuló önmegvalósításra képesek a társadalom javára.

BEVEZETŐ

AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Három óvoda és három általános iskola integrációjaként jött létre 2007. július 1-jén a **Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola**, mely többcélú közös igazgatású közoktatási intézmény. Az intézményegységeink elhelyezkedése földrajzilag kedvező, egy városrészben találhatóak, nem messze egymástól. Minden iskolánk mellett van egy óvoda. Kezdetektől fogva törekedtünk arra, hogy az intézményegységek múltját tiszteletben tartva, gyökereit megőrizve folytatódjon az építkezés.

A Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola színvonalas, minőségi nevelést és oktatást végző intézmény, a dolgozókat igényes szakmai felkészültség, a gyermekek iránt érzett szeretet és felelősség jellemzi.

Az intézményi célok konkrétak, reálisak, mérhetőek és összehasonlíthatóak mindkét ágazatban és intézményi szinten egyaránt. A szülők, pedagógusok együttműködése a gyermekek nevelése, oktatása érdekében a kölcsönös tiszteleten, egymás megbecsülésén alapszik. Ennek köszönhetően az intézmény jó hírnévre tett szert, eredményességünket az alma materből kikerült tanulók helytállása igazolja.

A tanulók sokoldalú fejlesztése érdekében színvonalas, eredményes, jó munkát végeztünk közös összefogással, együttműködéssel, egymás munkájának megbecsülésével.

Az intézmény eredményessége köszönhető a kollégáink napi szintű lelkiismeretes, szakmailag igényes munkájának, a vezetők összefogásának, szakmai felkészültségének, a gazdasági hivatal és technikai dolgozók munkájának, a szülők és a fenntartó támogatásának.

Arany János Általános Iskola: Természettudományi profil bővült az informatikával (XCLASS referencia intézmény), akkreditált kiváló tehetségpont, pozitív előminősített referenciainitézmény, „Jó gyakorlatok feltöltése”

Lánchíd Utcai Sport Általános Iskola: Köznevelési típusú sportiskola, pozitív előminősített referenciainitézmény, akkreditált kiváló tehetségpont, „Jó gyakorlatok feltöltése”

Móra Ferenc Általános Iskola: Művészetoktatás, TÁMOP 3.1.4. pályázat- kompetencia alapú oktatás, „Jó gyakorlatok feltöltése”, pozitív előminősített referenciainitézmény

Mindhárom iskolában az alapkészségek, képességek biztos fejlesztése mellett, emelt szinten oktatjuk az angol és német nyelvet. Öt évvel ezelőtt a három iskola belépett a Szentesen működő „Jövőnkért” Művészetoktatási iskolába dráma és képzőművészet tanszakokkal.

A 2013 januárjától elkezdődött folyamatban a három iskola megy együtt tovább. Könnyebb fejezet indul az életünkben, mint 2007-ben, hiszen az elmúlt öt év emlékei, gyümölcsei még sokáig érnek, táplálnak bennünket. Volt egy rövid életű „integráció”, melynek eredményei fennmaradnak.

2013. szeptemberében a nevünk **Kecskeméti Széchenyivárosi Általános Iskola** lett. Így : Kecskeméti Széchenyivárosi Általános Iskola Arany János Általános Iskolája, Kecskeméti Széchenyivárosi Általános Iskola Lánchíd Utcai Sport Általános Iskolája valamint Kecskeméti Széchenyivárosi Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskolája lett az iskolák új neve.

Majd októberben a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ új Szervezeti és Működési Szabályzata szerint a nevünk Kecskeméti Széchenyivárosi Arany János Általános Iskolára módosult. Így a tagintézmények neve: Kecskeméti Széchenyivárosi Arany János Általános Iskola Lánchíd Utcai Sport Általános Iskolája valamint Kecskeméti Széchenyivárosi Arany János Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskolája lett.

A program elkészítését megelőzte több széleskörű felmérés, melynek során tanulók, szülők, pedagógusok jelezheték elvárásaikat, megfogalmazhatták céljaikat intézményünkkel kapcsolatban.

Stratégiai célkitűzéseink között szerepel, hogy a székhely/tagintézmények megőrizték egyéni arculatukat, tovább fejlesszék erősségeiket, hagyományaikra támaszkodva vegyenek részt a folyamatos fejlesztésben.

Célunk, hogy az intézmény működtetése során az iskolák fejlesszék tovább erősségeiket, a hagyományaikra támaszkodva vegyenek részt a folyamatos fejlesztésben.

- Az intézményi tervező munka eljárásrend szerint, intézményi és tagintézményi szinten épül fel.
- A vezetői munkaterv a teljes intézményre szóló feladatokat tartalmazza.
- A feladatok lebontása a tagintézmény-vezetők által elkészített éves munkatervükben található, a helyi sajátosságok figyelembevételével.
- A munkaközösségek a szakmai munka meghatározó koordináló szervezetei az iskolai munkának.
- A munkaközösségi munkatervek alapja az intézményi és tagintézményi munkaterv.
- Az éves munka értékelését beszámoló formájában adják le a munkaközösség-vezetők.

Nevelési cél:

- Hatékony iskolai nevelés megvalósítása
- A gyermekre szabott pedagógiai tervezés, fejlesztés
- Kompetenciák fejlesztése, a személyiség alakítása

Oktatási cél:

- Tanórán és tanórán kívüli tehetséggondozás
- Iskolai felzárkóztató tevékenység
- A fejlesztésre szoruló tanulók elérjék a tantervi követelmény minimumát

Nevelő, oktatómunkánk további céljai

- Személyes példamutatáson alapuló érték közvetítés
- Elkötelezettség a minőségi munka iránt
- A tanulók képességéhez mért optimális fejlődés biztosítása
- A fejlesztéshez szükséges legmegfelelőbb módszerek felkutatása
- Kiemelten kezeljük a tehetséges tanulók fejlesztését
- Tehetséggondozó órák, szakköri tevékenység, énekkar, sportkör
- Projekt napokat és tehetségnapokat szerveznek az egységek
- Gazdagító programokat, tehetséggondozó műhelyeket működtetünk

- Emelt szintű oktatás: matematika, idegen nyelv (angol, német), testnevelés, ének
- A tanuló személyiségének fejlesztése, értékrendjének megalapozása
- Felzárkóztató és fejlesztő órák biztosítása
- Iskolai könyvtáraink hatékony működése
- Tanulóink felkészítése a továbbtanulásra
- Differenciálás, korrepetálás, egyéni fejlesztés
- Délutáni foglalkoztatás napköziben, tanulószobában
- HH, HHH, SNI, BTMN tanulók integrált nevelése
- Határozottan lépünk fel az agresszív magatartásmód, rongálás ellen
- Tapasztalatcserék, bemutatóórák, nyílt napok
- Változatos tanórán kívüli programok
- Egészséges életmódot megalapozó magatartásformák kialakítása
- Sikeres szerepelések a városi, megyei, területi, országos tanulmányi, művészeti és sportversenyeken
- Városi rendezvényeken, ünnepségeken veszünk részt
- Beiskolázási programok
- „Jövőnkért” művészeti iskola – dráma és képzőművészet tanszak
- Közös honlap összetartozásunkat jelképezi

Közösségét erősítő rendezvények

- Tanév elején integrációs találkozó – közös játékok
- Beiratkozások előtti integrációs szülőértekezlet
- „Kakaó-party” a leendő iskolások szüleinek és a gyerekeknek
- Beiskolázási programok
- Közös sportrendezvények

Szakmai munkaközösség:

- szakmai munkaközösség működik az intézményben
- alsó tagozatos, humán és természettudományi munkaközösség

1. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

1.2. A nevelő-oktató munka pedagógiai értékei, alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az emberi magatartás általános értékei

Az intézményünk:

- *értékrendjében **gyermekközpontú, humanista;***
- *tanulóinknak **elsősorban az EMBER tiszteletén, megértésén és szükség szerinti segítségén, a másság elfogadásán** alapuló humanista értékekkel kell rendelkezniük.*
- *A gyermeket nem érheti semmilyen okból hátrányos megkülönböztetés; értéként preferálja **az aktivitást, kezdeményezőkézséget, döntési képességet, az innovativitást,** mert ezek olyan tulajdonságok, amelyek birtokában a tanulók irányítani képesek majd későbbi életüket.*
- *tanulói a sokoldalú személyiségfejlesztés eredményeképp maguk is aktív részesei legyenek egy derűs, harmonikus **iskolai közösségnek.***

A helyi értékek meghatározása

- Intézményünk nyitott: **figyelembe vesszük a környezet érték közvetítő, szocializáló hatásait;** igényt tartunk a városi, helyi társadalom pedagógiai potenciáljára; **partnerként kezeljük a családot, a gyereket, a szülőt és a társadalmi környezetet.** Intézményünk a családi nevelés elsődlegességét tiszteletben tartva a családdal együttműködve, a partnerek igényeit figyelembe véve felelős a gyermekek neveléséért.
- Elfogadjuk, hogy a gyermeki személyiség fejlődése szociálisan determinált, ezért **a differenciáló szociális feltételek hatásai esélyegyenlőtlenségek formájában szükségképpen kifejezésre jutnak az intézményben.** Természetes vállalásunk tehát **a szociokulturális egyenlőtlenségek mérséklésére való törekvés** és a gyermekek személyiségfejlesztésének pedagógiai átfogása.
- **A gyermekközpontú intézményi tevékenység minden eleme a sokoldalú személyiségfejlesztést szolgálja, figyelembe véve a gyermekek egyéni, életkori sajátosságai és szükségleteit:** az alapvető kompetenciák (ismeretek, készségek, képességek, attitűdök) elsajátítását, kialakítását és fejlesztését, a tehetséggondozást, a szociális hátrányok, tanulási nehézségek enyhítését, felkészítést az önálló ismeretszerzésre.
- Valljuk, hogy a személyiség fejlődéséhez elengedhetetlen az **egyéni fejlettséghez mért eredmények hangsúlyozása** és a sikereken keresztül történő **pozitív megerősítés.**
- Célunk olyan széleskörű általános műveltség biztosítása, amely jó alapot ad a középiskolákban történő helytálláshoz.
- Tanulóink számára biztosítani kívánjuk mindazon ismeretek átadását, azoknak az alapképességeknek és képességeknek kialakítását és fejlesztését, melyek életkori adottságaiknak megfelelnek, és szükségesek ahhoz, hogy fejlődésük töretlen legyen, megalapozva a felnőtt életben való boldogulásukat.
- Olyan intézményért dolgozunk nap, mint nap, amit alapvetően a gyerekek érdeke határoz meg.
- Szeretnénk elérni, hogy iskoláinkban jól érezzék magukat a tanulók, pedagógusok a gyerekek szülei.
- Legyen iskoláink környezete esztétikus és vonzó.

- Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük.

Pedagógiai alapelveink

Intézményünkben a gyermekek teljes személyiségének fejlesztése, értékrendjük megalapozása, kompetenciáik (korszerű ismereteik, képességeik, jártasságaik, készségeik, attitűdjeik) kialakítása, bővítése és fejlesztése érdekében a legfontosabb a gyermeki jogok tiszteletben tartása mellett:

- A gyermekek **testi-lelki szükségleteinek** figyelembe vétele
- Az értelmi képességek fejlesztése a különféle információs csatornákon nyert információk értelmezésével, megértésével és alkalmazásával
- **Önálló ismeretszerzési igény felkeltése,**
- Önismereten alapuló, **hatékony, egyéni tanulási technikák és módszerek megalapozása, elsajátítása**
- **Nyitottság, igény és fogékonyság az emberi kapcsolatokra, barátságokra**
- **Az egyén önmegvalósítása, képességeinek kibontakoztatása** a csoportnormák betartása mellett
- **Egészséges életmód iránti igény** megalapozása és kialakítása az egészséges életvitel, egészségvédelem technikáinak elsajátításával, fenntarthatóságra nevelés
- **Környezettudatos szemlélet és magatartás** kialakítása a rendszerszemléletű gondolkodás megalapozásával,
- Nemzeti identitástudat és hazaszeretet megalapozása szülőföldünk, lakóhelyünk és népünk kultúrájának, hagyományainak és történelmi emlékeinek megismerésével, megőrzésével és tiszteletben tartásával
- Intézményünk mindhárom iskolája **pozitív előminősített referencia-intézmény**, egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, befogadó, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal, szervezeti innovációval rendelkező és ezt szolgáltatásaiban publikálni, valamint átadni képes közoktatási intézmény. Iskoláink több „Jó Gyakorlattal” rendelkeznek. Referencia- intézményi működés alapja a mintaértékű pedagógiai tevékenység. Szem előtt tartjuk a környezettudatosság és fenntarthatóság alapelveit. Hiszünk abban, hogy széles körben megismerik nevelési programunkat, elismerik szakmai hozzáértésünket és innovatív szemléletünkkel hozzájárulhatunk a horizontális tanulás folyamatához.

A referencia-intézményi működés célja:

- Nevelési-oktatási gyakorlat továbbadása, elterjesztése, megismertetése
- Segítése más közoktatási intézményeknek a szakmai fejlesztő tevékenységekben

Részcélok:

- Az érdeklődő intézmények számára szervezett szakmai műhelyek működtetése
- Pedagógiai szakmai szolgáltatás nyújtása a kistérség, a régió intézményeinek
- A „Jó gyakorlataink” átadásának segítése tanácsadói, mentori támogatással
- Belső csapat működtetése a szakmai továbbfejlesztéshez

Fejlesztési feladat:

- A folyamatos fejlődés, a szakmai innováció és a horizontális tanulás biztosítása
- Új értékátadó pedagógus kompetenciák továbbfejlesztése, módszertani kultúra gazdagítása
- Folyamatosan bővülő PR tevékenység
- A referencia- intézmény kínálatának bővítése

Általános célok

Alapvető célkitűzésünk, hogy a referencia-intézményi hálózat működésében történő aktív részvétellel járuljunk hozzá a térség, a régió közoktatásának fejlődéséhez.

Elhivatott pedagógus közösségünk a referencia-intézményi cím megpályázásával arra törekszik, hogy továbbadja tapasztalatait, tudását, és vonzáskörzetében a tehetséggondozást célul kitűző intézmények szakmai műhelyévé váljon.

Partnereink igényeinek megfelelő innovációs és referencia-intézményi szolgáltatói tevékenységünkkel a jövőben is a térség meghatározó intézménye maradjunk.

Részcélok

Szakmai felkészültségünk garancia arra, hogy nevelési-oktatási céljainkat magas színvonalon - a gyermeki jogokat, egyéni sajátosságokat és fejlődési ritmusukat figyelembe véve - valósítjuk meg.

A referencia intézményi feladatok, tevékenységek ellátásában erősíteni kívánjuk a rendszerszemléletet:

- a szolgáltatói szerep ellátásához szükséges fejlesztések és a működés belső szabályainak elemzésével, felelősségi körök kialakításával,
- eljárásrendek elkészítésével,
- a szakmai dokumentumok kiegészítésével,
- továbbfejlesztésével,
- s a teljes folyamatra vonatkozó minőségbiztosítási követelmények kidolgozásával.

Fő célunkhoz kapcsolódó törekvéseink:

- a társadalmi igényeknek és szakmai követelményeknek történő megfelelés, figyelembe véve a helyi, területi jellegzetességeket, az intézmény sajátos arculatát,
- nyitott oktatási-nevelési környezet megteremtése,
- intézményünk előnyös különbözőségének fenntartása, versenyképességünk hosszú távú megőrzése,
- a belső innovációs képességeink fejlesztése, a tantestületi innovatív erők ösztönzése,
- szervezeti és módszertani kultúránk folyamatos fejlesztése,
- jelenlegi referencia-területeink igény szerinti kiterjesztése,
- horizontális tanulási formák erősítése, tudatosabbá tétele,
- meglévő „jó gyakorlataink” továbbfejlesztése, „jó gyakorlataink” számának növelése,
- szolgáltatásaink körének bővítése.

Folyamatos fejlesztési feladatok megfogalmazása

- A referencia intézmény kínálatának folyamatos bővítése
- Az intézményközi horizontális tanulás partneri körének bővítése
- Folyamatosan bővülő marketing és PR tevékenységgel a nyilvánosság biztosítás
- Befogadó, egyéni fejlődést biztosító nevelés-oktatás eljárásait érvényesítő pedagógiai módszerek alkalmazása
- Kompetencia alapú nevelés-oktatás tartalmainak alkalmazása
- Nyitott nevelési környezet a munkakultúránkban-partnerkapcsolatok erősítése
- Vezetői és tantestületi elkötelezettség a referencia intézménnyé válás folyamataiban és a szolgáltatás feladataiban
- Folyamatos önképzési, önértékelési rendszer működtetése, változáskezelés
- Külső-belső szakmai kapcsolati formák kidolgozása
- Pedagógusok közötti team munka, aktív együttműködés erősítése
- IKT eszközök, módszerek alkalmazása
- „Jó gyakorlataink” szolgáltatások bővítése
- Új tanulási eljárások kidolgozása, egyéni tanulási utak megteremtése
- Fejlesztési tervek készítése-rövid távú (egy éves), hosszú távú (öt éves) készítése
- Egyéni intézményi arculatunk hangsúlyosabbá tétele
- A tehetséggondozás iránt elkötelezett intézményekkel történő kapcsolatteremtés
- Tehetséggondozó programok, szakmai műhelyek működtetése, valamint nyílt napok és tehetséggondozó konferenciák rendezése
- Hálózaton belüli együttműködés kezdeményezése és kiépítése minél több részterületen
- Támogatóink körének bővítése

Nevelő-oktatómunkánk céljai

- A tanuló fejlettségét figyelembe véve, olyan elfogadó nevelés – oktatás megvalósítása, amely az egyetemes társadalmi és természeti értékek közvetítésével teremti meg az egész életen át tartó tanulás megalapozását
- Az *iskolai nevelés*: a személyiség fejlesztése a társadalmi közmegegyezésen nyugvó, a történetiségre és a nemzeti hagyományokra épülő értékorientált műveltség közvetítésével. Felelősségteljes magatartást tanúsító, önnevelésre képes, önállóan és alkotóan gondolkodó, konfliktusokat kezelni tudó, a szép befogadására alkalmas egyéniségek nevelése.
- Pedagógiai programunk és helyi tantervünk követelményközpontú, pedagógiai koncepciója szerint gyermekközpontú. ***Olyan alapvető ismeretek birtokába juttatjuk tanulóinkat, melyek segítségével képesek bekapcsolódni*** az őket körülvevő mikrokörnyezet (család, iskola, lakóhely, majdan munkahely) valós életének gyakorlatába; ***dönteni tudnak*** egyedül – vagy szüleik, gondviselőik segítségével – továbbtanulásukról, további életükről, ***nyitottak*** a tágabb környezet történései iránt. Olyan igényes alapismeretekkel rendelkeznek, amelyek alapul szolgálnak egy magasabb szintű ismeretrendszer megszerzéséhez és az egész életüket meghatározó önképzéshez
- **Referenciainstanzként (székhely/tagintézmények) feladatunk:** a referencia-intézményi működéshez szükséges szervezeti, oktatásszervezési, szolgáltatás-szervezési feltételrendszer kialakítása, a referencia-intézményi szolgáltatások ellátásához a humánerőforrás biztosítása, megfelelő számú referencia-intézményi mentor – pedagógus és intézményi mentorpedagógus képzésével innovációs tapasztalataink, kidolgozott jó gyakorlataink átadása tanulmányozható és elemeiben honosítható formában annak érdekében, hogy azok adaptálhatóvá, alkalmazhatóvá váljanak az iskoláinkkal kapcsolatba kerülő partner intézmények számára is.

Az iskolai nevelő-oktatómunka eszközei, eljárásai:

Meggyőzés, felvilágosítás, tudatosítás lehetséges módszerei:

- Minta.
- Példa, példakép.
- Eszménykép.
- Bíráló, önbíráló.
- Beszélgetés.
- Előadás.
- Vita.
- Beszámoló.

A tevékenység megszervezésének módszerei:

- Megbízás.
- Ellenőrzés.
- Értékelés.
- Játékos módszerek.
- Gyakorlás.

A magatartásra ható módszerek:

A) Ösztönző módszerek:

- Ígéret.
- Biztatás.
- Elismerés.

- Írásbeli-szóbeli dicséret.
- Osztályozás.
- Pontozás.
- Jutalmazás.

B) *Kényszerítő módszerek:*

- Felszólítás.
- Követelés.
- Parancs.
- Büntetés.

C) *A negatív viselkedés kialakulását a következő módszerekkel próbáljuk megakadályozni:*

- Felügyelet.
- Ellenőrzés.
- Figyelmeztetés.
- Tiltás.
- Elmarasztalás.
- Intés.

Nevelési módszerek különböző formái:

a) *Információinkat a nyelv segítségével továbbítjuk tanulóinkhoz:*

- Beszéd.
- Beszélgetés.

b) *Nyelven kívüli eszközökkel is kifejezzük közleményeinket:*

- Mimika.
- Szemmozgás.
- Tekintet.
- Testhelyzet, testtartás.
- Testközelség.
- Gesztusok.

c) *A szociális technikák azt foglalják magukba, amikor tanulóink a családtól, majd az iskola közösségtől viselkedési és magatartási mintákat kapnak.*

1.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Személyiségfejlesztés: énkép-önismeret, önértékelés, kompetenciák, önmegvalósítás, önképzés

A személyiség kognitív és affektív oldalának együvé tartozását minden téren biztosítjuk. Az egyén és a környezet közötti kölcsönhatásokat befolyásoló biológiai, fejlődési, tanulási, gondolkodási, érzelmi, motivációs és társas folyamat egységbe foglalásával **a teljes személyiség integrált fejlesztését érjük el.**

Az a célunk, hogy gyermekeink megismerjék azokat a személyi változókat, amelyek a viselkedés alakításában meghatározóak: **kompetenciák, kódolási stratégiák, elvárások, szubjektív értékek, önszabályozó rendszerek.** Ezáltal tudatosan vállalt, erkölcsi alapokon és önmegismerésen nyugvó magatartás alakul ki, mely az önnevelés lehetőségét is előrevetíti. Feladatunknak tekintjük, hogy a gyermek segítségével **kialakítsa egyedi, csak rá jellemző identitását, alakuljon pozitív énképe és reális önértékelése.**

Különös figyelmet fordítunk a társas élet kívánatos szabályainak megismertetésére, azok gyakoroltatására. Ehhez hozzátartozik a kívánatos és lehetséges közti különbségekkel, korlátokkal való számvetés is. Ezért tűztük ki célul a kompromisszumkészség, konfliktuskezelés, a tolerancia és az elfogadás képességének erősítését. Ezek **nyitottságot és demokratikus gondolkodást** feltételeznek, amelyek nem képzelhetők el **megbízható tudás** és azon alapuló **problémamegoldó gondolkodás** fejlesztése nélkül. **A személyiség fejlesztését** a személyes példaadás, a korrekt partneri viszony, a pozitív megerősítés, a konkrét ismeretszerzés és önálló tanulás fejlesztésével kívánjuk elérni.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatainkat három fő terület köré összpontosítjuk: **érzelmi kultúra és a szocializáció alakítása, képességek fejlesztése, érték közvetítés.**

A tanóra

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanóra.

Az iskola pedagógusai a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók **motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.** Stratégiánk a megtanítás.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban **felkeltsük az érdeklődést**, olyan belső indítékokat ébresszünk fel bennük, melyek tanulásra ösztönzik őket, és ezt a tanulási kedvet, érdeklődést a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a **tanulói tevékenykedtetést és állandó aktivitást** biztosítják.
- Kiemelten fontos feladat a **differenciálás.** A pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a gyermekek **egyéni fejlettségéhez**, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők a foglalkozásokon és a tanítási órákon előnybe részesítik az **egyéni képességekhez igazodó** munkaformákat, így elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél a gyermekek önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- **Az emelt szintű órák** - (Arany János iskola: matematika, idegen nyelv német-angol, Lánchíd Utcai iskolában Köznevelési Típusú Sportiskolai osztály, ahol emelt szintű testnevelés nevelése-oktatása folyik, valamint emelt szintű idegen nyelv; Móra Ferenc iskolában emelt óraszámú idegen nyelv német-angol, képzőművészet) - **a tehetség kibontakoztatását, a versenyekre való felkészítést szolgálják, míg a felzárkóztató órák a lassabban haladókat segítik.**

A tanórán kívüli tevékenységek

A tanórán kívüli tevékenységek, rendezvények intézményünk egész életét átfogják, a személyiségformálás fontos eszközei. Nyilvánosság előtt zajlanak, ezért ezek az intézményről alkotott jó vélemény, az intézmény jó hírnevének letéteményesei. Szerves részei az iskola nevelő- és oktatómunkájának.

Formái:

- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)

- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó, és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások
- Vetélkedők, versenyek, rendezvények

A tagintézmény szintű tevékenységek, rendezvények, hagyományok részletesen megtalálhatók a mellékletben szereplő tagintézményi pedagógiai programokban.

Céljaink a NAT-ban meghatározott képzési szakaszok során

- Az iskolába lépő kisgyermekben megóvni és továbbfejleszteni a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- Megismertetni és megszerettetni az iskolai tanulás tevékenységét, segítve az óvoda-iskola közötti átmenetet.
- A játék és testedzés lehetőségeinek biztosításával segíteni a gyermek fejlődését, érését.
- A tanítási tartalmak feldolgozása során közvetíteni az elemi ismereteket, fejleszteni az alapvető képességeket és alapkészségeket.
- Fogékonnyá tenni saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, később a tágabb közösség értékei iránt.
- Az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás segítése, fejlesztése a serdülőkor kezdetétől.
- A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű és motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekek – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelő – felkészítése a további tanulásra, előkészítésük a társadalomba történő beilleszkedésre.

Általános feladataink

- A nevelőtestület **pedagógiai** (elméleti és módszertani) **kultúrájának** folyamatos fejlesztése
- **Egységes, korszerű nevelési-oktatási eljárások** kialakítása és alkalmazása.
- A nemzeti műveltségi anyag és az egyetemes kultúra **ismereteinek** elemi szintű elsajátíttatása
- Valamennyi képesség és az **egész személyiség** harmonikus, arányos fejlesztése
- Az **önálló ismeretszerzés** képességének, a tudás szükségletének, önellenőrzés, önértékelés igényének kialakítása
- Az információk közötti **elgazodás**, választás képességének kialakítása és fejlesztése; értékrend közvetítése, ítélőképesség, problémamegoldó képesség fejlesztése
- A Diákönkormányzat munkáján keresztül a **demokrácia** alapjainak (felelősségvállalás, döntés, stb.) megismertetése és gyakoroltatása
- A gyermekek egyéni képességek szerinti, **egyéni haladási tempóban** történő fejlesztése (felzárkóztatás, tehetséggondozás) a következő iskolafok optimális megválasztása érdekében
- A **kommunikáció és a viselkedési normák**, szabályok elsajátíttatásával és alkalmazásával a társadalomba való beilleszkedés segítése
- A szülők, gyerekek, az iskola dolgozói közötti kapcsolat mélyítése, az iskola (osztályközösségek) légkörének további javítása az **iskola vonzerejének és megtartó képességének** érdekében
- A tanórán kívüli **szabadidős tevékenység** gazdagítása a személyiség fejlesztése érdekében
- Az **esztétikus környezet** alakítása és megtartása (berendezés, felszerelés óvása), az **egészséges életmód** szükségletének kialakítása
- Az **információhordozók** ismerete és célirányos alkalmazása

- A **külső partnerekkel** való kapcsolat fejlesztése

A pedagógiai munka szakaszai:

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza, amely az első évfolyamon kezdődik, a nyolcadik évfolyam végéig tart és két részre tagolódik:

- a) az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó, és
- b) az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.

Feladataink a nevelés-oktatás alsó tagozat végéig tartó szakaszában:

- A kisgyermekre jellemző kíváncsiságra és érdeklődésre építve a felelősségtudat és kitartás képességének fejlesztése, érzelemlélelete gazdagításának előmozdítása
- Az ismeretszerzéshez, feladat- és problémamegoldáshoz szükséges minták nyújtása
- A tanulási szokások megalapozása
- Az egyéni képességek kibontakozásának segítése (tehetséggondozás, felzárkóztatás)
- A tanulás tanítása
- A szociális-kulturális környezetből, vagy az eltérő ütemű érésekből fakadó hátrányok csökkentése
- A szűkebb és tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékek tudatosítása.
- A humánus magatartásminták, szokások megerősítése
- A gyermek jellemének formálásával személyiségének – *egyéni szabott* – fejlesztése

Feladataink a nevelés-oktatás felső tagozat végéig tartó szakaszában:

- A környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükséges képességek, készségek fejlesztése
- A tanulási tevékenység és a közösségi élet során az önismeret, együttműködési készség, akarat, segítőkészség, szolidaritásérzés, empátia fejlesztése
- A megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékének gyakorlati módon történő igazolása
- A közösség demokratikus működése értékének tudatosítása és néhány általánosan jellemző szabályának megismertetése
- Az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmának, illetve azoknak a közösségben és az egymáshoz való viszonyban való fontosságának tisztázása
- A jogok és köteleességek törvényes gyakorlásának megalapozása
- A demokratikus normarendszer kiterjesztése a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra
- A nemzeti, nemzetiségi és etnikai hagyományok tudatosítása, ápolásukra való nevelés
- A nemzeti azonosságtudat fejlesztése, az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igény képviselése a nevelési-oktatási tevékenységgel
- Az Európához való tartozás tudatának erősítése, más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerése, megbecsülése
- Az emberiség közös problémáinak bemutatása

A NAT által megfogalmazott kulcskompetenciák tartalmi, fejlesztési irányait, elemeit az egyes tantárgyak tantervébe építve közvetítjük.

A személyiségfejlesztés további területei az iskolák speciális részében találhatóak.

1.3 AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van.

Fontos, hogy olyan egészségfejlesztő programot dolgozzon ki az iskola, amely megfelel a holisztikus egészségfejlesztés modelljének, és amelynek eredményeként erősödjenek a személyiségfejlesztő hatások, csökkenjenek az ártótényezők, és az iskola bejezésekor a diákok saját életükre alkalmazni tudják az elsajátítottakat.

Képesek legyenek figyelemmel kísérni:

- viselkedésüket, az életvezetésük, fogyasztási szokásaik helyes alakítását,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülését,
- a betegségek megelőzését a korai szűrésekben való részvétel révén,
- sajátos étrend, mozgásprogram kialakítását egészségük megőrzése érdekében,
- váljon képessé személyi és vagyónbiztonságának megteremtésére,
- a társas-kommunikációs készségeik és a konfliktuskezelési magatartásformák fejlesztését.

Módszertani elemek:

Ajánlott módszerek az egészségnevelés számára:

- interjúk, felmérések készítése az iskola közvetlen partnerei és az egészség viszonyáról,
- serdülőkori önismereti csoport-foglalkozások,
- kortárssegítők képzése,
- problémamegoldó gyakorlatok, értékeléssel,
- interaktív, sajátélményen alapuló szituációs játékok,
- részvétel a helyi egészségvédelmi programokon,
- sport, kirándulás, egészségnap(ok) rendszeres szervezése,
- az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenységének elősegítése,
- érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony kommunikáció elsajátítása),
- környezetvédelmi tevékenységek kialakítása (madárvédelem, faültetés),
- a szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése,
- az egészséges életmódra nevelés tantárgyakban történő megjelenítése.
-

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alpfeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelészelyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);

- a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési (modulszerű) tantárgy *hatékony oktatása*.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.
- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhygiénia.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.
- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.

- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodóképesség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

Bővebb kifejtés az intézmény egészségnevelési programjában található a pedagógiai program helyi tanterv részében.

1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

A nevelési-oktatási intézmény baleset megelőzési tevékenysége:

A tanórai (környezetismeret, biológia órákon, osztályfőnöki órákon) és egyéb foglalkozások (szakkörök) keretében figyelemmel kell lenni a biztonságos környezetre, meg kell tanítani a tanulókat a baleset megelőzési ismeretekre.

- Meg kell alapozni náluk a felelősségteljes és szabálykövető magatartás kialakulását.
- Cél olyan pozitív attitűd kialakítása, amely nyitottá tesz környezetünk értékeire, azok tiszteletére és megvédésére ösztönöz.
- Cél a testi, lelki, szociális egészség megbecsülésére, megőrzésére való nevelés, az egészséges életvezetésre való felkészítés.
- További cél, hogy az ismeretek elsajátítása után bárhol, bármikor, bármilyen körülmények között tudjon a tanuló segítséget nyújtani a rászorulóknak.

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzetben átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van egészségtan-, osztályfőnöki-, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

- az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projekt nap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

1.4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

1.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

Az emberi élet alapja a társas valóság, a társas mező. Az ebben való élethez, eligazodáshoz elengedhetetlen **a közösségekben való nevelés, amely mint tanulási színtér** is megjelenik. A társas viselkedés egyéni tanulási színtere a csoport, a közösség. Célunk, hogy **az iskola, mint közösség, és mint tevékenységi keret, segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontását** úgy, hogy azok az egyén lehetőségeinek maximumára jussanak el.

Szükség van arra, hogy a tanulók megismerjék és gyakorolják a társas együttélés, az önérvényesítés szabályait: az együttérzést, egymás segítségét, az egymásra figyelést, az egymáshoz való alkalmazkodást.

Lehetőséget adunk az érzelmi átélésre, az érzelmek felismerésére és kifejezésére, az érzelmek feletti – az életkorhoz adekvát – kontroll erősítésére.

Hangsúlyt helyezünk a különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelésére is. A tanulók érdeklődése igen különböző, tehát feladataikat eltérően közelítik meg, kommunikációs módjuk is eltérő, sőt különböző mértékben fogadják el azokat a szokásokat és viselkedési normákat, amelyek szerint élniük kell.

Ezeknek a tényezőknek a figyelembevételével elsődleges feladatunk bevonni a tanulókat a szabályok kialakításába, önmaguk fejlesztésébe, s ha kell, újabb szabályok megfogalmazásába.

Ha a tanuló ismeri a pontos, egyértelmű szabályokat, egyre inkább tudja, mi a jó, mi a helyes, mit várhat el a többiektől: ennek tudatosulása növeli komfortérzetét.

Minden szabály és elvárás célja egy és ugyanaz: a tanuló fokozatosan jusson el addig, hogy tudatosan bánjon az önfegyelem eszközével.

Fontos tehát, hogy

- soha ne legyenek előítéleteink a tanulókkal szemben;
- megkeressük a tanuló azon tulajdonságait, amelyek alapján szeretetre méltó;
- segítjük a helyes viselkedési normák kialakítását;
- beszéljük meg a fejlesztés stratégiáját a munkatársainkkal és a szülőkkel;
- a *dicséret hatásos módszer a nevelésben*;
- a tanulók inkább a jutalmazásból tanulnak, nem a büntetésből.

Erősítjük az érzelmi kötődést, egyértelműen kifejezzük és éreztetjük szeretetünket, figyelmünket, törődésünket a hátrányos helyzetű tanuló irányába is.

Intézményünkben a közösségfejlesztés fő színterei ***a foglalkozások, tanítási órák, a tanórán kívüli foglalkozások, a diák-önkormányzati munka és a szabadidős tevékenységek***. Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy mindegyik tevékenyen *hozzájárul*:

- az egyén közösségi magatartásának kialakításához
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend)
- a másság elfogadásához
- az együttérző magatartás, toleráns viselkedés kialakulásához
- a harmonikus emberi kapcsolatok fejlesztéséhez

Intézményünk nem differenciáltan, nem egymástól függetlenül, hanem egymást erősítve fejleszti a gyermekek/tanulók személyiségét, egyéni képességeit. Fontosnak tartjuk az oktatás és a szabadidős tevékenység gondos megtervezését, az átgondolt munkamegosztást, amely biztosítja az egymásra épülést, az egymásba kapcsolódást és jó terepet biztosít a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megvalósításának.

1.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül, melyhez elengedhetetlen a szülői közösség aktív részvétele.

Mindez az iskola szereplőinek – a tanulóknak, a pedagógusoknak, a szülőknek – hatékony együttműködéséhez kötött, s egyes intézményi pedagógiai feladatok megvalósítása révén érhető el.

A tanulók, annak érdekében, hogy:

- megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;
- érvényesíthessék jogaikat és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való éleést, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;
- a tanuló egyéni problémáival keresse meg tanárát

az intézmény feladata:

- az osztályközösségek, a diákképviselői fórumok és az iskolagyűlés működésének pedagógiai tartalmú tevékenységét elősegíteni és koordinálni;
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása;
- az éves munkatervben ütemezettnek szerint a közösségfejlesztés tanórai, és tanórán kívüli programjainak meghatározása.

A pedagógusok, annak érdekében, hogy:

- képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen is alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőképességgel

az intézmény feladata:

- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák intézményén keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselőt és az osztályközösségek pedagógusokkal való konzultációjának tereit megteremteni;
- a pedagógusok és a tanulók valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői fórumok, egyeztető fórumok, szülők iskolája-programorozat);
- a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és -fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.

A szülők (gondviselők) annak érdekében, hogy:

- mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz;
- kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- együttműködhessenek a pedagógusokkal gyermeke nevelésében

az intézmény feladata:

- a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel, az érintettek neveléssel kapcsolatos kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;
- megteremteni annak a lehetőségét, hogy az iskola pedagógusai a tanulókkal kapcsolatos problémákat megbeszélhessék a szülőkkel;
- vezetői tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával;
- a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés és a gyermek pozitívumait erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos kiemelt pedagógiai feladatok:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
- A tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
- Az iskolai közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

1.4.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzat a rendezvényeken keresztül a hagyományokat ápolja, és újakat teremt. Tevékenységével támogatja a színes diákélet megvalósulását.

A diákok, és tanárok számára színvonalas rendezvényeket szervez, ezzel hozzájárulva a kulturális szórakozási lehetőségek bővítéséhez.

Véleményt nyilvánít a diákokat érintő kérdésekben.

A DÖK információs csatornáin keresztül folyamatosan tájékoztatja a diákokat a DÖK szervezetével kapcsolatos kérdésekről, pályázatokról, eseményekről. A Diákönkormányzat munkáját felnőtt vezető irányítja. A feladatok szervezésében részt vesz az iskolai diákképviselő, illetve az osztályok képviselői.

A Diák tanács havonta tart megbeszélést, minden év májusában pedig Diákközségi értekezést tart az éves munkát. Kéthavonta tartanak iskolagyűlést, melynek feladata az információ áramoltatása, a versenyeredmények kihirdetése.

A Diákönkormányzat szervezésében zajlanak a nemzeti ünnepeinkről szóló megemlékezések, az iskolakarácsony, a farsang, a diszkók, a társadalmi munkák és a hulladékgyűjtés.

A mozgalmas diákönkormányzati munka felkészíti a gyerekeket a felelősségteljes társadalmi életre.

A diákönkormányzatot vezető pedagógus kapcsolatot tart az osztályfőnökökkel. A DÖK legfontosabb feladatai közé főleg a diákprogramok szervezése áll. A DÖK elkészíti minden tanév elején éves munkatervét, amelyben az ünnepek, a rendezvények megtartásának időpontja és szervezési feladatai szerepelnek.

Előtte a DÖK vezető:

- információkat gyűjt, felmérést végeztet az osztályok szabadidős tevékenységekre vonatkozó igényeiről, ötleteket gyűjt;
- tájékozódik az iskolán kívül szerveződő lehetőségekről, majd minderről tájékoztatja a diákönkormányzatot;
- tartja a társintézményekkel kapcsolatot.

A diákönkormányzati rendezvények nagymértékben fejlesztik az iskolákon belül a közösségi szokások elterjesztését.

Az iskolák DÖK programjai a speciális elemeknél lesz található.

1.4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

- Az iskola Pedagógiai Programjához kapcsolódó tanórán kívüli foglalkozások, programok előkészítése, szervezése.
- Jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel, valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel.
- A környezeti neveléssel összefüggő tevékenység segítése.
- Erdei iskola szervezése.
- Nyári táborok szervezése.
- A csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és a foglalkozásvezetők elfogadása.
- Tartós aktivitásra ösztönzés.
- Erős érzelmi-értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése.
- Olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

Feladatok:

- A pedagógiai programhoz nem kötődő szabadidős tevékenység előkészítése, szervezése, tájékoztatás nyújtása a szabadidős programokról.
- Az iskolai hagyományok keretébe tartozó foglalkozások előkészítése szervezése.
- Figyelemmel kíséri a meghirdetett tanulmányi versenyeket. ,
- A pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, a pályázatok elkészítésében való közreműködés.
- Az egészséges életmóddal összefüggő szabadidős tevékenység szervezése.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő lehetőségei részletesen megtalálhatóak az iskolák speciális elemeinél.

1.5 A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanórára, de legkésőbb 10 munkanapon belül köteles kijavítani,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységének kialakítására,
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait,
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdelutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Fejleszti a tanuló szociális érzékenységét, toleranciáját, valamint empatikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Segíti a tanulót kapcsolat-, és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására.

A közösségfejlesztés további területei az iskolák speciális részében található.

1.6 A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Különleges bánásmódot igénylő tanulók

- **sajátos nevelési igényű tanuló:** az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd;
- **beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló:** az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek;
- **kiemelten tehetséges tanuló:** az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Integráció-inklúzió:

Az integrációban az együttnevelés során a hangsúly az együttes tevékenykedésen, a közös játékon, a közös tanuláson és a kölcsönös kommunikáción van. A nevelés egészét átható rehabilitációs, rehabilitációs nevelés **célja a különleges bánásmódot igénylő fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja.** Az inklúzió nem csupán az épekkel történő együtt, egy térben tanulást, hanem az adott iskolai közösségbe való teljes befogadást, optimális fejlesztést jelenti.

Célunk az **inkluzív iskola megteremtése**, mely minden tanuló felé befogadó, az egyéni szükségletekre épülő, a gyermeket holisztikusan szemlélő pedagógiai környezetet biztosít.

Az integráció célja:

- a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentése,
- az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció.
- a speciális nevelési szükségletű tanulók és a többségi tanterv szerint haladók fejlődési lehetőségeinek optimalizálása, mindenféle szociális kirekesztés nélkül.

1.6.1 Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők tanulók nevelése, oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint biztosítjuk.

Ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

A sajátos nevelési igényű tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételek szükségesek

Személyi feltételek:

- egyéni előrehaladású képzéshez, integrált iskolai nevelés-oktatáshoz, az illetékes szakértői bizottság által meghatározott fejlesztési területek szerinti foglalkozáshoz *a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus vagy szakirányú utazó gyógypedagógus foglalkoztatása.*

Tárgyi feltételek:

- fejlesztő szobák, megfelelő bútorzattal
- fejlesztő és terápiás eszközök
- fejlesztő játékok
- számítógép, számítógépes programok
- szakkönyvek, szakfolyóiratok
- speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök, valamint *a helyi tanterv a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programmal.*

(A helyi tanterv, a szakmai program az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet.)

Az enyhe értelmi fogyatékos, beszéd-fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű tanulót **két gyermekként**, a mozgásszervi, érzékszervi, közép-súlyos értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő vagy halmozottan fogyatékos gyermeket, tanulót **három gyermekként** kell figyelembe venni az iskolai osztály létszámának számításánál, ha nevelés-oktatásuk a többi gyermekkel, tanulóval együtt történik.

A fejlesztési feladatok meghatározása és dokumentálása

A nevelési-oktatási intézmény a sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztéséhez **egyéni fejlesztési tervet** készít, és a végrehajtásában közreműködő pedagógus évente egy alkalommal **külön lapon rögzíti a fejlesztés eredményét**, amit a belívhez csatol. A szöveges értékelésnek tartalmaznia kell, a tanulónak az egyes fejlesztési területen elért eredményeit és nehézségeit, valamint a következő tanítási év egyéni fejlesztési tervének elkészítéséhez szükséges javaslatokat.

A tanév tizenkettedik hetének végéig minden tanuló részére el kell készíteni a személyre szabott, a tanuló fejlesztésének súlypontjait meghatározó egyéni fejlesztési tervet, az együttnevelésben részt vállaló szakemberek közreműködésével.

A többi tanulóval együtt oktatott tanuló (SNI) egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon:

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció -iskolai fejlesztő foglalkoztatás – egyéni fejlődési lap (A.Tü.356.r.sz.) KÜLÍV-en és az Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció-egyéni fejlődési lap (A.Tü.357.r.sz.) BETÉTÍV-en dokumentálja.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít, a tanuló adatait és a szakvéleményben foglaltakat, Egyéni fejlesztő naplóban (A.Tü.350.r.sz.) KÜLÍV-en rögzíti.

Az órák anyagát és az esetleges hiányzásokat az Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció - iskolai fejlesztő foglalkoztatás – egyéni fejlődési lap (A.Tü.357.r.sz.) BETÉTÍV-en vezeti.

Általános feladatok

A tanév első hónapja a megfigyelések, vizsgálatok, csoportalakítások, órarend kialakításának ideje. A foglalkozások a szakvéleményben javasolt óraszámban történnek, ha a szakvélemény erről nem rendelkezik, akkor a 2011. évi CXC. törvény 6. melléklete alapján kell megállapítani az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások számát. A csoportkialakításban a fő szempont az azonos, vagy hasonló probléma.

Foglalkozásokon **képességfejlesztés** történik, amely mindig adott ismeretekre épül, a kis lépések és a fokozatosság elvét betartva. Ez nem minden esetben az adott osztályfoknak megfelelő tananyagot, hanem a meglévő ismeretekről való továbblépést jelenti.

Célunk, hogy tanítványaink egyéni sajátosságaiknak megfelelő módon kibontakoztassák tehetségüket, fejleszthessék képességeiket, a nekik megfelelő tanulási módszerek alkalmazásával. Tudásuk, teljesítményük értékelése legyen folyamatos, reális, motiváló és egyénekre szabott, a hátrányok csökkentése érdekében.

ÉRTÉKELÉS:

Pedagógiai munkánk szerves része, nélkülözhetetlen eleme az ellenőrzés és értékelés.

Az értékelés során a tanulói teljesítmény összességét vesszük figyelembe, mely fejlesztő hatású, motiváló, pozitív és önbizalom erősítő legyen.

Mit értékelünk?

- A tanulók önmagukhoz mért fejlődését a készségek, képességek terén.
- A tantárgyi követelmények (minimumának) teljesítését
- A tanuló szorgalmát, magatartását

A tanulók értékelésének alapja az önmagukhoz viszonyított fejlődés.

Ez fejezze ki a tanuló önmagához viszonyított előrehaladását.

A tanuló magasabb évfolyamba történő továbbhaladásáról a nevelőtestület dönt.

Felmentések:

A tantárgy, tantárgyrész értékelése alóli mentesítési javaslatot a szakértői bizottság javasolhatja. A szülő kérésére, a javaslatra hivatkozva az igazgató határozatot hoz az értékelés alóli mentesítésről. A szakértői javaslatban szereplő pozitív diszkriminációs bánásmódot a tanulás folyamata során

biztosítani kell /szóbeli vagy írásbeli számonkérés preferálása, matematika eszközhasználat biztosítása, hangos olvasás kerülése.../

Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a szakértői bizottság véleménye alapján tanulmányait magántanulóként folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátásához kapcsolódó feladatok:

- A családdal való együttműködés.
- A gyermekek alapos megismerése, a problémák okainak feltárása.
- Felzárkóztatási stratégiák, egyéni fejlesztési tervek kidolgozása team munkában a szakértői vélemény alapján.
- Kognitív képességek fejlesztése
- Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia prevenció és reedukáció.
- Alapműveletek készségszintű használata (**matematikai képességek**)
- A beszédhibák korrekciója, beszédfejlesztés.
- A pszichomotoros képességek fejlesztése (mozgásfejlesztés)
- A figyelem és a koncentráció fejlesztése.
- Anyanyelvi képességek megszilárdítása (olvasástechnika, helyesírás), szöveg és feladatértés készségszintre emelése. (**anyanyelvi képességek**)
- A kulturális hátrányok kompenzálása.
- Tanulási technikák tanítása, gyakoroltatása.
- Általános képességek megerősítése, praktikus tudás tanítása.
- A másság elfogadtatása, empátiás- segítő magatartás kialakítása. (**szociális képességek**)
- Felkészítés a továbbtanulásra.
- Szükség esetén egyéni továbbhaladás biztosítása.
- A tanulók személyiségének pozitív megerősítése, önismeret, énkép alakítása.

A fejlesztő tevékenység főbb területei:

- Az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- Mozgásfejlesztés
- Vizuomotoros koordináció, grafomotorika
- Testséma fejlesztés,
- Téri-, időbeli tájékozódás fejlesztése
- Percepció fejlesztése /vizuális, auditív/
- Intermodalitás fejlesztése
- Beszédeszlelés-beszédértés
- Emlékezet fejlesztése /vizuális, verbális, szeriális, munkamemória/
- Figyelem fejlesztése
- Gondolkodás fejlesztése
- Énkép, önismeret fejlesztése, önbizalom növelése

Munkaformák, eljárások

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése

- Sok vizuális segédanyag
- A tanulási folyamat apró lépésekre bontása
- Ismétlés változatosan
- A számonkérés a tanulóhoz igazodjék
- Eszközhasználat
- Segédeszközök használatának biztosítása
- Egyéni haladási tempó
- Mozgásterápia
- Megerősítés, dicséret
- Differenciálás a módszerekben, a tananyag tartalmában, óraszervezésben, számonkérés, értékelés módjában, típusában, a segítségadás módjában.
- Tanórába ágyazott fejlesztések
- Logopédiai foglalkozások- egyéni és kiscsoportos formában /utazó gyógypedagógusok segítségével/
- Mozgásterápia /utazó gyógypedagógusok segítségével/
- Szükség esetén utazó gyógypedagógus igénybevétele /együttműködési megállapodás az EGYMI-vel/

Az iskolai könyvtár, számítógép terem, egyéb IKT eszközök használata (**digitális kompetencia**)

- A tanulók fejlesztésekor törekedni kell a pszichológiai és a fiziológiai tényezők összhangjára és a személyiség kölcsönhatására.
- A fejlesztés tudatos és tervszerű, amelyben a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul.
- A módszerek megválasztásakor, alkalmazásakor figyelembe kell venni az életkort, a pszichikai sajátosságokat, a beállítódást, az értelmi képességet.
- A tanulók fejlesztésében meghatározó a sokoldalú percepciók fejlesztés, amely során a kineztiázis, a hallási, a látási, a beszédmozgási érzélesek egymást erősítve fejlődnek.
- A fejlesztés fontos elve a transzferhatások tudatos kihasználása, amely a hierarchikusan egymásra épülő részképességek egymásra hatását, erősítését jelenti.
- Fontos a mozgás és sporttevékenység fokozott igénybevétele a fejlesztésnél, hiszen a mozgással egybekötött verbalizálás, a fogalmi gondolkodás erősítésének, a téri-idői tájékozódásnak, a szerialitásnak, a ritmusnak és az izmok akaratlagos irányításának is az alapja.

A fejlesztés nem nélkülözheti a szülő támogató együttműködését.

Feladataink:

- az egyéni fejlődési adottságokhoz igazított terápiai eljárások (habilitáció/rehabilitáció) alkalmazása a különböző pedagógiai színtereken,
- speciális tantervek, tankönyvek, tanulmányi segédletek alkalmazása,
- az egyes tartalmak módosításának, elhagyásának, egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetősége, az egyén adottságai és fejlődési üteme függvényében.
- a nevelés-oktatás és fejlesztés hosszabb időkeretek közötti megvalósulásának lehetősége,
- a pedagógusok, szülők és a gyermekek közösségének felkészítése a különleges bánásmódot igénylő tanulókkal történő együttnevelésre.

A fejlesztés célja, hogy a tanulók képessé váljanak az általános iskolai követelmények elsajátítására a nevelés-oktatás terén. Figyelembe veszi a tanuló egyéni jellemzőit, készségeit, képességeit. A

fejlesztés az alapképességek mentén történik, lehetővé téve az olvasás, írás, számolás készségszintű elsajátítását, de kiterjed a tanuló egész személyiségére.

Alapelvek a fejlesztő munkában

Felzárkóztatásukat segítő tevékenységek:

- A tanuló egyéni fejlettségéhez, sajátosságaihoz való alkalmazkodás
- Fokozatosság
- Szemléletesség, cselekedtetés
- Változatos tevékenységformák
- Elfogadó légkör
- Játékba ágyazott fejlesztés
- Komplexitás
- Rendszeresség
- Differenciálás
- Fejlesztő pedagógus és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségét kérjük a nehézségek leküzdéséhez.
- Lehetővé tesszük a sikertelen teljesítmény javítását.
- Saját tempójában és képességének megfelelő sikeres tanulási módszereket alkalmazunk.
- Sikerélményhez juttatjuk.
- Szükség esetén speciális szakember segítségét kérjük.
- A differenciálás lehetőségével élve az egyéni bánásmód elve alapján fejlesztjük képességeit.
- A tanuló teljesítményét folyamatosan mérjük, értékeljük. Az értékelés módja leggyakrabban verbális, a legkisebb pozitív fejlődést is dicsérjük.
- A kudarcok elkerülése érdekében önbizalmukat erősítjük.
- Jó kapcsolatot alakítunk ki és tartunk fenn a szülőkkel, rendszeresen és időben tájékoztatjuk őket gyermekük fejlődéséről, tanulmányi eredményeiről a fogadóórákon és a tájékoztató füzetben keresztül.

A társadalmi, gazdasági változások, a szülői nevelőmunka hiánya vagy gyenge hatásfoka miatt tanulóink olyan nagyfokú teljesítménybeli különbségeket árulnak el, melyek megkérdőjelezik az osztálykeretben folyó munka hatékonyságát. Az otthoni szociális háttérben jelentkező különbségek a tanulók képzettségében mutatkozó differenciálódás mértékét növelik. A tanulók képességében, akarati tényezőiben, motiváltságában, érdeklődési körében, olyan nagy eltérések vannak, amelyek szintén gátló tényezők a teljes osztálykeretben folyó tanításnak.

Iskolánkban is évről évre növekszik azon tanulók száma, akik a tanulásban lemaradnak, teljesítményünk romlik, és a tantervi minimum követelményeket is csak igen nehezen, vagy egyáltalán nem képesek teljesíteni.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók felzárkóztatását, esélyegyenlőségük biztosítását, a törvényességi szabályok betartása mellett biztosítani kell, hogy a felnövekvő nemzedék hasznos állampolgáraivá váljon nemzetünknek.

1.6.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség egyik legfontosabb jegye az *átlagon felüli intelligencia, illetve egy konkrét területen mutatkozó kiemelkedő képesség.*

Az általános iskolában **törekszünk a tehetségek azonosítására, kiválasztására.** Az intelligencia és a teljesítmény mellett a *kreativitást, és a feladatvégzésben való kitartást* tekintjük a tehetséges gyermek/tanuló további jellemzőinek.

A tehetségfejlesztés és a tehetséggondozás általános alapelve az óvodában és az iskolában egyaránt, hogy a **képességek, a kreativitás és a személyiség összehangolt fejlesztése az elsődleges cél.**

Fő stratégiánk **a gazdagítás, dúsítás:** az iskolában a tehetséges tanuló az érdeklődési területének megfelelően a **tantervi anyagot meghaladóan** kap képzést. Ennek lehetőségei a tanórán belüli **differenciált foglalkoztatás**, szakkörök, nyári tehetséggondozó táborok, ill. a magyar nyelv és irodalom, matematika és az idegen nyelv **homogén csoportokban történő oktatása.**

Tehetséggondozás

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a probléma megoldási technikák megismertetése, igazi műveltségműveléshez juttatás.

Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetséggondozás történhet a tanórán, vagy a tanórán kívüli foglalkozáson.

A tehetséggondozás az iskolai oktatás egyik lényegi kérdése.

Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni a gyermekek speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni. Ehhez pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

Forrásaink:

- óvodai vélemények
- egyéb jelzések (zene, sport stb.)
- pedagógusok megfigyelései
- szülők, környezet véleménye

Módszerek:

- óvodai látogatás
- iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése
- kötetlen beszélgetések (szülők, edzők stb.)
- pedagógus (osztályfőnök, szaktanár) céltudatos munkája

- adatgyűjtés

A tehetséget fel kell fedezni, alakítani, fejleszteni, ösztönözni kell. Ez a környezet, s ezen belül ez az iskola feladata.

Ehhez azonban ismernünk kell a tehetség megnyilvánulási formáit:

- tudományos tehetség
- vezetői tehetség
- pszichomotoros tehetség
- művészi tehetség

A tehetség kibontakoztatását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése,
- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékosság.

A tehetség kibontakoztatását gátolja:

- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,
- a teljesítménykényszer.

A tehetség sokféle lehet, a tehetséggondozás mindannyiunk feladata.

A differenciált oktatás, az egyénre szabott oktatásanyag elsajátítása biztosítja a kiemelkedő képességű tanulók optimális fejlesztését.

A **tehetséggondozást** szolgálják a *választható tantárgyak*, az iskolai sportkör, *versenyek, vetélkedők*, szabadidős foglalkozások és maga a könyvtár. Helyt adunk a tanítási órákon igazi, az életből való problémák megoldásának, *kutatásának, kiselőadások* tartására, csoportos megbeszélésekre, ötletbörzékre.

Tanulóink több **tanulmányi versenyen** vesznek részt, ezek a versenyek is a tehetséggondozást szolgálják (Bányai Júlia Gimnázium által hirdetett pontszerző matematika és magyar, Katona József Gimnázium tanulmányi versenyei a hatodik osztályosoknak, Zrínyi Ilona és Kalmár László matematika verseny, Kaán Károly környezetismereti verseny, Simonyi Zsigmond helyesírási verseny, Lotz János helyesíró verseny, Gáspár András számítástechnikai verseny, a környező általános iskolák által hirdetett napi pályázatok és egyéb tanulmányi versenyekbe való bekapcsolódás, különböző városok által hirdetett levelező feladatmegoldó versenyek, stb.).

Intézményen kívüli tehetséggondozásra lehetőséget adnak az Ifjúsági Otthon, Művelődési Központ, Planetárium, Szórakaténusz Játszóház, Katona József Könyvtár, Katona József Színház és egyéb társintézmények programjai, melyeken részt veszünk rendszeresen tanulóinkkal.

Népszerűek a kézműves foglalkozások, a szavaló- és mesemondó versenyek, a könyvtári órák. Külső sportegyesületekkel is kapcsolatot tartunk, ők is besegítenek a tehetségek fejlesztésébe (úszás, asztalitenisz, vízilabda, cselgáncs, birkózás, karate, atlétika, kosárlabda, kézilabda).

A tehetséggondozás szervezeti formái – a tanuló képesség szintjéhez illeszkedő speciális képzést valljuk:

- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása.
- Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket, erejüket.
- Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás.
- Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.
- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Szakkörök, klubok
- Második idegen nyelv
- Pályázatok
- Képzőművészeti kiállítások
- Versenyekre felkészítés (iskolai, kerületi, budapesti, országos)
- Vetélkedők
- Középiskolai előkészítők
- Szaktáborok, sporttáborok, vándortáborok, nyelvi táborok, erdei iskolák
- Választható órák
- Sportkörök
- Kutatómunka
- Tanulmányi versenyeken (iskolai, városi, megyei, területi, országos) való részvétel
- Szakirodalom önálló feldolgozása, értelmezése tanári segítséggel

Célok	Feladatok	Kritériumok
Iskoláink célja a tehetséges tanulók korai felismerése, hogy minél hamarabb elkezdhessük fejlesztésüket.	Látogatás az óvodában, illetve az óvónők látogatása az iskolában, az óvónők véleményének kikérése. Osztályfőnökök, szaktanárok megfigyelései, céltudatos adatgyűjtés. Iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése beszélgetés a szülőkkel, edzőkkel, tanárokkal.	A partnerekkel való permanens kapcsolattartás.
↓	A szükséges szakmai támogatás biztosítása, melynek eszközei: - tanórai csoportbontás, - differenciálás; - érdeklődés alapján szerveződő szakkörök, klubok; - tagozatos, speciális tantervű osztályok létrehozása; - tanulmányi versenyekre való	A szakkörök sikeres működése. Tanulmányi versenyeken való sikeres részvétel. Sikeres felvételi vizsgák (továbbtanulás). Közösségi produkciókban való sikeres szereplés. Egyéni produktumok,

Célok	Feladatok	Kritériumok
	felkészítés; - középiskolai előkészítő tanfolyamok; - táborok, erdei iskola.	publikációk, műalkotások létrehozása. Kiegyensúlyozott, elégedett, sikeres gyerekek
Célunk az esélyegyenlőség biztosítása valamennyi tehetséges gyermek számára társadalmi hovatartozástól függetlenül.	Meg kell próbálnunk kompenzálni a családi és anyagi háttér hiányosságait. Pályázatok útján biztosítanunk kell a szükséges anyagi, tárgyi feltételeket azon tehetséges tanulók részére, akik rossz anyagi körülmények között élnek. Hozzáférhetővé kell tennünk számukra a különböző szakkönyveket, folyóiratokat, feladatgyűjteményeket.	Táborozási hozzájárulások elnyerése, a városi önkormányzati stb. pályázatok felhasználásával.
Célunk, hogy a tanulók vállalják tehetségüket és használják fel az érvényesülésükhöz.	Feladatunk a lehetséges helyes utak, lehetőségek minél tágabb körét bemutatni.	A tanulók találják meg a tehetség gyümölcsötetésének módját.
Tudjuk, hogy a tehetséggondozás csak a család támogatása mellett lehetséges, ezért célunk a családdal való együttműködés.	A családnak tudtára kell adni a felismert tehetséget, a fejlesztés lehetőségét, formáját, helyét. Folyamatosan informálni kell az aktuális helyzetről, az elért (rész) eredményekről, sikerekről, kudarcokról.	A család lehetőségeihez mérten támogassa mind anyagilag, mind erkölcsileg a gyermek fejlesztését.

1.6.3 Hátrányos, halmozottan hátrányos tanulók nevelése, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A *hátrányos helyzetű és az eltérő kulturális háttérű tanulók* különböző fogalmakat takarnak. Előbbi alatt az alacsony szocioökonómiai státusszal jellemezhető társadalmi réteghez tartozókat értjük, az utóbbi a kulturálisan eltérő háttér értékeiben, attitűdjeiben és szokásaiban tér el jelentősen a többségi kultúrától, s ez okoz hátrányt a gyermek/tanuló számára.

Alapvető feladatunknak tekintjük - a szülők igényeinek megfelelően, az intézmény társadalmi környezetéhez alkalmazkodva - *tanulók egész napos ellátását: ügyelet, napközi, iskolaotthon, tanulószoba, diákétkeztetés biztosítása*. Úgy tartjuk, *a napközi* nem független az iskolának, hanem *a komplex pedagógiai folyamat szerves része*. Biztosítani kívánjuk a tanórákra való szakszerű felkészülést, lehetővé tesszük, hogy tanulóink részt vegyenek a városi művelődési intézmények rendezvényein, programjain.

Kiemelt tevékenységek

- A tanulószobán, napköziben biztosítani a tanulás szükséges feltételeit, *elsajátíttatni az egyéniségüknek megfelelő tanulási módszereket*, fejleszteni önállóságukat
- **egyéni foglalkozással** biztosítani, hogy minden tanuló a képességeihez mért optimális teljesítményt érje el
- *a szociális hátrányok részbeni csökkentése, a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók tehetséggondozása*
- különös odafigyelés a gyermekjóléti gondoskodásban részesülőkre
- *a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulókkal való speciális foglalkozás, segítségadás*
- *kifejleszteni az önellenőrzés képességét*
- *neveljen egymás segítésére*
- tanítson meg a játék örömeire, **neveljen a játékszabályok betartására**
- vállaljon részt a **társas viselkedés** szabályainak gyakoroltatásában
- neveljen a szabadidő kulturált és hasznos eltöltésének szokásaira
- *segítse az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítását*
- vállaljon részt az intézmény programjában preferált **értékek útszármaztatásában** és gyakoroltatásában
- mentálhigiéniai programok
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése: a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadó órákon, családlátogatásokon tájékoztatást nyújtunk a szülőknek, pl. alapítványi támogatások köre, ingyenes étkezés, tankönyv
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon, ösztöndíjakra pályázás

Szociometriai felmérés:

- segítségével képet kapunk a napközis csoporton belül egymás és önmaguk értékeléséről.
- ezzel együtt a tanulók értékskálájáról is (hiszen kiderül, hogy milyen oknál fogva, milyen tulajdonságok alapján ítélnék meg egy gyereket).
- a társas kapcsolatok szövedékéről:
- az egyes tanulók társas helyzetéről

Megfelelő kérdések segítségével külön-külön is széles körben tudnak tájékozódni egy-egy gyermekről, valamint a csoport, az osztály és az egész napközis csoport közösségi jellemzőiről.

Hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának rendje

Intézményünk *nyitott*, ahol a gyermekközpontú tevékenység minden eleme a sokoldalú személyiségfejlesztést szolgálja, ezért az oktató – nevelőmunka során **nem hagyjuk figyelmen kívül a környezet értékközvetítő, szocializáló hatásait**. Mivel a gyermeki személyiség fejlődése szociálisan meghatározott, a differenciáló szociális feltételek hatásai esélyegyenlőtlenségek formájában szükségképpen kifejezésre jutnak. Természetes vállalásunk tehát **az indulási hátrányok csökkentésére, a művelődési egyenlőtlenségek mérséklésére való törekvés**, az esélyegyenlőség feltételrendszerének megteremtése. Kiemelt feladatunknak tekintjük **a hátrányos helyzetű tanulók kiszűrését**, felzárkóztatásuk formáinak és módszereinek változatos alkalmazását, képességeik kibontakoztatását – adottságaiknak, érdeklődésüknek megfelelő **pozitív hatásrendszer kialakításával** a nevelés – oktatás folyamán.

Hátrányos helyzetű gyermekek azok a tanulók, akiket tanulmányi szempontból különböző környezeti tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. A károsan ható tényezők eredete:

- családi mikrokörnyezet
- kortárs csoport
- iskolai környezet.

A hátrányos helyzetű tanulók kiszűrése

A kritériumok alapján számba vesszük az ezen körbe tartozó tanulókat az aktuális tanév kezdetén az osztályokban és a napközis csoportokban, illetve iskolai szinten.

Az osztályfőnökök tájékoztatást nyújtanak az októberi munkaértekezleten a hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint veszélyeztetett tanulók számáról, csoportjairól. Az osztályokban tanító szaktanárokat pontos információkkal látják el egyéni, vagy kiscsoportos megbeszélések során.

A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának formái

Iskolai lehetőségek:

- differenciált foglalkozás
- osztályfőnöki órákon aktuális problémák feldolgozása
- kompenzáló foglalkozások /felzárkóztatás, korrepetálás/
- egyéni fejlesztés
- szakkörök
- napközis és tanulószobai foglalkozások
- szakszolgálatok igénybevétele /pszichológus/
- egyéni megbeszélések a tanulóval probléma esetén/ osztályfőnök, egyéb szakember, védőnő, pszichológus, családgondozó/

Kapcsolattartás a családdal

Kapcsolattartás formái:

- családlátogatás
- szülői értekezletek
- nyílt napok
- fogadóóra
- telefonos kapcsolat
- írásbeli közlések
- tanácsadás, segítségnyújtás, konzultáció az érdeklődő érintett szülők számára.
- (Javasolt témák személyre szóló tanácsadással: nevelési módszerek, tanulási hatékonyság növelésének lehetőségei; szülői kötelességek és jogok tisztázása; iskola feladatai, elvárásai; segélyezési lehetőségek; értékközvetítés.)

Kapcsolattartás egyéb szervekkel

A hátrányos helyzetű tanulók megsegítése, preventív feladatok ellátása, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése érdekében az iskolavezetés, az ifjúságvédelmi felelős, valamint a csoportvezetők és osztályfőnökök kapcsolatot tartanak a védőnői szolgálattal, a gyermekjóléti- és családsegítő szolgálattal, és a fenntartó önkormányzatokkal.

Az együttműködés keretében megvalósuló teendőink:

- Képesség és részképesség fejlesztés
- mentálhigiénés tevékenységek
- egészségvédő programok, akciók
- családi életre nevelés

- segélyezés kezdeményezése
- szociális ellátások biztosítása
- tájékoztatás a segítő szolgáltatások lehetőségeiről
- pszichológiai tanácsadás

Alapelveink:

- személyiségjogok tiszteletben tartása
- egyéni sajátosságok maximális figyelembe vétele
- társadalmi normák, értékek közvetítése
- szociális viselkedés alakítása, viselkedési normák közvetítése
- személyiség egészének erősítése
- sikerélmény biztosítása
- érzelmi biztonság megteremtése, szorongás csökkentése
- elfogadó attitűd kialakítása, másság elfogadtatása,
- pozitívumokra való támaszkodás
- megismerési vágy felkeltése
- sokoldalú tapasztalatszerzés feltételeinek megteremtése
- állandó motiváltság, optimális terhelhetőség biztosítása
- folyamatos aktivitás, tevékenykedtetés
- kreativitás, képzelet fejlesztése
- játék, játékoság érvényesítése
- érzelmi biztonság megteremtése
- szorongás csökkentése

Alkalmazott módszerek az oktató munka során

- pótló-foglalkozások (esetenként lemaradók részére)
- differenciált, fejlesztő feladatsorok összeállítása
- felzárkózást elősegítő szorgalmi feladatok, házi feladatok
- napközis tanító, tanulószoba-vezető által irányított tananyag gyakoroltatás
- család együttműködése (szülő által tananyag gyakorlása)

1.6.4. Ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Olyan légkört teremtünk, és a pedagógiai tevékenységet úgy szervezzük, hogy **minden tanuló részére biztosítsa a fejlődéséhez szükséges feltételeket**, lehetőségeket képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához. Célunk növelni az esélyt arra, hogy **leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak**. Olyan tudással, érzelmi viszonyulásokkal és szokásokkal felvértezni őket, melyekkel önmaguk képesek felismerni a rájuk leselkedő veszélyeket (a drog, az alkohol, a dohányzás), megtalálják ezek elhárítására a megfelelő magatartásokat. **Ez komplex, az intézmény egészét átfogó nevelőmunka, a környezet-és egészségnevelést integráló pedagógiai folyamat.**

Célunk a prevenció, a hátrányos helyzet csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, segítségnyújtás. Együttműködés azokkal a szervekkel és szervezetekkel, amelyek szakszerű támogatást tudnak nyújtani nevelőmunkánkhoz.

- Polgármesteri Hivatal és Gyermekjóléti Szolgálat
- Családsegítő Központ
- Nevelési Tanácsadó

- ANTSZ
- Megyei Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztály
- Bács-Kiskun megyei Kórház Gyermekpszichológiai osztálya
- Ifjúság politikai és drogprevenciós csoport
- GYIVI
- Kecskeméti Városi Bíróság

Tipikus problémák, tipikus háttérrel

Tipikus családi problémák:

- nyíltan agresszív család, ahol állandóan verik a gyereket
- hideg, büntető, (nem verekedő) érzelm, melegség nélküli családok, ahol a gyermek/tanuló hibáinak, gyengeségeinek merev, kategorikus, következetes megtorlásával találkozunk - minden racionálisan, „ésszerűen” zajlik: a szülők gondosan „kimérik” a büntetést, amelyből nem engednek. Dicséretet, elismerést, megértést nem kap a gyermek.
- ráhagyó, elegendő, közömbös, „nem törődöm” család: mindegy nekik, mit csinál a gyerek, csak őket ne zavarja, nem vesznek részt a tanuló dolgaiban
- nagyon elfoglalt, leterhelt szülők, akiknek a tanuló, csak azért jut eszükbe, mert néha baj van vele: keveset tudnak a gyerekről, nem tudják, milyen a gyerekük, nem is érnek rá, hogy megtudják. „Feddhetetlen” szülők, tőlük nem tanul „rosszat”, agressziót a gyerek:
- egyedülálló, vagy elvált szülők: az anyagi gondok enyhítésén túl igénylik, hogy hasonló gyermeknevelési problémáikat másokkal is megbeszélhessék
- enyhén sérült gyermeket nevelő szülők
- roma családok: eltérő szükségleteik és gyakran halmozottan hátrányos helyzetük miatt igénylik a segítséget.
- veszekedő, a gyereket állandóan szidalmazó szülők, családok
- felbomlott, zilált, vagy lumpen életű családok

Gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenységünk az intézmény valamennyi tanulója vonatkozóan az alábbiakat foglalja magába:

- az általános prevenciós, mentálhigiénias tevékenységeket
- a családdal való együttműködést, tanácsadást
- szünidei elfoglaltságok, szabadidős programok, nyári táborok szervezését, gyermekek iskolán kívüli életének, szabadidős tevékenységének figyelemmel kísérését
- képességfejlesztést és tehetséggondozást
- a pályaválasztás segítését
- az intézményen belüli szociális ellátásokat
- egészségvédő programokat, akciókat, családi életre nevelést
- azokat az intézményi tevékenységeket, amelyek arra irányulnak, hogy véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben, személyi jogaik tiszteletben tartását.

***A bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő, illetve veszélyeztetett tanulóra irányuló teendők* felölelik:**

- a hátrányos és veszélyeztetett tanulók felmérését, nyilvántartását
- felzárkóztató programokat, az indulási hátrányok kompenzálását
- integrációs- és képesség-kibontakoztató programot
- tájékoztatást a segítő szolgáltatások lehetőségeiről
- kapcsolattartást a segítő intézményekkel és szervezetekkel
- különös odafigyelést a gyermekjóléti gondoskodásban részesülőkre

Kiemelt szerepet szánunk a csoportvezetőknek és az osztályfőnököknek a családokkal való szoros kapcsolattartásban, az iskola és a család nevelő hatásainak összehangolásában. Legfontosabb formájának a családlátogatásokat tekintjük.

A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, tevékenységek ellátása, koordinálása az osztályfőnökök feladata lett.

A gyermekvédelmi tevékenység területei:

- A veszélyeztető okok megelőzése, feltárása.
- A gyerekek problémáinak felismerése, a gyerek viselkedésében megfigyelhető jelek értelmezése.
- A problémák okainak megkeresése.

A gyermekvédelem céljait szolgáló tevékenységek:

- Differenciálás, képességfejlesztés, készségfejlesztés
- A tanulási esélyegyenlőség segítése
- Mentálhigiénés programok, drog-prevenció, megelőzés
- Családi életre nevelés
- Egészségügyi szűrővizsgálatok segítése
- Iskolai étkeztetés
- Napközis és tanulószobai foglalkozások
- Szakkörök
- A tanulók szabadidős foglalkozásainak szervezése érdeklődés szerint, a választás segítése
- A tanulók, szülők tájékoztatása, szociális helyzetük javításának lehetőségeiről
- Együttműködés a partnerszervezetekkel
- Az osztály, az iskola Szülői Szervezetének munkájának segítése
- Pályaorientációs munka

1.7 AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTELI RENDJE

A **Diákönkormányzat (DÖK)** az iskola diákságának álláspontját képviseli.

- A diákönkormányzatot felnőtt vezető irányítja.
- Az osztályokból diákképviselőt delegálnak.
- A sikeres működés alapja a közös vélemények, szándékok párbeszédre alapuló egyeztetése.
- A DÖK lehetőséget ad ahhoz, hogy a diákok megismerhessék jogukat, lehetőségeiket, magukat a megfelelő fórumon képviseljék.
- A szervezet tagja lehet az iskola minden diákja.
- A szervezet tagjainak joga: képviselőket delegálni a szervezet testületébe, javaslatot tenni a tisztségviselők személyére, részt venni a közös munkában.
- A DÖK maga alkotja meg minden tanévben a munkatervét.
- Senkit sem érhet hátrány azért, mert a DÖK munkájában részt vesz.
- A DÖK a nevelőtestület meghallgatásával maga dönt működéséről.
- Gyakorolja a diákok kollektív jogait.
- Javaslatot tesz az iskolát érintő kérdésekben.

- Érdemi választ ad a hozzá intézett kérdésekben.
- Tájékoztatja a diákokat az őket érintő rendezvényekről, esemény-naptárat vezet.

A DÖK három fontos jogát gyakorolhatja az iskoláinkban:

- a tájékozási jogot,
- a véleménynyilvánítási jogot,
- és az egyetértési jogot.

Legfontosabb feladataik közé tartozik:

- a mindenkori Szervezeti és Működési Szabályzat megvitatása, véleményezése,
- a nevelő-, oktatómunka támogatása,
- a diákjogok gyakorlásának segítése,
- képviselőik részt vesznek a diákságot érintő kérdések megvitatásánál,
- a programok szervezésénél,
- folyamatosan tájékoztatják a diákságot a felmerülő aktuális problémákról,
- segítenek az iskolai munkák lebonyolításában,
- lehetősége van a diákságnak közvetlenül az érintett felnőttekkel, illetve társaikkal is megbeszélést kezdeményezni az évenként / általában áprilisban / megtartott diák közgyűlésen.

1.8. KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL

1.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

Elvárásaink a hatékony nevelés és oktatás érdekében

Tanulóink

- kapjanak az iskolától értékálló tudást az anyanyelv, az idegen nyelv, a művészet, a sport és az informatika területén;
- ismerjék meg és érvényesítsék jogaikat: vegyenek részt az iskola színes, sokoldalú életében (működő diákönkormányzat);
- értékeljék saját és mások tudását, a tanulásnak legyen tekintélye;
- fejlődjön önismeretük;
- saját képességeiknek megfelelő maximális tudást (jártasság, készség) szerezzenek,
- olyan humán értékeket sajátítsanak el, mint becsület, tisztesség, egymás tisztelete, hazaszeretet, magyarságtudat;
- kapjanak személyiségfejlődésüknek és képességeiknek megfelelő egyéni bánásmódot.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Alakuljanak ki a személyiség olyan értékes tulajdonságai, mint a szervezőkészség,	<u>Az osztályközösség az iskola és a diákönkormányzat legkisebb működő egysége,</u>	A tanulók tudjanak: - együttműködni társaikkal, - mások szempontjait is

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
<p>aktivitás, önállóság, kitartás, érdeklődés, kollektivitás.</p>	<p>amelynek alapértékei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulói joggyakorlás, - célok demokratikus meghatározása, - közösségen belüli vita, kritika, - választott tisztségviselők tevékenysége, <p>Az osztályközösség választja meg az osztály tisztségviselőit, s delegál képviselőket az iskola diákönkormányzatába.</p> <p>Az osztályközösség élén, mint pedagógus vezető, az osztályfőnök áll. Feladata sokrétű.</p> <p>Az ezzel kapcsolatos legfőbb elvárások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szabad véleménynyilvánítás lehetőségének és a demokratikus döntés létrejöttének biztosítása. - irányítsa úgy a tanulókat, hogy minél többen jussanak érdemi munkával járó megbízáshoz (titkár, helyettes, tanterem-, tanulmányi-, kulturális-, sport-, szekrényfelelős, ügyeletesek stb.), - az iskolai és osztály önkormányzattól kapott információkat építse be nevelő munkájába. 	<p>figyelembe véve cselekedni,</p> <ul style="list-style-type: none"> - felmerülő akadályok esetén dönteni az életkoruknak megfelelő szinten, - tetteikért felelősséget vállalni.
<p>A tanulók megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit, jogaikat és kötelességeiket.</p>	<p><u>Diákönkormányzat (DÖK) működtetése:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Az iskolai diákmozgalmat a DÖK-segítő pedagógusok támogatják és fogják össze. - Tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tudják érdekeiket felmérni, megfogalmazni, képviselni, - tudjanak érvelni, vitázni mások nézeteinek tiszteletben tartásával, - legyenek képesek kompromisszumra jutni,

<i>Célkitűzések</i>	<i>Feladatok</i>	<i>Kritériumok</i>
	<p>kérdésre kiterjed.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Véleményt nyilváníthat: <ul style="list-style-type: none"> *a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések tárgyalásakor, *a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésekor, szervezésekor, *a tanórán kívüli tevékenységek formáinak meghatározásakor, *a könyvtár és az iskolai sportkör működési rendjének megállapításakor, * más jogszabályban meghatározott kérdésekben. - A tanulói ifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt az iskolai diákönkormányzat képviseli. - A DÖK képviseli tanuló társait az iskola vezetősége, a nevelőtestület, az SZMK értekezleteinek vonatkozó napirendi pontjánál. - A diákönkormányzat a tanulókat faliújságon, iskolarádióon keresztül, valamint az iskolagyűlésen tájékoztatja. 	<ul style="list-style-type: none"> - az elfogadott döntéseket hajtsák végre, tartásuk be, - tudjanak és merjenek véleményt mondani.
<p>Gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való éleést, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez.</p>	<p>Az Iskolagyűlés a legmagasabb fórum, amelyet évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. Az iskolagyűlésen a DÖK és az iskolavezetés beszámolhat az előző iskolagyűlés óta eltelt időszak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - munkájáról, és minősítheti azt, - a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről, - tanulmányi versenyekről, 	<p>Az alá- és fölérendeltségi viszony tanítsa meg a tanulókat a vezetésre és az alkalmazkodásra egyaránt.</p>

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	- ügyeletesi munkáról. Az iskolagyűlésen: - bárki felszólalhat, közérdekű észrevételt, javaslatot tehet, kérdezhet, - döntést csak a megtárgyalt ügyekben születhet.	
A tanuló egyéni (akár magán-jellegű) problémáival keresse meg tanárát.	- Az osztályfőnök, vagy bármelyik pedagógus keressen megoldást a felmerülő problémára. - Szükség esetén álljon rendelkezésre a pszichológus is.	A tanuló teljes biztonsággal és bizalommal fordulhasson segítségért a pedagógushoz.

A pedagógus

- rendelkezzen színvonalas, korszerű szaktudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési készséggel;
- készüljön fel a tanítási óráira szaktárgyilag, didaktikailag, és módszertanilag;
- ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit;
- legyen képes kollégáival, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegye észre gondjaikat, hallgassa meg véleményüket, javaslataikat;
- értékvállaló magatartással hitelesen érvényesítse az iskola által közvetített nevelési elveket;
- rendelkezzen kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel;
- nevelőtestületünk tagjaként egységesen képviselje a munka tiszteletét, megbecsülését, valamint a műveltségnek és igazságosságnak, mint feltétlen értékeknek a fontosságát.

1.8.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

Az intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulók érdeklődésre épít, és figyelembe veszi a szülői elvárásokat. A nevelés, a gyermeki személyiség fejlesztésének elengedhetetlen *feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése*. Alapja a tanuló nevelése iránt viselt közös felelősség, feltétele **a bizalom és egymás kölcsönös tájékoztatása**.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről (*tájékoztató füzet*)
- *fogadóórákon* a nevelőtestület valamennyi, munkaterv szerinti időbeosztásban áll a szülők rendelkezésére.
- *nyílt napok*, nyílt órák ősszel és tavasszal, külön időpontban az óvodásoknak, alsósoknak és a felsősöknek
- *szülői értekezletek* (csoport-, osztály-, óvodai-, iskolai-, intézményi szintű) tanévenként három alkalommal

- pályaválasztási szülői értekezlet
- szülői Választmányi értekezletek
- *családlátogatások*
- *iskolai ünnepek, megemlékezések*
- *diákönkormányzat rendezvényei*

Az együttműködés kiterjedhet a közös problémák megoldására, a családi nevelésben jelentkező nehézségek legyőzésére valamint tanulóknak szóló programok közös szervezésére. *A tanuló-pedagógus együttműködésének formái* a tanórák és a tanórán kívüli foglalkozások, amelybe beletartozik a diák-önkormányzati tevékenység is.

Hogyan kapcsolódhat be a szülő az iskola közéletébe?

- A szülő, mint a nevelési-oktatási folyamat segítői
- A szülő, mint az iskolai közélet szereplője

A szülő kérheti:

- az emelt szintű programban való részvétel lehetőségét
- az ifjúságvédelem ellátását
- tanulószobai ellátást, napközi otthoni ellátást
- tankönyv támogatási segélyt
- az étkezési hozzájárulás támogatását
- a nem kötelező tanórán kívüli foglalkozások szervezését, gyermekének abban való részvételét

A szülő, mint a nevelési-oktatási folyamat segítői, az alábbi területeken tevékenykedhet

- az alapítványok támogatásában
- az intézmény eszközparkjának gazdagításában
- az intézmény esztétikai arculatának alakításában
- környezeti feltételek javításában
- szabadidős programok szervezésében
- nevelési értekezleten részt vehet, javaslatot, észrevételt tehet
- intézményi rendezvényeken, közös szabadidős és sportprogramon szervező, résztvevő lehet
- kezdeményezhet közös szülő, tanár, diák programot

Formái:

- Pénzadomány
- Tárgyi támogatás
- Szellemi és társadalmi munka

A szülő, mint az intézményi közélet szereplője

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, mely az intézményünkben folyó oktatási-nevelési feladataink eredményességét, sikerességét támogatja, erősíti, színesíti.

A szülő

- ismerje saját és gyermeke jogait, kötelességeit;
- mindenkor bizalommal fordulhasson véleményével, javaslatával vagy problémáival a pedagógusokhoz;
- kapjon támogatást az iskolától problémáinak megoldásához;
- együttműködhesen a pedagógusokkal gyermeke nevelésében.

<i>Célkitűzések</i>	<i>Feladatok</i>	<i>Kritériumok</i>
---------------------	------------------	--------------------

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
<i>Az iskolában a nevelő és oktató munka segítése, a nevelőtestület, a szülők és a tanulók, az intézmény-fenntartó, intézmény működésében érdekelt más szervezetek együtt-működésének előmozdítása.</i>	A partnerközpontú hálózat kiépítése.	Közös gondolkodás, a felelősség vállalása.
<i>Tanulóink többsége különböző társadalmi és természeti környezetből érkezik. Ezért különösen fontos a szülői közösségek kialakítása és fejlesztése. Nagyon sok a hátrányos helyzetű, csonka család, és az ő érdekeiket nehéz feladat összefogni.</i>	A környéken lakók segíteni tudnak minket: - iskoláink környezetének ápolásában, - tisztántartásában, - programjaink megvalósításában. Az iskola segítséget adhat: - lakógyűlések, rendezvények megtartásához, - hasznos hulladék gyűjtéséhez, - akciók, kulturális és sport programok szervezéséhez.	Ki kell alakítani az iskola és a környéken lakók barátságos, kölcsönös segítségnyújtáson alapuló kapcsolatát.
<i>A szülők szervezett együttműködése törvény adta jogaik és kötelességeik érvényre juttatására.</i>	Szülői munkaközösség (SZMK) - dönt saját szervezeti és működési rendjéről. - feladata az iskolai és családi nevelés összehangolása, vélemények és javaslatok közvetítése az iskola felé, - az intézményt segítő kezdeményezések, munkák szervezése, - mozgósítás az iskolai rendezvényekre, - pályázatok írása, - szülők közötti kapcsolattartás, - vezetőit az igazgató összehívhatja, ahol tájékoztatást ad az intézmény munkájáról, feladatairól, aktuális problémákról.	Az iskola életének ne csak szemlélői, hanem aktív résztvevői legyenek a szülők.
<i>Ismerjék meg a szülők az iskola helyzetét, céljait, feladatait, terveit, és az elért eredményeket.</i>	Vezetői tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával: - tanévnyitó ünnepély, - tájékoztató értekezlet (évente két alkalom), - évzáró ünnepély- a tanulmányi év értékelése,	A szülők legyenek jól tájékozottak az iskola életéről. Konstruktív véleményükkel segítsék az iskolai munkát.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	<ul style="list-style-type: none"> - jutalmak, oklevelek kiosztása. 	
<p><i>A szülők nevelő munkájának intenzívebbé tétele.</i></p> <p><i>A szülők elméleti és gyakorlati pedagógiai ismereteinek fejlesztése.</i></p> <p><i>Az iskola és a család pedagógiai törekvéseinek összehangolása.</i></p>	<p>Szülői értekezlet (3 alkalom/év)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az azonos osztályba járó tanulók szülei számára az osztályfőnök tartja. - A szülők tájékoztatást kapnak a tanév rendjéről, az aktuális feladatokról. - Az osztályfőnök beszámolót tart az osztály tanulmányi eredményeiről, magatartásáról, szorgalmáról, a munka körülményeiről, a nevelést segítő és gátló tényezőkről. - 5. évfolyamon szeptemberben összevont formában a tantárgyi követelményeket, 8. évfolyamon decemberben a beiskolázás rendjét ismertetjük. - Az osztály sajátos pedagógiai-pszichológiai problémáit alapul véve az osztályfőnök tartson előadást a nevelés minden fontos és időszerű kérdéséről. A szülőkkel beszélje meg a hallottakat, s közösen tűzzenek ki feladatokat nevelőmunkájuk irányára vonatkozóan. - Rendkívüli szülői értekezlet hívható össze, ha a szülők vagy pedagógusok ezt kérik. - Pszichológusi, fejlesztő pedagógusi előadások a szülők problémáinak csökkentése érdekében. 	<p>Legyenek tájékozottak a szülők gyermekük osztályával kapcsolatban.</p> <p>Kapjanak használható segítséget a gyerekek problémáinak megoldásához.</p>
<p><i>A tanuló körülményeinek objektív megismerése.</i></p>	<p><u>Szükség esetén</u> az osztályfőnök, (esetleg családgyógyozóval) családlátogatásra megy. A családlátogatás keretében lehetőség nyílik környezettanulmány</p>	<p>A látogatás hatása úgy befolyásolja a szülőket, hogy tudatosuljanak bennük nevelési feladataik, s a család életében megvalósuljanak az eredményes nevelés feltételei.</p>

<i>Célkitűzések</i>	<i>Feladatok</i>	<i>Kritériumok</i>
	<p>végzésére. Ez alkalomból a következőket vizsgáljuk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szociális helyzet, a tanuló helye a lakásban, - családi légkör, a gyermek helyzete a családban, - nevelési elvek, konkrét nevelés (testi, értelmi, erkölcsi, esztétikai), - szabadidő eltöltése, - a család véleménye az iskoláról, a pedagógusokról, - a gyermek iskolai munkájának támogatása a szülő részéről. 	
<i>Közvetlen kapcsolat kialakítása pedagógus és szülő között.</i>	<p>Fogadóórák tartása</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szaktanári és tanítói Fogadóórák. - Rendkívüli fogadóóra (a szülő vagy pedagógus külön kérésére) a kialakult különleges helyzet azonnali megoldására. - Igazgatói fogadóóra. <p>A szülőkkel való találkozás alkalmával</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meg kell erősíteni a családi nevelés és a gyermek pozitívumait, és erre alapozva kell a hibák kijavítását megkezdeni. - Őszinte légkört kell kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét; a családról megtudott adatokat titkosan kell kezelni. - Együttműködési területet kell keresni a szülőkkel, de csak tanítási időn kívül. - Megállapodás a közösen meghatározott eljárás végrehajtásáról. 	Emberi, bizalmon alapuló, őszinte kapcsolat kialakítása a szülőkkel.
<i>Az iskola és a család közti állandó, naprakész kapcsolattartás.</i>	<p>Írásbeli tájékoztatás (tájékoztató füzet)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Érdemjegyek beírása: (szóbeli feleletet aznap, az írásbelit a kiosztás napján). - Az egyes tantárgyaknál félévente az éves 	A szülők tájékozottak legyenek gyermekük iskolai életével kapcsolatban. Tisztában legyenek azzal, hogy a pedagógusokat a szülőkkel azonos célok vezérelnek.

<i>Célkitűzések</i>	<i>Feladatok</i>	<i>Kritériumok</i>
	<p>óraszámnak megfelelő számú, de minimum kettő érdemjegy alapján osztályozhatók a tanulók.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A fejlesztő pedagógusok negyedévi értékelése a tanuló egyéni haladásáról. - Magatartással, szorgalommal, kapcsolatos közlemények. (dicséretetek, elmarasztalások) - Szülői értesítések, meghívók. - A szülők közlései, igazolások. - Telefonos kapcsolat olyan sürgős esetekben, ami nem tűr halasztást. 	
<i>A szülők lássák gyermeküket iskolai körülmények között.</i>	<p><i>Nyílt napok szervezése a szülőknek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Minél többféle tantárgyi óra bemutatása, hogy a szülők minél többféle helyzetben láthassák gyermeküket.</i> - <i>Érzékeljék a tanuló helyét az osztályközösségben.</i> - <i>Érezzék a tanórák légkörét.</i> 	<p><i>Gyermeük megítélése realisabb legyen.</i></p> <p><i>Fontos mutató számunkra a részvételi arány.</i></p>
<i>Az iskola mutassa be a nevelő- oktató munka sikereit.</i>	<p>Kulturális bemutató</p> <ul style="list-style-type: none"> - A legjobbak mutassák be, mit tudnak az irodalom, zene, színjátás, tánc területén. - Különböző korábbi programok sikeres szereplőinek, versenyek (nem csak iskolai) helyezettjeinek bemutatója. <p>Kiállítás</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanulók munkáiból: a legszebb (legjobb) füzetek, rajzok, kerámiák, kézműves munkák. - Versenyeken szerzett díjak, oklevelek, sport trófeák bemutatása. <p>Szakmai konferencia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bemutató órák és 	<p>A szülő:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tudjon tájékozódni gyermeke helyéről az iskolában, - ismerje meg gyermeke tehetségét. <p>Váljanak széles körben ismertté a városban és más szakmai berkekben az intézmény szakmai</p>

<i>Célkitűzések</i>	<i>Feladatok</i>	<i>Kritériumok</i>
	foglalkozások az érdeklődő kollégák és szülők számára. - Magas színvonalú szakmai előadások és szekciófoglalkozások.	munkájának eredményei
<i>Teremtsen oldott hangulatú találkozást a tanulók, szülők és a nevelőtestület között.</i>	További programjaink: - farsang, - sport- és egészségnap, - anyák napja, - karácsony, - kirándulások, - évszakonkénti játszóház, - csoportközi napközi, - nemzetiségek napja, - iskolanapok, ballagás	A közös programok erősítsék meg a sokoldalú kapcsolatot. A szülők érezzék a pedagógus gondoskodását, megértését, szeretetét gyermekük iránt.

1.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA

1.9.1. A vizsgaszabályzat célja, hatálya

1.9.1.1. A vizsgaszabályzat célja

A tanulmányok alatti vizsgák (a továbbiakban: vizsga) a következők:

- javítóvizsga
- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- pótló vizsga

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, pec) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsgára való jelentkezés az iskola titkárságán elérhető formanyomtatványon történik, az igazgató által meghatározottak és kihirdetettek szerint. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja). Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli

tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők

- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.

1.9.1.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra*

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.9.1.3. Az értékelés rendje

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott –kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól sajátos helyzete miatt,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül- elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

PÓTLÓ VIZSGA

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

1.9.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
- Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- A tanulónak az írásbeli vizsgán kapott feladat megoldására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot, árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
- A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.

- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
- A vizsga a vizsgázó számára díjtalan
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthet, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

1.9.2.1. Magyar nyelv és irodalom - írásbeli + szóbeli vizsga

1.9.2.2. Történelem - írásbeli + szóbeli vizsga

1.9.2.3. Idegen nyelv - írásbeli + szóbeli vizsga

1.9.2.4. Matematika - írásbeli + szóbeli vizsga

1.9.2.5. Fizika - írásbeli + szóbeli vizsga

1.9.2.6. Biológia - írásbeli + szóbeli vizsga

1.9.2.7. Kémia - írásbeli + szóbeli vizsga

1.9.2.8. Földrajz - írásbeli + szóbeli vizsga

1.10. AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI

Átvétel második-nyolcadik évfolyamra

*A második-nyolcadik évfolyamra történő átvételnél **be kell mutatni:***

- a szülő személyi igazolványát (lakcímkártyáját);
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt (tanév közben a tanuló szülői tájékoztató füzetét);
- az előző iskola által kiadott Értesítés iskolaváltoztatásról című nyomtatványt.

Beiskolázási körzeten kívül lakó tanulók felvétele

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülők kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha a körzeten kívül lakó tanuló

- az 1-4. évfolyamra jelentkezik,
- az 5-8. évfolyamon tanév végi osztályzatainak átlaga 3,5 alatt van,

▪ magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű
az intézményegység-vezető a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az intézményegység-vezető helyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Az osztályba, csoportba sorolás rendje

Csoportbontást biztosítunk az **angol, német nyelv** és a **számítástechnika**, valamint a **technika** tantárgyak esetében. A csoportba osztás szempontja minden esetben a szülő kérése, illetve a választott tantárgyak tanulásában elért eredmény. A csoporthoz tartozást csak indokolt esetben, az igazgató előzetes egyetértésével lehet változtatni.

Tanórán kívüli tevékenységre (szakkörök, tanfolyamok) valamennyi, arra jelentkező tanuló számára biztosítjuk a lehetőséget. A **felvételtől** a szakkör-, vagy tanfolyamvezető dönt, kikérve az osztályfőnök véleményét. Kizáró ok a nem megfelelő tanulmányi eredmény lehet.

Tehetséggondozó foglalkoztatásban a jelentkező tanulók közül a szaktanár által javasoltak vehetnek részt.

Felzárkóztató foglalkoztatásra (korrepetálás, tanulószoba) a szaktanár kijelölésével kerülnek csoportba a tanulók.

Intézményünkben csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

Lehetőséget biztosítunk továbbá az erkölctan és etika óra helyett hit- és erkölctan tanulására.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Más iskolából érkező diákok fogadása

Az a tanuló is korosztályának megfelelő évfolyamra iratkozhat, aki más rendszer szerint haladt előző iskolájában. Az iskola felzárkóztató programmal segíti, hogy a követelményeknek megfeleljen.

Ha a tanuló előző iskolájában más idegen nyelvet tanult, akkor lehetőséget biztosítunk arra, hogy a régi iskolájával vagy egy azonos nyelvet tanító iskolával egyeztetve ott osztályozó vizsgát tegyen.

Tanulói jogviszony megszűnése

A **tanulói jogviszony megszüntetése** a törvényben szabályozott módon történhet:

- az iskolai tanulmányok befejezése előtt, ha a szülő döntésének megfelelően, vagy szakértői bizottság határozatával másik iskola átvette;
- az iskolai tanulmányok befejezése évében, az utolsó évfolyam bizonyítványa kiállításának napján;
- a tankötelezettség utolsó éve szorgalmi időszakának utolsó napján;

- ha a tanuló kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal: áthelyezés másik iskolába, vagy kizárás az iskolából fokozattal.

1.11. A FELVÉTELI ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei - felvétel első évfolyamra

Intézményünk **8 évfolyamos általános iskola.**

Iskolánk a – fenntartó által meghatározott – beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Felvételnél különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

Ha az iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, **az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt.**

A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes **szabályait a házirendben kell meghatározni.** A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Az első évfolyamra történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek személyi azonosítóját;
- a szülő személyi igazolványát (lakcímkártyáját);
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvélemény eredeti példányát (ha a gyermek óvodás volt);
- a Nevelési Tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, illetve ha az óvoda a vizsgálatot javasolta);
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

Ez alól kivétel a Lánchíd Utcai tagintézmény köznevelési típusú sportiskolai osztálya, amely osztályokra szélesebb beiskolázási körzet vonatkozik, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatói intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 177. § (3) bekezdése alapján.

**A székhely/tagintézmények
helyi sajátosságainak megfelelő programelemek**

Arany János Általános Iskola (székhely intézmény)

1. Helyzetelemzés

1.1. Az iskola, a tanulók

1.1.1. A tagintézmény rövid története

Az iskola 1972-ben alakult, Molnár Erik nevét viselte, majd 1992-ben felvette az Arany János nevet. Alakulásakor is meghatározó volt lakótelep helyzete. A lakótelep bővülésével a tanulók létszáma is párhuzamosan nőtt. 400 főre épült, ebédlővel, tornateremmel, szertárakkal és 21 tanteremmel, tanári szobával és 4 irodahelyiséggel. A gyermeklétszám 1981-ben érte el a maximumot 1060 fő volt.

Később a létszám növekedésével a szertárakból is tantermeket alakítottunk ki, majd egy felvonulási épületben is tanult 4 osztály több éven keresztül.

1995-ben elkészült a tetőtér ráépítés. Így egy épületben tanul minden osztály.

1.1.2. A tagintézmény tanulói, szociális környezet

A tanulók 70-80 %-a a kibővült Széchenyivárosi lakótelepen élő gyermek. A város távolabbi területéről is járnak hozzánk gyermekek (Vacsi- köz , Belváros).

Iskolai tanulócsoportok létszáma 28, évfolyamonként 3-4 osztály működik. Alsó tagozaton 27-30 fő az osztálylétszám. A 8 illetve 6 osztályos középiskolákba elmenők miatt néhány éve 23-25 főre csökkent a felsős létszám. Jelenleg csökkenő tendencia mutatkozik a 8 és 6 osztályos gimnáziumba jelentkezőket illetően.

Alsó tagozaton 13 napközis csoport, felső tagozaton 1 tanulószoba működik. A tanulólétszám az elkövetkezendő időben 700-800 fő között várható.

1.2. A székhely intézményben folyó munka feltételei

1.2.1. Személyi feltételek

STUKTÚRÁK

Nevelőtestület

- intézményvezető
- intézményvezető helyettesek (2 fő)
- munkaközösség- vezetők - alsó tagozatos munkaközösség
- felső tagozat: - természettudományi műveltség terület

- humán műveltség terület

- pedagógusok – tanítók
  - tanárok
  - fejlesztő pedagógus
- iskolatitkár

Egyéb megbízások

- Diákönkormányzatot segítő tanárok
- Szakszervezeti bizalmi
- Közalkalmazotti tanács tag
- Szülői munkaközösség vezetői

1.2.2. Tárgyi feltételek

Az épületben 28 tanterem van. 2 kislétszámra alakított nyelvi terem, 3 szertár, 1 tornaterem 2 öltözővel, 1 orvosi szoba, egy könyvtár található. Rajz, technika, ének szaktantermet alakítottunk ki. Korszerű új könyvtárat alakítottunk ki alapítványi támogatással.

Korszerűen felszerelt három számítástechnika szaktanteremmel rendelkezünk, ahol a tanulók csoportbontásban tanulják az informatikát. 2012-ben készült el szintén alapítványi támogatással a multimédiás oktatóterem. Megragadjuk a pályázati lehetőségeket, szépítjük, korszerűsítjük iskolánk belső és külső környezetét. Tárgyi felszereltségünk jónak mondható, az elmúlt évek alatt a tárgyi eszközök fejlesztése terén is nagy lépéseket tettünk meg. Az egész épületben kicserélték a nyílászárókat, lezajlott a fűtés és világítás korszerűsítése is. 2011 nyarán megtörtént a mosdók, toalették, öltözők teljes felújítása, a burkolatok cseréje. Pályázat útján interaktív táblákkal szereltük fel tantermeink nagy részét, szponzori támogatással kiépítettük iskolánk egész területén az internethálózatot. Az iskola összes tantermében már új padok és székek találhatóak.

1.3. A székhely intézmény hagyományai, kiemelt területek, eredmények

1.3.1. Hagyományok, kiemelt területek

A tanítási időn kívüli programok szorosan kapcsolódnak a tanórákon folyó oktató-nevelő munkához. Ezek különböző, differenciált képességfejlesztő, tehetséggondozó és tantárgyakhoz kötődő szakkörök: matematika, számítástechnika, néptánc, furulya, énekkar, tömegsport foglalkozások, röplabda, kosárlabda. Az iskola hagyományaira alapozva személyiségfejlesztő, gyermekközpontú nevelés mellett kiemelten a matematika és az idegen nyelvek (angol, német) emeltszintű oktatását végezzük. A Diákolimpián és egyéb sportversenyeken elért eredményeink alapján szeretnénk a sportot is kiemelten kezelni. Ehhez egy új tornateremre lenne szükségünk, az informatikai oktatáshoz pedig számítógépekre. Mivel tanulóink zömét az érettségit adó középiskolákba veszik fel, programunk gerincét a továbbtanuláshoz szükséges ismeretek és emberi értékek fejlesztése adja.

A szabadidő tartalmas eltöltését szolgáló tevékenységeket a diákönkormányzatot segítő tanárok, a nevelőtestület segítségével látják el. Évenként szervezünk őszi, tavaszi vetélkedőt, TÁTIKA zenés

műsort, télapó ünnepélyt, karácsonyi készülődés címmel alkotó délutánt, karácsonyi és húsvéti vásárt, farsangi bált, madarak fák napját, gyermeknap délutánt, nyári tábor. A napközi otthon kultúrfelelőse szervezi a délutáni színház, mozi, múzeumi látogatást, a helyi Ifjúsági Otthon és Művelődési Ház rendezvényein való részvételt. Minden évben megtartjuk a hagyományos alapítványi bálunkat.

Intézeti napokat tartunk Arany János születésének évfordulóján. Tantestületi szakmai kirándulást szervezünk rendszeresen.

Intézeti napok keretében minden évben megrendezzük a „Varjú Lajos Természettudományi Emlékverseny”-t. Nyílt tanítási napokat szervezünk óvodások részére, illetve az ide beiratkozni szándékozó tanulók szüleinek.

A Szentesi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tagja vagyunk. Tanulóink drámajáték és képzőművészeti osztályokba járnak már több éve. Munkáikkal kiállításokon szerepelünk. A dráma csoport tagjai különböző rendezvényeken lépnek fel.

1.3.2. Eredményeink

Első osztályban minden tanuló részesül informatikaoktatásban, a második és harmadik évfolyamon szakköri keretben tanulják a tantárgyat, 4. osztályban osztályszinten, 5. évfolyamtól pedig csoportbontásban. Az érdeklődőbb gyerekek számára számítástechnika szakkör indult több évfolyamon. Szeptembertől az **XCLASS** multimédiás oktatóprogrammal tanulnak tanulóink a különböző tantárgyi órákon, valamint a tananyag elsajátítása során előtérbe kerül az interaktív tananyagok használata.

A beiskolázási statisztika szerint végzős tanulóink 92 %-a érettségit adó középiskolában tanul tovább.

Tanulmányi és sportversenyeken rendszeresen kimagasló eredményekkel vesznek részt tanulóink az országos, megyei, városi versenyeken egyaránt (matematika, helyesírás, mesemondó, rajzverseny, népdaléneklési verseny, számítástechnika, fizika).

Intézményünkben rendszeresen megrendezzük a Bendegúz Gyermekek és Ifjúsági Nyelvész Akadémia megyei szintű versenyét.

Iskolánk **pozitív előminősített referencia-intézmény**, több „Jó Gyakorlattal” rendelkezünk. A referencia- intézményi működés alapja a mintaértékű pedagógiai tevékenység.

Az iskola Regisztrált Tehetségpont majd 2011-ben Akkreditált Kiváló Tehetségpont lett.

1.4. A tagintézmény kapcsolatai

Évente 3 alkalommal szülői értekezletet tartunk, 4 alkalommal pedig fogadóórát. Az Intézeti napok keretében nyílt tanítási napot tartunk. A leendő első osztályos gyermekek szüleinek előzetes szülői értekezleten mutatjuk be az iskolát. A szülői szervezet tagjai rendszeres tájékoztatást kapnak az iskola életéről, fejlesztési tervéről, programjairól. Az iskolai szülői munkaközösséggel évente három alkalommal tartunk összejövetelt. Pedagógiai program, házirend, SZMSZ módosításában élnek javaslati, egyetértési jogukkal. Ötleteikkel gazdagítják iskolánk életét.

Kapcsolatban állunk a Tanítóképző Főiskolával. Hallgatókat fogadunk szakmai gyakorlatra.

A fenntartó és az iskola közötti kapcsolattartás területei: információk átadása, tapasztalatgyűjtés, egyeztetés szakmai és gazdasági kérdésekben.

Pedagógus érdekvédelmi szervezeteink: Közalkalmazotti tanács, Pedagógus szakszervezet.

A „Lakótelepi gyermekekért” Alapítványunkon keresztül támogatjuk a rászoruló és tehetséges gyermekeket. Az alapítványt a kuratórium kezeli. Tagjai pedagógusok és szülők.

Egynapos kiránduláson vesznek részt tanulóink Ausztriába. Két évente Japán vendégeket fogadunk. „Vendégül” látjuk első osztályban az óvodásokat nyílt nap keretében. Közös programokat szervezünk, óvoda-iskola kapcsolatunk jól működik.

Az M. Bodon Pál Zeneiskola tanárai minden karácsonykor koncertet tartanak tanulóinknak.

Rendszeres kapcsolatot alakítottunk ki a helyi média képviselőivel.

Valamennyi városi rendezvényen képviselik iskolánkat tanulók, pedagógusok egyaránt.

2. Nevelési terv

Küldetésnyilatkozatunk, alapelveink, céljaink, feladataink, személyiség fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok az általános részben található az összes tagintézményre vonatkozóan.

2.1. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösség alakítására, formálására a tanítóknak, osztályfőnököknek és szaktanároknak ki kell használniuk a tantárgyak és tananyaguk által kínált nevelési lehetőségeket alkalmakat.

A szabadidő tartalmas eltöltését szolgáló tevékenységeket a diákönkormányzatot segítő tanárok a nevelőtestület segítségével látják el

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink: A tanulói közösségek megszervezése, irányítása, önkormányzás képességének kialakítása, a tanulói közösségek tevékenységének megszervezése, a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

A tagintézményi hagyományok rendszere:

A tagintézményhez tartozás tudatát a közösségi értékek megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, amely bizonyos állandóságot és folyamatosságot teremt az iskola mindennapi életében.

Ápoljuk és folyamatosan bővítjük hagyományainkat. A rendszeresen ismétlődő események a tudatos kialakított szokások és jelképek erősítik az iskolához való tartozást. Hagyományteremtő és hagyományápoló munkánk során tudatosan támaszkodunk a nevelőtestület és a tanulóközösség, szülői szervezet véleményére, javaslataira.

Célunk: Az Arany János Általános Iskola eddigi hagyományrendszerének további működtetése, új innovációs folyamatok elindítása.

2.1.1. Szervezeti hagyományok:

Iskolánk pedagógiai tevékenységének szerves részét képezik a nevelőtestület, tanulóközösség és a szülői közösség által létrehozott szervezetek.

2.1.2. A tanulóközösségek szervezetei:

A diákönkormányzat (1-4-ig és 5-8 évfolyamon) tagja az iskola valamennyi tanulója. Irányító szerve a diáktanács, mely az osztályok, tanulócsoporthoz diákképviselőiből áll. Tevékenységét két pedagógus (a tantestület tagjai) segíti. Tájékoztató fóruma a diákközgyűlés, amelyet iskolaévenként egyszer hívnak össze.

A tanulóközösség által létrehozott szervezetek képviselik a tanulók érdekeit, szolgálják tájékoztatásukat és részt vesznek az iskola által szervezett kulturális, sport programok szervezésében és lebonyolításában. Rendszeresen közreműködik az iskolai élet mindennapjait szabályozó házirend felülvizsgálatában és formálásában. Véleményezési és egyetértési jogot gyakorol azokban a kérdésekben, melyeket a közoktatási törvény előír számára. Munkáját éves munkaterv alapján végzi.

2.1.3. Iskolatörténeti hagyományok

Célunk megőrizni és megörökíteni az iskola tanulói és pedagógusai által létrehozott értékeket.

Ennek módjai:

- Jubileumi kiadványok megjelenítése (iskola 25. és 30. 40. évfordulójának tiszteletére)
- Az iskola történetének és eredményeinek bemutatása évenként, naplóban.
- Ismertető anyag, összeállítás az iskola profiljáról.
- Kiállítások szervezése – napi kiállítások
- - erdei iskolában járt osztályunk képeinek kiállítása
- - Csiperó programjának megörökítése képekben
- Kapcsolattartás nyugdíjas pedagógusokkal, közös és egyéni találkozásokon, programokon (pedagógusnap, kirándulások, rendezvények)

2.1.4.A székhely intézmény külső kapcsolatai

Az iskola nevelő, oktató tevékenységét sokoldalúan támogatják a városunkban lévő közművelődési és közoktatási intézmények és szervezetek.

Ezekkel társintézményekkel iskolánk évek óta pozitív kapcsolatot alakított ki.

a.) A tanulók beiskolázását és továbbtanulását segítő kapcsolatok

- Pályaválasztási Tanácsadó Intézet
- Nevelési Tanácsadó
- Iskolatársulásban működő középiskolák
- Kapcsolatok a környék óvodáival és iskoláival

A kapcsolattartás formái:

- Tájékoztató szülőértekezletek
- Bemutató foglalkozások
- Nyílt napok
- Iskola börze

b.) A nevelőtestület szakmai továbblépését és önképzését segítő kapcsolatok

- Együttműködés a szaktanárokkal, szakértőkkel
- Országos, városi, területi szakmai továbbképzések szervezése
- Kecskeméti Tanítóképző Főiskola
- Vetélkedők és tanulmányi versenyek szervezése

c.) Közművelődést segítő kapcsolatok:

- Megyei Katona József Könyvtár
- Katona József Színház
- Kulturális és Konferenciaközpont
- Ifjúsági Otthon
- Szórákaténusz játszóház
- Planetárium
- Katona József Múzeum
- Naív festők Múzeuma

2.2. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszerek és szervezeti formák

2.2.1. A tanóra /Az általános részben leírtak alapján/

2.2.2. A tanórán kívüli tevékenységek

A tanórán kívüli tevékenységek, rendezvények iskolánk egész életét átfogják, a személyiségformálás fontos eszközei. Nyilvánosság előtt zajlanak, ezért ezek az iskoláról alkotott jó vélemény, az iskola jó hírnevének letéteményesei. Szerves részei az iskola nevelő és oktató munkájának.

Tagintézmény szintű rendezvények

Ünnepélyek, megemlékezések:

- Tanévnitó ünnepélyen köszönti az igazgatónő iskolánk tanulóit és legfiatalabb polgárait az első osztályosokat. Minden tanévben más osztály készül az ünnepi műsorral.
- Az aradi vértanukra emlékezünk október 6-án. Osztályaink, osztályfőnöki óra keretében virágot helyeznek a Széchenyi szobornál valamint egy felsős osztályunk a központi rendezvényen az igazgatóval együtt koszorút helyez el.
- Október 23-án az iskola tanulói rádión keresztül ünnepi műsort hallgatnak.
- Drogellenes városi rendezvényen vesznek részt felső tagozatosaink.
- A karácsonyi műsort hagyomány szerint az alsó tagozatosok adják, békés, kellemes légkörben telik el ez a nap.
- Február a farsangi mulatságok ideje, melyet osztályszinten rendezünk meg.
- Intézetünk névadójának, Arany János tiszteletére március 2-ától Intézeti Napokat tartunk, melyek a következő programokból állnak. (nyílt tanítási nap, sportversenyek, népdalversenyek, forgószínpad, irodalmi játékok, rajzverseny, műfordító verseny) Az Intézeti Napokat alapítványi bállal zárjuk, ahol a szülők szép számmal jelennek meg.
- Hagyomány szerint a felső tagozatosok rendezik az iskolai ünnepélyt március 15-én.
- A továbbtanulást megelőzően pályaválasztási szülőértekezletet tartunk a középiskolák képviselői a továbbtanuló és a tanulásban felvételiző gyerekek szüleinek.
- A társintézményekkel való jó kapcsolatunk bizonyítja, hogy éveken keresztül iskolánkat választják a szavaló és mesemondó városi versenyek helyszínéül.
- Pedagógusnapon kétévenként vendégül hívjuk nyugdíjasainkat és műsorral kedveskedünk nekik.
- A Magyar Kultúra Napján rádión keresztül emlékezünk meg az ünnepről.
- Június utolsó tanítási napján tartjuk a nyolcadik osztályok ballagási ünnepélyét, melynek megrendezéséért a 7. osztályok a felelősek. Május elsején osztályszinten anyák napját ünnepelünk.
- Tanulmányi kirándulások osztályszinten és tantestületi kirándulás.
- Tanévzáró ünnepélyen értékeljük a tanév munkáját, az elért eredményeket, jutalomkönyvet és okleveleket és ifjúsági díjat ad át az igazgató a legjobb tanulmányi eredményt elért három nyolcadikos tanulónak.

Diákönkormányzati rendezvények:

- Papírgyűjtés ősszel és tavasszal

- Október 6-a alkalmából akadályversenyt szervezünk az alsósoknak, a felsősöknek
- „tréfás szaladgálós” játékot
- November TÁTIKA
- December 6-án Mikulás műsor, ajándék műsor az alsósoknak.
- Adventtől Karácsonyig projekt
- Farsang projekt
- Jó gyakorlatok
- Márciusban Diákforum
- Május elején pályázatokat (rajz, tanulmány) írunk ki a Madarak és Fák Napja alkalmából.
- Ez ünnep alkalmából növényt és fát ültetünk az iskola udvarán.
- Május végén gyermeknapi játékos délutánt szervezünk, koncertet és ajándékot kapnak az alsós tanulók
- Közös kirándulás valamelyik közeli erdőbe.
- Júniusban „AGY-MO-SHOW” a végzős diákoknak és tanáraiknak.
- Nyáron táborozni megyünk a hegyekbe.
- Egy tanévben kb. 4 alkalommal DISCO
- Karácsonyi és húsvéti vásár

Felvilágosító jellegű előadások, programok

- Bekapcsolódás az egészséges életmódra nevelés programjába.
- Káros szenvedélyek ellen, „Drog és Ifjúság” városi rendezvények.
- ALWAYS program 6. évfolyamon.
- Blend a med 2. évfolyamon
- Közlekedésbiztonsági tájékoztatók és kiadványok közzététele
- Egészségmegőrző családi projektnap megrendezése

A székely intézményi környezet alakításának hagyományai

Az iskolai környezet esztétikus alakítása az ízlésnevelés nélkülözhetetlen része.

Az ízlés formálása nehéz dolog: meg kell küzdeni azokkal a rossz hatásokkal, beidegződésekkel, amelyeket a tanulók esetleg a korábbi környezetükből hoznak, másfelől azokkal a negatív hatásokkal, amelyek az embert nap mint nap érik. Az iskolai környezet igényes alakításával el kell érni, hogy példa legyen ez a világ a tanulók számára, s ez által a negatív környezeti hatások veszítsenek erejükből. Az iskola szűkebb és tágabb világa harmóniát mutatva alakuljon.

- Szűkebb környezet: osztályterem (csoportszobák), tornaterem, ebédlő, szertárak
- Tágabb környezet: folyosók, aula, udvar
- Gondoskodásból jeles környezetvédelmi program
- Kupakgyűjtési verseny

Belső környezetünk alakításának hagyományai:

Osztálytermeink képe igazodva a tanulók életkori sajátosságaihoz egészségügyi esztétikai szempontból egyaránt megfelelő berendezési tárgyakkal illeszkedik az iskola egészéhez (padok, asztalok, székek, sötétítő függönyök, megfelelő világítás).

Dekorációik anyagukban és tartalmukban a tantárgyak, az iskolai élet, a gyerekeket érdeklő és bennünket körülvevő világ sajátosságait, értékeit közvetítik. A természeti és a mesterséges környezet formái kiegészítik egymást. (zöld növények, termések, tárgyak, formák gyűjteménye). Folyamatosan gazdagodnak az osztályterem a tárgykultúra értékeivel. (Pl. népművészeti tárgyak). Az osztályterem gondozói a szaktanárok, a napközis nevelők az osztályfőnökök irányításával a gyerekek.

Szaktantermeink az órai, szakmai munka sokoldalú megközelítését, megértését szolgáló dekorációjukkal a funkciót szem előtt tartva követik az igényes külső megjelenítés törvényszerűségeit. A szemléltetést és a díszítést egyaránt szolgáló anyag gondozása, a szaktárgyakhoz kapcsolódó gyűjtemények kialakítása és bővítése a szaktanár és tanítványai igénye és feladata.

Külső környezetünk alakításának hagyományai:

A folyosók világa valamennyi szinten egy egységes arculat kialakítását követi. A folyosók falaira dekorációs anyagok, elsősorban rajzos munkák kerülnek.

Az aula szintén követi a folyosók harmóniáját. (hirdetőfal, információs táblák, virágok). Az egységes arculatért a rajztanár vállal felelősséget.

Az udvar képe természetes anyagok használatával egyre kellemesebb környezetté válik. (Pl. fából készült padok.) A Madarak és Fák Napján hagyomány szerint minden évben ültetünk egy kis fát. Nagy szerep jut a környezetnek a délutáni foglalkozások, a napközi életében. A gyermekek búvóhelyeket keresnek, fociznak, szaladgálnak, csoportos játékokat játszanak, ezért fontos az iskolaudvaron lévő nagyobb terület. A kihelyezett padok jó szolgálatot tesznek ha beszélgetni, pihenni szeretnének a tanulók.

Korszerű műfüvespályán tornáznak tanulóink. Nem kerülheti el figyelmünket az udvaron tartózkodás biztonsága sem. A sportpálya és udvar betonozott részeit folyamatosan karban kell tartani. A fák, a bokrok jobb levegőt és árnyékot biztosítanak. Ezek megóvása, újraültetése fontos és folyamatos feladatunk, amit a tanulókkal közösen együttműködve valósíthatunk csak meg.

A település és a tagintézmény kapcsolatának hagyományai:

Iskolánk az önkormányzat által fenntartott intézmény, mely előnyösen befolyásolja a várossal és annak környékével való kapcsolatunkat. Tanulóink és tantestületünk tagjai kecskeméti polgárok, természetes tehát, hogy rendszeres és aktív résztvevői vagyunk a városi és város környéki kulturális és sport rendezvényeknek, tanulmányi versenyeknek. A versenyekre felkészítjük tanulóinkat. A felkészítést a szaktanárok végzik. A benevezési díjat önkéntes alapon a szülők fedezik. A rászoruló, hátrányos helyzetű tanulók benevezési díjának kifizetését az iskola „A Lakótelepi Gyermekekért” Alapítvány átvállalja. A hagyományos Zrínyi Ilona Megyei Matematika versenyre évenként és osztályonként 3 tanuló benevezési díját az alapítvány fizeti. Az emelt szintű német és angol csoportból 1-1 tehetséges tanuló alapfokú nyelvvizsgára jelentkezési díját is évenként az alapítvány fedezi.

Egyéb, hagyományos versenyek, rendezvények

- A város iskolái által meghirdetett, a névadókhöz kapcsolódó rendezvény sorozatok és tanulmányi versenyek. (Móra Napok, Hunyadi Mátyás Napok, Béke iskola helyesíróversenye és Kecskemét polgára leszek vetélkedője, a Vörösmarty iskola helyesíróversenye és rajzpályázata, a Mathiasz János iskola rajzversenye, a Lánchíd utcai iskola sportversenyei, a Bányai Júlia és Katona József Gimnázium tanulmányi versenyei)
- A társintézmények által meghirdetett versenyek: (Ifjúsági Otthon szavalóversenyei, a Katona József Könyvtár könyvtársajjátéka, mesemondó versenye, Táltos próba, Kincskereső irodalmi játéka).
- Országos, területi és megyei tanulmányi versenyekbe való bekapcsolódás: (Bendegúz országos TIT levelező feladatmegoldó és nyelvészverseny, Hajdú-Bihar megyei TIT és hódmezővásárhelyi TIT által hirdetett levelező versenyek, RÉBUSZ és KIS VAKOND matematika, Simonyi Zsigmond országos helyesíró verseny, COMÉNIUS LOGO és Gábor Dénes számítástechnikai versenyek, Zrínyi Ilona és Kalmár László matematikai versenyek,

Barátunk a természet környezetismereti vetélkedő sorozat, Kvalitas és Kis Okos tanulmányi versenyek, Kaán Károly természettudományi verseny, N.A.P. sport versenyek, Pólus Triatlon és családi sportos hétvégék, atlétikai és röplabda versenyek.

- Iskolánk rendezi évenként a Varjú Lajos természetismereti és a városi fizika tanulmányi versenyt.
- Iskolánk néptánc csoportja több városi rendezvényen képviseli iskolánkat.
- Iskolánk sok tanulója mozi, színház és hangversenybérlettel rendelkezik. (Ifjúsági Otthon mozija, Fürkész bérlet, Katona József Színház).
- Több napközis csoportunk rendszeresen eljár az Ifjúsági Otthon rendezvényeire, csoportos foglalkozásaira pl. kézműves foglalkozások.
- Kapcsolatot tartunk fenn a Szórakaténusz játszóházzal is.
- Csoportjaink eljárnak a Katona József Színház gyermek előadásaira.
- Rendszeresen látogatjuk a múzeumok időszakos és állandó kiállításait is.
- Osztályaink tanórák keretében több alkalommal ellátogatnak a Planetáriumba.
- Osztályfőnöki és magyar órák keretében könyvtár látogatásokat szervezünk.
- Tanulóink közül többen tanulnak zenét a közelünkbe lévő M. Bodon Pál Zeneiskolában, ezek a diákok rendszeresen hangversenyeken is szerepelnek.

Napközi otthon, tanulószoba

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, - amennyiben a szülők igénylik- az iskolában a délutáni időszakban az 1-4. évfolyamon napközi otthon, 5-7. évfolyamon tanulószoba működik több csoporttal. 1-4. évfolyamon önálló napközis csoportok működnek. A tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközi otthoni csoport üzemel, ha ezt a szülők legalább tíz gyermek számára igénylik.

Diákétkeztetés

A napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben részesülnek (tízórai, ebéd, uzsonna). A csak menzát igénylő tanulók számára ebédet biztosít az intézmény. Az iskola működtetője által megállapított étkezési díjakat az iskola által meghatározott módon kell befizetni.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- A 3. évfolyamon heti két órában idegen nyelvi előkészítő órákat tartunk az emelt szint előkészítésére (angol, német nyelvből).
- Az 1-4. évfolyamon heti egy felzárkóztató órát tervezünk a gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére.
- A 7. és 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elért tanulók részére felzárkóztató, a jó tanulmányi eredményt elérő tanulók részére tehetséggondozó órákat tervezünk heti egy órában.

A felmerülő igények, és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével az órák indításáról minden tanév elején a z iskola nevelőtestülete dönt.

Sportkör

Az sportkör tagja az iskola minden tanulója. A sportkör a tanórai testnevelés órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek a fejlesztését, valamint a tanulók versenyekre való felkészítését, a tehetséggondozást szolgálja. Indításukról –a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével- minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek szaktárgyiak, művésziek, közös érdeklődési kör alapján.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli (városi, megyei, országos) versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a nevelők szakmai közösségei vagy a szaktanárok végzik. A versenyekre jelentkezés önkéntes, a felmerülő benevezési díjat a szülő fizeti. A hátrányos helyzetű tehetséges tanulók nevezési díját a „A lakótelepi Gyermekéért” alapítvány fedezi.

Tanulmányi kirándulások

Az intézmény nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Erdei iskola

A nevelési és tantervi követelmények teljesítését, a környezeti és egészségnevelési program megvalósítását segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel –ha az költségekkel is jár- önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésére igyekszünk nevelni tanulóinkat. Ennek érdekében az igényeket, lehetőségeket a szülők anyagi helyzetét figyelembe véve törekszünk különféle szabadidős programok szervezésére. A szabadidős programokon való részvétel önkéntes. Az esetleges felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. A könyvtár mindennap délután 12 órától 16 óráig tart nyitva és várja az érdeklődőket. Segíti munkájukat a könyvtáros tanár kolléga. Lehetőség van szaktárgyi órák megtartására is a könyvtárban, illetve könyvtári órák tartásában segít a könyvtáros tanár.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók –tanári felügyelet mellett- egyénileg vagy csoportosan használják.

Hit- és vallásoktatás

Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak –az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül- hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanuló számára önkéntes.

A szülői szervezet minden tanévben meghatározza azt a legmagasabb költséget, amennyibe kerülhet a kulturális, művészeti, sportfoglalkozás, tanulmányi kirándulás illetve erdei iskola. A határozatot írásban rögzítik és a szülői szervezet aláírással hitelesíti. A tervezett tevékenységek csak a meghatározott költség függvényében szervezhetők és megvalósíthatók.

2.3. A szülők, tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

A szülők közösségének szervezetei

- Az osztályok szülői munkaközösségei
- Szülői munkaközösségi elnökök és helyettesek közössége (vezetőség)
- A „Lakótelepi Gyermekéért” alapítvány kuratóriuma

A szülői munkaközösség szervezete a törvényben meghatározott módon képviseli és érvényesíti a szülők érdekét.

A szülők tájékoztatásának formái

Szóbeli

- iskolai és osztály szülői ért.
- fogadóórák
- nyílt tanítási napok
- családlátogatás

Írásbeli

- üzenő-tájékoztató füzet (1.évf.)
- ellenőrzőkönyv (2.évf.)
- iskolai hirdetőabló
- médiák
- tájékoztató szórólapok

2.3.1. Szülői részvétel az iskola munkájában

Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel való harmonikus, jó kapcsolat kialakítását, ápolását. A pedagógus-szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon, őszinteségen, megbecsülésen, megértésen kell alapulnia. Pedagógiai programunkat a szülőkkel, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani.

Ennek érdekében:

- Tájékoztatni kell a szülőket a nevelő-oktatói munka alapelveiről, céljáról, feladatairól. Hozzáférhetővé tesszük számukra a működés alapidokumentumait. (Pedagógiai program, SZMSZ, Házirend)
- Ismerni kell mindezekről a szülők véleményét.

- A köznevelési törvényben foglaltak szerint véleményezési jogkört gyakorolnak a törvény által előírt kérdésekben, témákban.
- Alkalmat kell biztosítani a szülőknek, hogy az iskolai közélet tevékeny résztvevői, közreműködői és segítői lehessenek. Meghívjuk értekezleteinkre a szülők képviselőit.

Fontosnak tartjuk, ezért nagy gondot fordítunk arra, hogy a szülők időben, alaposan informálódjanak intézményünk életéről, működéséről. Ezt segíti tájékoztató kiadványunk, mely tartalmazza az intézmény főbb jellemzőit, az emelt szintű oktatás formáit, idegen nyelv tanulás lehetőségeit, kulturális, szabadidős és sporttevékenységek területeit.

Hogyan segítünk a szülőknek az iskolaválasztásban

- Alsós kollégák óvodai szülői értekezleteken tájékoztatják a szülőket az intézmény nevelő- oktató munkájáról.
- Nyílt tanítási napot tartunk az iskolánk iránt érdeklődőknek.
- Szomszédos óvodák leendő kisiskolásait meghívjuk 1 tanóra keretében történő közös játékos foglalkozásra.
- Részt veszünk a „Kakaó-party” a széchenyivárosi iskolabörzén, ahol szóróanyagot adunk és az érdeklődő szülőket tájékoztatjuk iskolánkról.
- Az 5. évfolyamon választanak a szülők az emelt szintű oktatási programból.

2.3.2. Szülői képviseleti fórumok tagintézményünkben

Szülői értekezletek

Célja: Közös célok, feladatok megtervezése, problémák megoldása. Kapcsolatteremtés iskola- szülő, szülő-szülő között.

A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Tájékoztatás a tanuló osztályának életéről, előmeneteléről, magatartásáról. Az osztály neveltségi szintjéről, szaktanárok munkájáról, az osztályközösség feladatairól, eredményeiről, problémáiról.

Osztályfőnökök tartják az osztály szülői értekezleteket.

Ideje: Tanévenként 3 alkalommal (szeptember, február, május) Rendkívüli esetben pedagógus vagy szülői kezdeményezésre tartható az említett alkalmakon kívül is.

A szülői munkaközösség képviselőivel (SZMK elnökökkel) évente 3 alkalommal szülői értekezlet keretében az iskola igazgatója tájékoztatja a szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, aktuális feladatokról.

Fogadóórák

Célja: A szaktanárokkal való egyéni találkozásokon véleménycseré a gyermek tanulmányi munkájáról, iskolai viselkedéséről. (Otthoni tanulás, szabadidő hasznos eltöltése, egészséges életmódra nevelés, továbbtanulás).

Ideje: Október, december, április

- tárgyó első hétfőjén 17 órától felső tagozat
- tárgyó első keddjén 17 órától alsó tagozat

Családlátogatás: Osztályfőnökök és ifjúságvédelmi felelős a környezettanulmányozás, közvetlenebb kapcsolat kialakítása, tanulóval kapcsolatos problémák megoldása céljából. (Probléma esetén többször is előfordulhat)

Nyílt nap: Meghatározott napon a délelőtti tanítási órák megtekintése.

- Intézeti napok keretében évente március 2-től március 9-ig.
- Iskolaválasztás megkönnyítése céljából

Célja: Betekintés az iskola belső világába. Szülők megfigyelhetik gyermekeiket a tanítási órákon.

Hogyan kapcsolódhat be a szülő a tagintézmény közéletébe?

- A szülő, mint a szolgáltatás megrendelője
- A szülő, mint az oktatási-nevelési folyamat segítői
- A szülő, mint az iskolai közélet szereplője

A szülő kérheti:

- az emelt szintű programban való részvétel lehetőségét
- az ifjúságvédelem ellátását
- tanulószobai ellátást, napközi otthoni ellátást
- tankönyv támogatási segítyt
- az étkezési hozzájárulás támogatását
- a nem kötelező tanórán kívüli foglalkozások szervezését, gyermekének abban való részvételét

A szülő, mint az oktatási-nevelési folyamat segítői, az alábbi területeken tevékenykedhet

- a „Lakótelepi Gyermekekért” alapítvány támogatásában
- az iskola eszközparkjának gazdagításában
- az intézmény esztétikai arculatának alakításában
- környezeti feltételek javításában
- szabadidős programok szervezésében
- nevelési értekezleten részt vehet, javaslatot, észrevételt tehet
- iskolai rendezvényeken, közös szabadidős és sportprogramon szervező, résztvevő lehet
- kezdeményezhet közös szülő, tanár, diák programot

Formái:

- Pénzadomány
- Tárgyi támogatás
- Szellemi és társadalmi munka

A szülő, mint az iskolai közélet szereplője

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, mely az intézményünkben folyó oktatási-nevelési feladataink eredményességét, sikerességét támogatja, erősíti, színesíti.

Szintere lehet:

- a szülői értekezlet
- az osztályfőnöki óra
- szabadidős tevékenység
- kulturális területek

Kezdeményezője:

- a szülői munkaközösség
- az osztályfőnök

- az iskola vezetése

2.3.3. Tanulói részvétel az iskolai szervezetben

A tanulók, a tanulóközösségek érdekeik képviselőjére diákönkormányzatot hoznak létre.

Az osztályközösségek a tanév első napján választják meg a diáktanács tagját, akit delegálnak a diákönkormányzat vezetőségébe. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. Nevelőtestületi értekezleten és az iskolavezetés értekezletein a diákönkormányzatot segítő két pedagógus képviseli a diákok érdekeit. Az iskola tanulóinak tájékozódó és tájékoztató fóruma a diákközgyűlés, melyet évente 1 alkalommal hívnak össze. (Intézeti napok keretében minden év március első hetében).

Résztvevői a küldött tanulók, az iskola igazgatója, a tanulók felnőtt segítői. A diákok az iskola életét érintő ügyekben kérdéseket tehetnek fel, új megoldási javaslatot tehetnek.

A diákönkormányzat, a tanulóiifjúság és a nevelőtestület közös feladata az iskola hagyományainak ápolása, új hagyományok teremtése. A diákönkormányzat munkáját a működési szabályzata és az éves munkaterve alapján végzi.

„A lakótelepi gyermekekért” Alapítvánnyal való kapcsolatunk:

„A lakótelepi gyermekekért” Alapítvány az alapítványi célok megvalósítása érdekében segíti a Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola **Arany János Általános Iskolájában** folyó nevelő-oktatómunkát. Az alapítvány alapító okirata szerint a közhasznú tevékenységét a nevelés, oktatás, ismeretterjesztés, a művészeti és a kulturális tevékenység körében fejti ki.

„A lakótelepi gyermekekért” Alapítvány segíti továbbá az iskolában folyó nevelő, oktatómunka feltételrendszerének javítását, az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében támogatást nyújt a rászoruló tanulónak az iskolai munkával összefüggő dolgokban, ösztönzést nyújt a nevelők és a tanulók minőségi munkájának javításához.

E célok megvalósítása érdekében segíti oktatási eszközök beszerzését, személyi és tárgyi feltételek kialakítását szakköri támogatással: anyanyelvi nevelés, idegen nyelvi oktatás technikai, számítástechnikai oktatás, egészséges életmódra nevelés, természettudományos szemléletmód kialakítása, matematikai ismeretek, módszerek kialakítása, lehetőségek megismerése.

Tanszerekkel és étkezési segélyekkel támogatja a szociálisan rászoruló tanulókat.

Fizeti a rászoruló tanulók tanulmányi versenyekre való benevezés díját.

Támogatja a felzárkóztató tevékenységet, foglalkozásokat.

Támogatja a nevelő önképzését, továbbképzését.

Támogatja az iskolában folyó művészeti nevelést.

Külföldi nyelvyakorlathoz támogatást nyújt.

Segíti a nehéz anyagi helyzetben lévő dolgozókat.

Jutalmazza a legkiválóbb tanulókat.

Anyagilag hozzájárul a nyári táboroztatáshoz.

Támogatja a szelektív hulladékgyűjtést az iskolában.

Új környezetvédelmi programok támogatása.

Kecskeméti Széchenyivárosi Arany János Általános Iskola Lánchíd Utcai Sport Általános Iskolája - tagintézmény

1. Az iskola bemutatása

A Gyermekek évében, 1979-ben épült iskola a város legnagyobb lakótelepének építési sorrendben 2. iskolája.

Az 1982-ben épült tornacsarnok, és a folyamatosan fejlesztett, különböző sportágakra kialakított szabadtéri sportpályák, nemcsak a tanításhoz biztosítanak megfelelő feltételeket, hanem kulturális, sport és szabadidős központjai ennek a lakótelepi résznek. 1982 óta sporttagozatos általános iskolaként működik. Az egészséges életmód kiemelt szerepet játszik az iskola életében, Vöröskeresztes bázisiskola címmel rendelkezik.

A 2007/2008. tanévtől a fenntartó - az önálló gazdálkodói és munkáltatói jogkört megszüntetve – a lakótelepen lévő másik 2 általános iskolával és 3 óvodával összevonta az iskolát, többcélú intézményi társulást hozott létre. Az intézményegység az integrációban saját arculatát megtartva folytatta munkáját „sporttagozatos” iskolaként. A 2007/2008-as tanévben bevezetésre kerül a sportiskolai képzést felmenő rendszerben. A 2010/2011 tanévtől minden évfolyamon egy osztály közoktatási típusú sportosztályként működik, és az intézményegység Nemzeti Utánpótlás-nevelés Módszertani Központ.

2011/2012. tanévtől az iskola pozitív előminősített referencia-intézmény, több „Jó Gyakorlattal” rendelkezik. A referencia- intézményi működés alapja a mintaértékű pedagógiai tevékenység.

A tagiskola 2012. szeptemberétől regisztrált Tehetségpont, majd 2013. szeptemberétől Akkreditált Kiváló Tehetségpontként működik.

2013 szeptemberétől fenntartó váltás következtében átalakul tagintézménnyé, továbbá nevébe bekerül a Sportiskolai elnevezés. Fő profiljukat megtartva, köznevelési típusú sportiskolaként működnek tovább, a Magyar Olimpiai Bizottság utánpótlás-nevelési módszertani központjaként.

A tagiskola a „Kalogathia” szellemében működik, amennyiben a gyakorlat és elméleti ismeretek összekapcsolására törekszik. A nevelő – oktató munkát a gyermekközpontúság, nyitottság, a gyermekekről való kiemelt gondoskodás jellemezi. Saját arculata, megkülönböztető jegye a sport iránti elkötelezettsége. A hitvallása: „a gyermekek személyiségének fejlődése csak a TEST, a LÉLEK és a SZELLEM összhangjában valósulhat meg”. A test nevelése alatt érti az egészséges testi fejlődés elősegítését, mozgásos cselekvéseket, a mozgásműveltség megalapozását, a motoros képességek fejlesztését, a mozgásigény fenntartását. Mindezeket tanórai keretben, sportedzéseken és versenyeztetés alkalmával. Ezzel együtt az elméleti ismeretek bővítését tantermi, tanórai, és szabadidős keretek között.

Az iskolába lépéskor minden tanuló DIFER mérése megtörténik. Az első tanév fejlesztésének alapját ezek az eredmények határozzák meg. Az egésznapos foglalkoztatás keretében lehetőség nyílik a gyermekek számára több területen kipróbálni képességeiket, tehetségműhelyekben való részvételhez.

Az árnyaltabb tanulásszervezés biztosítja a saját fejlődési ütemben való haladást. Az ehhez szükséges mozgékony belső differenciálás alkalmazkodik a tanulók érdeklődéséhez, képességeihez, tudásszintjéhez. A gyakorlat és cselekvésorientált differenciálás egyéni, páros, csoportmunkában valósul meg. A különböző kooperációs technikák motivációs, ambíciónövelő szerepe stabilabb személyiséget eredményez, mely a tanulás sikerességét segíti. A kutató munkák, házi dolgozatok, kiselőadások, prezentációk felsőbb évfolyamokon további erőfeszítésekre készítik a tanulókat a különböző érdeklődési területeken.

A köznevelési típusú sportiskolai rendszerben működő sportosztályokban folyó munka kiemelkedő, országos elismertségre tett szert, melyet a Magyar Olimpiai Bizottság támogat és módszertani központként tart nyilván.

1.1. Az iskola és környezete

Kecskemét város legnagyobb lakótelepének - építési sorrendben - 2. iskolája a miénk. Tanulólétszámunk az iskola indulása óta kb.1000 főről 500 körülire csökkent és úgy tűnik, hogy a későbbiekben 450-500 főn állandósul (3 párhuzamos osztály). Iskolánk tárgyi és személyi feltételei több területen kifejezetten jók. Az iskola és nevelőtestülete már évek óta meg akar felelni annak az elvárásnak, hogy kulturális és sport, valamint szabadidős központja legyen ennek a lakótelepi résznek, ahol működését kifejti.

Kulturális, művészeti munka terén rendszeresen szervezünk tanulóinknak kiállítást az aulában. Negyedévenként fogadjuk hangszeres bemutatókra a város zenekarának vezetőjét és tagjait. Tanulók és tanárok közös munkája során bemutatkozunk évenként a szülőknek és az érdeklődő felnőtteknek - kulturális és sportműsor keretében. Énekkart és művészeti szakköröket működtetünk. 2008. szeptember 1-jétől beindult a Szentesi Jövőnkért Alapfokú Művészetoktatási Iskola is.

Intézményünk tornacsarnoka és szabadtéri sportpályái vonzzák a környezetünkben élőket. Minden este található valamilyen érdekes, kedvelt mozgásforma, sportfoglalkozás, egészségmegőrző torna, sportegyesületi sportolók edzései. Hétféteken - kivétel nélkül mindegyiken- helyt adunk különböző városi, megyei és országos szintű rendezvényeknek, amelyek biztosíthatják a nézőknek a tartalmas szórakozást. Különösen így lesz ez az iskolához tartozó sportpálya teljes felújítása után is, amely folyamatban van.

Szerveztünk már középiskolás világversenyt, pl. röplabdában. Részt vettek, vehettek tanulóink és a felnőtt lakosság honvédségi, rendőrségi, tűzoltó bemutatókon és gyakorlatokon, amelyeket sportpályánkon tudtunk megszervezni.

Tanulóink mintegy 80 % - a vesz részt rendszeresen az iskola által szervezett, finanszírozott sportszakkörökben, sportcsoportokban, a diáksport egyesületi munkában. Visszajárnak volt tanítványaink konditermünkbe és a sportegyesület által üzemeltetett szaunánkba is. Sokszínű kínálatot teremtünk és reméljük, hogy e sportprogramokban mind többen - az iskola környezetében élők is - bekapcsolódnak. Számítástechnikai központunk népszerű.

Személyi feltételek

A tantestület jelenlegi létszámával a feladat ellátása biztosított. Összetételét tekintve megfelelő végzettséggel rendelkeznek, többen szakvizsgát tettek. A továbbképzési tervben előírtak szerint folyamatosan fejlesztik módszertani tudásukat. A tanulási problémával küzdő gyermekek fejlesztését gyógypedagógiai végzettséggel rendelkező gyógypedagógus végzi.

A tehetségek fejlesztésére, gondozására a tantestület tagjai szakirányú diplomával és akkreditált továbbképzésekkel rendelkeznek.

A tartalmi és szakmai munka munkaközösségi kereteken belül, munkaközösség vezetők irányításával folyik. A pedagógusok munkáját pedagógiai asszisztensek segítik, azt IKT eszközöket rendszergazda működteti, és a könyvtári munkát heti 3 alkalommal könyvtáros szakember látja el.

Tárgyi feltételek

Az iskola 16 tantermes, kiegészítve 3 szaktanteremmel, további 4 kisteremmel, könyvtárral, az oktatási épületben 5 szertár van.

Ehhez csatlakozik a 24x48m-es tornacsarnok, és az ezt kiszolgáló létesítmények. Mellettük táncterem és kondicionáló terem van. A karzatok torna és atlétika sportágakra vannak kialakítva.

Az épületek mellett 2 kisméretű udvar (alsós-felső), valamint 400m területű megújított sportudvar található 1 bitumenes kézilabdapályával, 1 db távolugró, illetve 40x80 m-es füves területből áll, 3 db salakos tenispálya, 1 db labdajáték pálya, kétirányú távolugró és magasugró hely. A futópálya, magas és távolugró ügyességi pálya korszerű műanyag burkolatot kapott, mely versenyek szervezésére ad lehetőséget.

A szertárak felszereltsége az oktatáshoz kielégítő. A tanításhoz szükséges alapvető eszközök, térképek, szemléltető eszközök minősége és mennyisége megfelelő.

Technikai eszközökkel jól el van látva az iskola. A számítógépek a mai technikai követelményeknek megfelelnek. Az informatikai szaktanteremben az oktatáshoz elegendő számítógép található, minden tanuló géphez tud ülni. 10 interaktív tábla és hordozható Dimeboard táblák mellett az összes alsós tanterem önálló számítógéppel rendelkezik. Az iskola épületében vezetékes internet és wifi biztosítja a folyamatos és állandó internetelérést. Pályázat kapcsán sikerült kialakítanunk egy konferenciatermet.

2. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Alapelvek

- Tanulóink adottságainak, készségeinek, képességeinek, tudásának, egész személyiségének fejlesztése, az iskolai élet minden területén.
- Iskolánk abból az alapelvből indul ki, hogy az iskola számára minden tanuló optimális fejlesztése egyformán fontos. Iskolánk nem részesíti előnyben a felzárkóztatást a tehetség gondozáshoz képest, és megfordítva.
- A fentiekből következően a **differenciálást** a nevelő-oktatómunka alapelveinek és nem csak tanulószervezési eljárásnak tekintjük. Iskolánk működésének alapelve, hogy az iskola köteles alkalmazkodni a tanulók tényleges tudásszintjéhez, érdeklődéséhez, törekvéseihez, és munkáját ehhez igazítva kell megszerveznie.
- Alapelvként fogadjuk el a **folyamatos fejlesztés** elvét. Időről – időre felmérjük helyzetünket, fejlesztési prioritásokat határozunk meg mind a tanulók, mind a nevelők számára.
- Alapelvünk az iskolában **harmonikus légkör** kialakítása és megtartása, melyben a tanulók, nevelők, szülők jól és **biztonságban** érzik magukat. Együttműködnek a gyermekek személyiségfejlődése és közösségeik kialakításának érdekében.
- Az iskolának a gyermekekre gyakorolt hatása többrétű; komplex kommunikációs üzenet. Az iskolai mindennapok azok, amelyben az iskola tárgyi környezete, az emberi kapcsolatok

minősége egyaránt tükröződik. Ilyen értelemben az egészségtámogató magatartásmódok kialakításában a szocializáció kitüntetett színtere az iskola. Így alapelveként fogadjuk el az **emberi kapcsolatok, társas környezet folyamatos fejlesztésének** elvét.

- Alapvető értéknek tekintjük a **szűkebb – tágabb környezetünkhöz** való kötődést, környezetünk **megismerésének és megóvásának igényét, a környezettudatos magatartást**. Ezért segítjük tanulóinkat abban, hogy kreatívan tudjanak beilleszkedni a társadalomba. A kommunikációra épülő nyelvoktatás során ismerjenek meg más kultúrákat, nyitott toleráns személyiséggé váljanak ez által. A modernizáció és az életmód átalakulása szempontjából fontosnak tartjuk a korszerű informatikai értékek megszerzését.
- Az iskola tárgyi feltételeiből adódóan a környezeti hatások ellensúlyozására kiemeljük a **testnevelést és a tömegsportot, mint az egészséges életmód kialakításának alapját**.
- Nevelő-oktató munkánk alapja **a gyermeki személyiség tiszteletben tartása**. Folyamatosan arra törekszünk, hogy érdeklődésüket, kíváncsiságukat felkeltsük, és életben tartsuk.

Nevelő- oktatómunkánk céljai:

- Az iskola célja az iskolatípus számára központilag előírt feladatokat úgy megoldani, hogy az eltérő helyzetű, és képességű gyerekek egyenlő esélyt kapjanak a jelenlegi szintjükhöz és képességeikhez mért maximális fejlődésre.
- Az iskola célja, hogy a 8. évfolyam végére minden tanulót alkalmassá tegyen a középfokú képzésbe való bekapcsolódásra.
- Célunk az “átmenetek” megkönnyítése az óvodából az iskolába, az alsó tagozatból a felső tagozatba, az általános iskolából a középfokú képzésbe.
- Pedagógiai tevékenységünk célja: az intellektuális és emberi – erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban.
- Tanítás során a gyermekek életkorának megfelelő korszerű, tényszerű ismeretek átadása.
- A tárgyi tudás mellé tanulóink szerezzék meg mindazokat a kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudásukat önmaguk számára hasznosítani tudják.
- Az egészségfejlesztés területén primer prevenciót alkalmazunk, mely az iskolai közösségekben rejlő saját erőforrásokra és a nevelők részvételére épít.
- Aktív egészségnevelési program kidolgozása tanulóink mentális és fizikai megterhelésének ellensúlyozására.
- A testnevelés és a sport által kialakítani a rendszeres mozgás és egészséges életmód iránti igényt, egészséges testi fejlődésüket biztosítani.
- A köznevelési típusú sportiskolai osztályokban célunk a testnevelés tanításával elérni, hogy tanulóink az átlagnál edzettebbek legyenek, sportegyesületben folytassák munkájukat.

Feladatok

- A differenciált tanulásszervezés fokozatos bevezetése minden évfolyamon és tantárgyban.
- Azoknak a technikáknak és eszközöknek a nevelőtestületen belüli megismertetése, amelyek e célra rendelkezésre állnak.
- Szoros kapcsolatot építünk ki azokkal az óvodákkal, ahonnan 1. osztályos tanítványaink zömmel kikerülnek.
- A tanulási nehézséggel, beilleszkedési zavarral rendelkező, sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése, felzárkóztatása kiscsoportos formában fejlesztő pedagógus segítségével történik.
- Tanórán kívüli foglalkozások keretében biztosítjuk tanulóinknak a különböző szabadidős tevékenységeket (szakkör, énekkar, sportfoglalkozás, művészeti tevékenységek a megalakult művészeti iskola tanszakain).
- Az iskolaotthonban, napköziben, tanulószobán a gyermekek a tanulását tanári irányítással segítjük.
- A tradicionális egészségnevelés helyett a WHO egészségfejlesztő projektjét “Egészségfejlesztő iskola” modelljét vesszük alapul, amely a testi, lelki, szociális és környezeti hatásokon alapul.
- Feladatunknak tekintjük a szülők támogatásának megnyerését az iskola programjaihoz, rendezvényeihez.

Eszközök, eljárások

- Megkezdjük minden évfolyamon és minden tantárgyban a differenciáló munkaformák (páros munka, kiscsoport munka) bevezetését.
- Évente legalább egy iskolai méretű (vagy más iskolákkal karöltve kivitelezett) projektet szervezünk. Elterjesztjük a projektmódszert a tanórai munkában is.
- Hiánypótló (felzárkóztató), “csúcsra járató” (tehetséggondozó) és érdeklődési területek mentén iskolaközi együttműködésben szervezett speciális csoportok (tanfolyamok, alkalmak) szervezése, működtetése.
- Az iskola pedagógiai programjának megvalósításához szükséges eszközök listáját – melyet a kötelező eszközjegyzék figyelembevételével készítettünk el – az utolsó fejezet tartalmazza.

2.2. Az iskola képzési rendje, felépítése

A nevelő - oktató munka alsó tagozaton

Az iskola kiemelt feladata a szilárd alapkészségek kialakítása. Az anyanyelv tanítása során 1-4. osztályban a tanulók már meglévő nyelvi tudására építünk, tervszerűen alakítjuk az olvasást, szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot. Az olvasástanítás során a hangoztató – elemző – összetevő olvasástanítási módszert alkalmazzuk.

Alkalmazzuk a differenciáló munkaformák (páros munka, kiscsoportos munka) kiterjesztését minden osztályra. A szociális hátrányok és a tanulási nehézségek leküzdését segítő tevékenységet fejlesztő pedagógus segítségével végezzük.

Kiemelt figyelmet fordítunk a tanulók tehetségének kibontakoztatására, ennek érdekében tehetségműhelyeket működtetünk, és gazdagító programokat biztosítunk számukra.

Idegen nyelv tanulása a 1. évfolyamon kezdődik. A nyelvtanulás kezdetekor a tagiskola a játékos formát preferálja, és a szóbeliségre helyezi a hangsúlyt. Az iskola kínálata angol és német nyelv. A szülő a nyelvtanulás megkezdése előtt jelezheti igényét, milyen nyelvre szeretné gyermekét íratni, a beosztás a lehetőségek figyelembevételével történik. / az arány általában 2/3 angol, 1/3 német/ Az oktatás csoportbontásban történik.

Egésznapos foglalkoztatás

Intézményünkben az 1-2. évfolyam egésznapos rendszerben működik. Jól bevált foglalkoztatási forma a lakótelepi, ingerszegény környezetben élő gyermekek számára.

Az egésznapos oktatásban közismereti órák, készségtárgyak oktatása délelőtt és délután váltakozik a szabadidős tevékenységekkel együtt. Így egyenletesebb a terhelés, jobban megkönnyíti az óvodából az iskolába való átmenetet. Szabadidős tevékenység mellett felzárkóztatást is biztosítunk.

Az iskola profiljának megfelelően lehetőség van naponta 1 óra szabad levegőn való testmozgásra, játékra, pihenésre, a mindennapos testedzés biztosítására.

A hangsúlyt a személyiség- és a kommunikációs képességek fejlesztésre, az iskolához való pozitív attitűd kialakítására fektetjük.

Az egésznapos oktatásban jó tapasztalatokkal, hagyományokkal rendelkezünk. Ez a forma megfelel célkitűzéseinknek (emelt szintű testnevelés, egészségnevelés, alapozó oktatás, fejlesztő pedagógia), pedagógiai programunkba beilleszkedik. Így biztosítjuk kisiskolás korban a NAT bevezetésével, annak fejlesztésközpontú szemléletét a helyi sajátosságokat figyelembe véve, iskolánk tanulóinak 1-2. évfolyamon.

Napköziotthon

A 3- 4. évfolyamon napköziotthon működik. Az alsó tagozatban a szülők nagy része kéri a napközis ellátást. Pedagógiai programunkban úgy terveztük a csoportok számát, hogy olyan gyermekek kerüljenek napközibe, akiknek a napközbeni ellátása nem biztosított. Megpróbálunk minden osztálynak önálló napközis csoportot kialakítani.

A napköziben a házi feladatok elkészítése, tanulási technikák, egyéni tanulási módszerek elsajátítása és a szabadidő hasznos eltöltése a cél. Korrepetálással segítjük a tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat.

A klubnapközi foglalkozásaink, melyek pénteki napokon vannak, olyan lehetőséget kínálnak, melyeket a gyermekek otthoni körülményei nem tesznek lehetővé pl: kiállítások megtekintése, színházlátogatások, városismereti séták, kézműves foglalkozások, népi játékok tanítása.

Ezek a szabadidős tevékenységek a tanulók egész személyiségét fejlesztik, a NAT szinte valamennyi műveltség területét érintik. Segíti a délelőtti folyó oktatást, a napköziben is kiemelten kezeljük az egészséges életmódra nevelést. A gyermekközpontúság itt is érvényesül.

Nevelő – oktató munka felső tagozaton

A tantervekben rögzített művelődési anyag feldolgozása során a tanulók alapvető készségeinek, képességeinek és gondolkodásának folyamatos fejlesztése elsődlegesen a tanítási órák keretében folyik.

Az önálló ismeretszerzés, az állandó önművelés igényének kialakítása tanórákon, tanulószobán történik.

A hátrányos szociokulturális helyzetű tanulók felzárkóztatása tanítási órákon, tanulószobán, valamint tanórán kívüli differenciált képességfejlesztéssel valósul meg.

A tehetséggondozást szolgálják a tanórán kívül szervezett érdeklődési körök, szakkörök, differenciált képességfejlesztő csoportok, verseny felkészítők, felvételi előkészítők, nyelvvizsgára felkészítők, énekkar. A Tehetségpont a Gardner féle intelligencia terület minden pontján működteti tehetségműhelyeit.

A 7-8. évfolyamon matematikából és magyar nyelv és irodalom tantárgyakból - ha szükséges - osztályon belül csoportbontást alkalmazunk a minél hatékonyabb egyéni fejlesztés érdekében.

Tanulószo

A felső tagozat számára tanulószobát biztosítunk. A foglalkozásokon a házi feladatok elkészítése, tanulási technikák, egyéni tanulási módszerek elsajátítása és a szabadidő hasznos eltöltése a cél. Korrepetálással segítjük a tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat. A gyermekközpontúság itt is érvényesül.

2.3. Az iskolai hagyományok rendszere

A tanulóközösségek szervezete a **Diákönkormányzat**.

Az iskolai Diákönkormányzat működésének célja:

Gyermekek részvétele a minél tartalmasabb és teljesebb iskolai élet kialakításában, a nevelőtestülettel, a szülőkkel és az iskolavezetéssel közösen.

Feladata:

- A tanulók érdekeinek képviselése az iskolai közéletben.
- A gyermekek mindennapi életének a megszervezésében való részvétel.
- Iskolai dokumentumok véleményezése
- A tanuláshoz és a tudáshoz való pozitív viszony megerősítése.
- Társadalmilag hasznos munkák szervezése
- Kulturális rendezvények, tevékenységek szervezése.
- Külső kapcsolatok kiépítése, ápolása.
- Táborszás
- Európa Jövője Egyesület csereprogramjában való részvétel

Szervezeti felépítése:

- Irányító szerve a Diáktanács.
- Tagjait a gyermekek maguk közül demokratikusan választják. (4. osztálytól két főt minden osztály.) Az így megválasztott tanulók alakítják meg a Diáktanácsot. A tagok maguk közül egy elnököt és egy titkárt választanak.
- A Diáktanács pedagógus irányítását az önkormányzatot -vezető pedagógus látja el, aki részt vesz az üléseken, szavazati jog nélkül.

Működése:

- A Diáktanács havonta egyszer, a hónap második hétfőjén 14 h órától tartja ülését.
- A Diáktanács ülései zártkörűek, ezt megváltoztatni az elnöknek és az önkormányzatért felelős nevelőnek együttesen van joga.
- A Diáktanács évente egyszer diákgyűlést szervez, az időpont kapcsolódik a Lánchíd Napok

- rendezvényhez. A fórumon áttekintik a DÖK működését és a tanulói jogok érvényesülését.
- Diákönkormányzat a házirendet megvitatja és véleményezi

Szabadidős tevékenységek

Rádióműsorok szerkesztésével:

- Biztosítjuk a gyerekek tájékoztatását.
  - Lehetőséget nyújtunk a tehetséges tanulók bemutatkozására.
  - Segítjük tanítványainkat helyes életvitelük kialakításában.
- Fejlesztjük a tanulók önállóságát és kreativitását a szerkesztésben való aktív részvétellel.
Együttműködési megállapodásunk van a DUE-val.

A jeles napokhoz fűződően hagyományörző kézműves napokat rendezünk. Rendezvényünk nyitott, így évente kétszer nemcsak tanítványainknak és családjaik számára, hanem a lakótelep egészének kínálunk szabadidős programot.

Hagyományos Suli-Bulink lehetőséget kínál: a rendező 7-8. osztályoknak, hogy a 4-8.-os korosztály részére kulturált szórakozás biztosítson.

- A bevételre törekvés -a vállalkozói gondolkodás és tervszerűség tudatosítása- és ballagási gondjaik enyhítésére.
- A műsor összeállítása és az est rendezése az osztályközösségek megerősítését szolgálja.

Iskolatörténeti **hagyományok** rendszere

A **Lánchíd Napok** rendezvény biztosítja az iskolához tartozás pozitív érzését, az iskolai tanulmányi versenyek koordinálását.

- Évkönyv megjelentetése, 5 évenkénti kiegészítése
- Kiállítások szervezése tanulói, ill. más iskolák tanulóinak munkáiból – estenként a művészeti iskolával közösen

Az iskola külső kapcsolatai

- Kecskemét város óvodái alap és középfokú intézményei
- Regisztrált és Akkreditált Tehetségpontok
- MOB Utánpótlás Nevelés Csoportja
- Sportiskolák Országos Szövetsége
- Kecskeméti Sportiskola
- Sportegyesületek
- Bács-Kiskun Megyei Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- Nevelési Tanácsadó
- Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Kara
- Kulturális és Konferenciaközpont
- Katona József Megyei Könyvtár
- Kecskeméti Ifjúsági Otthon
- Katona József Színház

- Ciróka Bábszínház
- Kecskeméti Planetárium
- Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet
- Pályaválasztási Intézet
- Népi Iparművészeti Múzeum
- Porta Egyesület
- Szórákaténusz Játsszóház

Ünnepélyek, megemlékezések

- Tanévnnyitó ünnepély
- Október 23. - Aradi vértanúk emlékére iskolarádiós megemlékezés
- Március 15. – iskolai ünnepség
- Június 4. – Nemzeti összetartozás napja
- Pedagógusnap megemlékezés
- Ballagás, bankett, tanárbúcsúztató
- Tanévzáró ünnepély

Rendezvények

- Karácsonyi készülődés – lakótelepen élőknek (iskola, óvoda)
- Karácsonyi hangverseny – énekkar, pedagógusok, nyugdíjas pedagógusok, szülők
- Farsang – külön alsó és felső tagozat
- Komolyzenei bérlet alsósoknak, felsősöknek
- Iskolai vers- és mesemondóversenyek
- ÉRGYŰKE – 3-4. osztályosoknak – levelezős műveltségi verseny (Érdeklődj! Gyűjts! Keress!)
- Diákgyűlés
- Lánchíd Napok
- Tehetségnap szervezése
- Éneklő Ifjúság
- Énekkari találkozó
- Tanulmányi kirándulások, egy tanítás nélküli munkanap, anyagi fedezetét a szülők biztosítják.
- Mozgó Diák Prezentációkészítő verseny
- Karácsonyi bemutatkozó 1. évfolyam
- Barátunk a természet project 2. évfolyam
- Mi haszna? Mihaszna? vagy 7méröldes csizmával a mesék birodalmában project 3-4. évfolyam
- HUSS és PÖCCC! És Tavasz zsongás felső tagozatos projektek
- Most mutasd meg! iskolai bemutatkozó

Sport

A tanórán kívüli foglalkozásokon nyújtunk lehetőséget arra, hogy minél több sportágban kapjanak sportolásra lehetőséget gyermekeink. Iskolánk Diák sport Egyesülete mellett különböző klubok szerveznek foglalkozásokat tornacsarnokunkban.

Jelenlegi választékunk a következő:

- atlétika
- labdarúgás
- rögbi
- torna
- birkózás
- kézilabda
- asztalitenisz

Nagyon fontos a választás szabadsága, ennek eredményeként a felsorolt sportágakban több mint 400 tanulónk jár rendszeresen edzésre.

A sportegyesületnek tagja lehet minden tanuló, aki egyetért és vállalja a sportegyesület alapszabályában foglaltakat. A Diáksport Egyesület sportcsoportjainak foglalkozásaira bárki eljőhet, akár tag, akár nem. Az iskola a Diáksport Egyesülettel együttműködve így, valamint a választható órakeret terhére biztosítja a mindennapi testedzés feltételeit.

Az alapfokú versenyeken, a diákolimpián több sportágban próbálunk meg továbbjutni az országos döntőig, és ott eredményesen szerepelni!

Kiemelkedő szerepet vállalunk a megye sportéletében hagyományos, nagy létszámot vonzó színvonalas saját rendezvényeinkkel.

Ezek:

- atlétika: Tapsifüles kupa terematlétika (1-4. oszt.)
Lánchíd-Darvas Kupa terematlétika (5-8. oszt.)
- labdarúgás: Mikulás kupa (4-6. oszt.)
Focifarsang (7-8. oszt.)
- torna: Lánchíd kupa (1-8. oszt.)

Saját rendezvényeinken túl, minden évben a városi és megyei DST által szervezett diákolimpiai és alapfokú diákversenyek házigazdái (rendezői) vagyunk.

Felvilágosító jellegű előadások

- Szexuális felvilágosítás – védőnő
- Káros szenvedélyek megelőzése - szakember
- Always program (6. oszt.)
- Blend-a-Med (2. oszt.)
- Secret (8. oszt.)
- DADA (5-8. oszt.)
- Közlekedésbiztonság (1-8. oszt.)
- Johnson & Johnson
- Ifjúsági Otthon előadásai
- Szentcsalád Plébánia - családorák

2.4. Köznevelési Típusú Sportiskola

Speciális célmeghatározás

A **köznevelési** típusú sportiskola Kecskemét város sportegyesületei számára olyan sportolói tehetségkutató program, amely hatékonyabb és szélesebb körű kiválasztást eredményez.

Az emeltszintű testnevelés oktatás 1982 óta profilja az iskolának. A sporttagozat, mindig is az iskolai tehetséggondozás kiemelt színtere volt. Alapvető célkitűzése a mozgás, mint életforma kialakítása, a sport megszerettetése, ezért az iskola elsők között csatlakozott a mindennapos testnevelés feltételeinek biztosításához. Emellett folyamatosan tehetségeket keres a versenyszerű sportoláshoz úgy, hogy a megfelelő adottságokkal rendelkező gyermekek megtalálják azt a sportágat, melyben a legeredményesebben tudnak teljesíteni.

A testnevelés magas szintű oktatása biztosítja, hogy a gyermekek megfelelő előképzettségre tegyenek szert a 4. évfolyam végén esedékes sportágválasztásra. A sportosztály feladata a város sportegyesületeivel, a Kecskeméti Sportiskolával a Bolyai Gimnáziummal és a Szent-Györgyi Albert Középsiskolával az utánpótlás nevelése, a tehetségek felkutatása és felkészítése a versenysportra. Az iskola sportosztálya ezen a területen alapvető utánpótlás-nevelési bázis, így tevékenységének középpontjában a testnevelés áll.

A sportképesség felmérése alapján kiválogatott 6-14 éves tanulók számára biztosítja a helyi tantervben megfogalmazott követelmények elsajátítását, emellett tehetségük kibontakoztatását a testnevelés, a sport területén.

- A sport alapvetően teljesítménycentrikus. Az iskolában tanuló és egyúttal a városi sportiskolában versenyszerűen sportoló tanulók – akiből a kiválasztódási piramis miatt természetszerűen csak néhányan lesznek élsportolók (olimpikonok, válogatottak) – elé magas szintű, de életkoruknak és képességeiknek megfelelően differenciált teljesíthető követelményeket állítunk a sportban.
- Kialakítjuk diákjainkban azokat a sportolói személyiségjegyeket, melyek birtokában képesek a mindenkori sportszerű versenyzésre, a siker és a kudarc által kiváltott emberi érzelmek megfelelő kinyilvánítására, sportszerűsége.
- Biztosítjuk a szaktanári és osztályfőnöki munkában a sporttámogatói attitűd érvényesülését.
- Szervezeti és tartalmi integrációban végezzük a minőségi sportolói utánpótlás nevelését, kiválasztását és gondozását a város élsport egyesületei és szakosztályai részére.
- A sportolói felkészítés a sporttudományos ismeretek felhasználásával az élet és edzőkornak a funkcióérettségnek megfelelő edzésgyakorlatot követve történik a sportolói személyiségjegyek, az általános és speciális fizikai képességek, valamint a sportági technika és taktika kialakítása érdekében. Mindehhez szükséges a speciális tanterv szerinti testnevelés órák és edzések összhangjának megvalósítása.

Tanulói jogviszony létesítése, az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

Első évfolyam

A sportosztály nem rendelkezik beiskolázási körzettel, ezért a jelentkező – iskolaérettségi feltételeknek megfelelő – óvodás állandó lakcímétől függetlenül lehetőség van a felvételre. A jelentkezők számának növelése érdekében igyekszünk a város óvodásaival megismertetni az iskolát. Az emelt szintű testnevelési képzés és az intézménnyel integráltan működő városi sportiskolai célok teljesítése érdekében a felvétel alapja az emelt szintű követelmények elsajátítására való alkalmasság. Ennek megállapítása érdekében minden év februárjában kiválasztó felméréseket végzünk, ezek elsősorban az atlétikus képességeken alapulnak.

Minden esetben a háromból a legjobb teljesítmény az alapja a pontszámításnak.

Annak érdekében, hogy kiszűrjük az óvodás korú gyerekek figyelméből fakadó teljesítmény ingadozásokat, a felvételt azonos körülmények között háromszor ismétlik meg a gyerekek és csak a legjobb eredményt vesszük figyelembe.

Az eredmények pontszámot kapnak és az összpontszám dönti el a helyet a rangsorban. Figyelembe vesszük a gyerekek korát is, így az idősebb (4 évig óvodába járó) gyerekek pontjából levonunk 10 pontot. Ha így is bekerül, a kora nem kizáró ok.

A kiválasztó felmérés próbái

Próba	Értékelés alapja
30 m síkfutás (sebesség, koordináció)	másodperc
helyből távolugrás (gyorsaság)	centiméter
kislabdahajítás – dobókészség	méter
labdapasszolás falra – labdásügyesség, koordináció	db/másodperc

Általános mozgás mérése

Általános mozgás mérése	
1. Elemi mozgások megfigyelése a) Sarkon járás b) Páros lábon szökdelés c) Fej emelgetése hason-háton	2. Soralkotás, reprodukálás térben, színek felismerése a) Z P Z P sorban elhelyezve a bójákat b) Z S Z S térben elhelyezve a bójákat
3. Térirányok síkban (hullahopp karika és kislabda használatával) a) Tedd a karikába a lábad! b) Tedd a karika fölé a lábad! c) Tedd a karika alá a lábad! d) Tedd a karika jobb/bal oldalára a lábad!	4. Testséma, keresztcsatornák működése a) Egyik kezéd tedd a hátad mögé! b) Egyik kezéd emeld magasba! c) Bal kezéd tedd a tarkódra! d) Jobb kezéd tedd a hasad elé! e) Bal kezeddel fogd meg a jobb vállad! f) Jobb kezeddel takard le a bal szemed! g) Jobb kezeddel fogd meg a bal füled! h) Bal kezeddel fogd meg a jobb bokád!

Az eredmények az alábbi táblázat alapján pontokra számítandók át.

PONT	30 m síkfutás/s		helyből távolugrás/cm		labdapassz/db		kislabda/m	
	fiú	lány	fiú	lány	fiú	lány	fiú	lány
20	5,75	5,91	172	165	36		24,00	12,20

19	5,80	5,05	169	162	35	23,40	11,90
18	5,85	6,00	166	159	34	22,80	11,60
17	5,90	6,05	163	156	33	22,20	11,30
16	5,95	6,10	160	153	32	21,60	11,00
15	6,00	6,15	157	150	31	21,00	10,70
14	6,05	6,20	154	147	30	20,40	10,40
13	6,15	6,30	151	144	29	19,80	10,10
12	6,25	6,40	148	141	28	19,20	9,80
11	6,35	6,50	145	138	27	18,60	9,50
10	6,45	6,60	142	135	26	18,00	9,20
9	6,55	6,70	139	132	25	17,20	8,90
8	6,65	6,80	136	129	24	16,40	8,60
7	6,75	6,90	133	126	23	15,60	8,30
6	6,85	7,00	130	123	22	14,80	8,00
5	6,95	7,10	126	120	21	14,00	7,60
4	7,05	7,20	122	116	20	13,00	7,20
3	7,20	7,30	118	112	18	12,00	6,80
2	7,35	7,45	114	108	16	11,00	6,40
1	7,50	7,60	110	104	14	10,00	6,00

A kiválasztó felmérés pontérték táblázata alapján készült összesített rangsor alapján vehetők fel a jelentkezők.

Az alsó határ megállapítása függ a jelentkezők és a felvehető diákok számától.

A kiválasztó felmérés alapján megfelelő tanulóknak iskolaorvosi alkalmassági vizsgálaton kell részt venni. Az alkalmassági vizsgálaton és a felmérésen is megfelelő tanulók alkalmasak arra, hogy a sportosztályban kezdjék meg tanulmányaikat az első évfolyamon. A képességmérés eredményéről a szülőt az iskola írásban tájékoztatja.

Adat- és felmérőlapok

Általános adatok	
Név	
Óvoda	
Csoport	

Szül. hely	
Szül. idő	
Lakcím	
Testvér(ek)	
Sportol?	

Általános mozgás mérése																	
Elemi mozgások			Soralkotás, reprodukálás térben, színek felismerése			Téirányok síkban				Testséma, keresztcsatornák működése							
sarkon	szökdelés	fejemelés	sor	tér	szín	bele	főlé	alá	jobb/bal	hát	fel	tarkó	has	váll	szem	fül	boka

ÓVODÁSOK száma	PONTSZÁM																
		Megjegyzés															

NÉV	SZÜLETÉSI ÉV	ÓVODA	30m	helyből távol	kislabda	labda- passz
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						

Tehetséggondozás, képességkibontakoztatást segítő tevékenység

A sportosztály a Lánchíd Utcai Sport Általános Iskola testnevelésben és a sportban kiemelkedő képességeket mutató diákok iskolája. Ennek megfelelően tehetséggondozó tevékenységünk középpontjában a tanórákon, de a tanórákon kívüli kínálatban is a testnevelés és a sport áll.

A cél érdekében a testnevelés órákon a tantervi követelmények teljesítése mellett olyan mozgásformákat, erőnléti gyakorlatokat végzünk, melyek az egészséges életmódra nevelést, valamint az adott sportág edzéstervét kiegészítik, segítik.

A sportversenyeket külön szintéreként kezeljük.

Ezt az indokolja, hogy a tanórával ellentétben itt figyelembe kell venni a versenyszituációt, az egyszeri megmérettetés terhét, az azonos képességekkel történő összevetést.

Különböző sportágakban feltűnt tehetségeknek módjuk van csatlakozni a képzéshez a sportági edzők ajánlása, valamint az adott évfolyam követelményrendszerének való megfelelés alapján. Ez az adott intézményen belül, illetve más oktatási intézményből oldalágról történhet. Ennek érdekében minden évben tehetségkutató nyári táborokat szervez az intézményünk.

Azok a tanulók, akik valamilyen oknál fogva (sérülés, tartós betegség, alkalmatlanság, fegyelmezetlen munkavégzés, saját elhatározás alapján) váltani kénytelenek, egy másik párhuzamos osztályban folytathatják tanulmányaikat iskolán belül.

Sportiskolai kerettanterv

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

72. Sportiskolai nevelés-oktatásra vonatkozó szabályok

177. § (1) Az iskola akkor láthatja el a köznevelési típusú sportiskolai feladatot ellátó iskola (a továbbiakban: köznevelési típusú sportiskola) feladatait, ha jogszabályban foglaltak szerint beépíti a helyi tantervébe a miniszter által kiadott kerettanterveket, továbbá eleget tesz az alábbi feltételeknek:

a) az iskola összes évfolyamán beépíti a helyi tantervébe a miniszter által a sportiskolák részére kiadott, testnevelés és sport műveltségterület tantervét,

b) az iskola pedagógiai munkája, sporttevékenységeinek szervezése során alkalmazza az adott sportág országos sportági szakszövetsége vagy országos sportági szövetsége (a továbbiakban együtt: szakszövetség) által jóváhagyott és az iskola által szabadon választott sportágak sportági tanterveit,

b) az általános iskola alsó tagozatán beépíti a helyi tantervébe a miniszter által kiadott küzdelem és játék, továbbá a sportágválasztó kerettanterveket,

c) az általános iskola felső tagozatán beépíti a helyi tantervébe a miniszter által kiadott küzdelem és játék, továbbá a tanulásmódszertan kerettanterveket,

(2) A sportiskola akkor rendelkezik a sportiskolai program végrehajtásához szükséges feltételekkel, ha a fenntartója egyetértésével kialakította az infrastrukturális feltételeket, és együttműködési megállapodást kötött

a) a sportiskolai utánpótlás-nevelésben közreműködő sportegyesülettel,

b) a szakszövetséggel és

c) a központi sportigazgatásért felelős szerv szakmai szervezetével

az utánpótlás-neveléssel kapcsolatos szakmai munka segítésére.

(3) A köznevelési típusú sportiskola nem láthat el kötelező beiskolázási és felvételi feladatokat, továbbá biztosítania kell a köznevelési tanulmányok folytatását azok részére is, akik a nem megfelelő sporttevékenység vagy nem megfelelő sportbéli fejlődés miatt a köznevelési sportiskolára

vonatköző kerettantervi szabályok alapján végzett sportiskolai nevelés-oktatásban nem vehetnek részt.

(4) A köznevelési típusú sportiskolára vonatkozó kerettantervi szabályozás alapján végzett oktatásba az a tanuló vehető fel, aki megfelel a sportegészségügyi alkalmassági és fizikai képességfelmérési vizsgálat követelményeinek és – a sportágválasztás után – a sportági szakszövetség ajánlásával rendelkezik.

(5) A köznevelési típusú sportiskola működéséhez szükséges – a sportegyesülettel, valamint az adott sportág szakszövetségével kötött megállapodás alapján nem fedezett – többletköltségeket a fenntartónak, állami fenntartó esetében az oktatásért felelős miniszter javaslata alapján a központi költségvetésnek kell biztosítania.

Iskolánk a 2007/2008-as tanévben kezdte meg a sportiskolai képzést felmenő rendszerben,

Folyamatos célunk, hogy az iskola segítse a fiatalokat a tudatos sportolóvá válás folyamatában, figyelve arra, hogy a sportoló diákok műveltségképe ugyanolyan gazdag és komplex legyen, mint a nem sportoló társaiké. A képzés keretében 1-4. évfolyamon általános alapképzés folyik. Az iskola néhány kiválasztott sportágra szakosodva speciális képzést végez az alsó évfolyamokon is, órarendbe iktatva, szakedzők, szakképzett edzők vezetésével. (atlétika, labdarúgás, torna, szivacskezilabda – kézilabda, asztalitenisz, rugby)

5. osztálytól kezdve a tanulók - még további sportágakban is - részben iskolai, részben már egyesületi keretekben sportolnak tovább. Ehhez délelőtt, az órateremben meghatározott óraszámú biztosítva van az edzésidő egy része.

Ennek érdekében megállapodást köt az iskola a sportiskolai utánpótlás-nevelésben közreműködő sportegyesületekkel, valamint az adott sportág országos sportági szakszövetségével, és ezt minden tanév elején felülvizsgálja.

A 2012/2013-as tanévre megállapodások az atlétika, rögbi, torna, kézilabda egyesületekkel kötöttek:

- KARC atlétika szakosztály
- KARC rögbi szakosztály
- Kecskeméti Lánchíd DSE - torna sportág
- UFC labdarúgó szakosztály
- SPARTACUS asztalitenisz
- KESI kézilabda szakosztály
- KESI atlétika szakosztály

A megállapodások szövege a NUPI által közölt megállapodás minta alapján készült.

2012/2013-as tanévtől a kézilabda bevezetése:

Kecskemét város sportéletében a férfi kézilabdázás mindig jelentős szerepet töltött be. Ezen belüli is az utánpótlás nevelés mindig fontos szerepet játszott. Amióta a felnőtt csapat feljutott az első osztályba újra egyre népszerűbb a kézilabdázás.

Ezért döntöttünk úgy, hogy iskolánkban is szeretnénk népszerűsíteni ezt a sportágot felmenő rendszerben.

A szivacskezilabda könnyen kézbe, marokba fogható, így lényegében minden technikai elem elsajátítására alkalmas. A szivacskezilabdázás a gyermekek első, versenyélményt is nyújtó találkozása a labdával.

Játékos formában ismerteti meg a gyerekeket a kézilabdázás alapjaival.

Itt még az önfeladt játék, a labda, az ellenfél és a különböző játéksituációk gyakorlása a legfontosabb.

A labda varázsával kelthető fel legkönnyebben a testnevelés, a rendszeres sportolás iránti vágy. A kicsik gyorsan utánozzák az idősebbeket, könnyen tanulnak, és a szivacs labda könnyű kezelhetőségével és máris kezdődhet a gólgyártás. Ez a fajta, sportolási tevékenység felkeltheti a mozgás, a rendszeres sportolás iránti vágyat.

A szivacs kézilabdázás fejleszti a koordinációt, a kognitív képességeket, és mint minden sportág az életre nevel. Rendszerességre, figyelemre tanít.

Iskolánk célja, hogy az általános iskola alsós tanulóival, gyermekeivel megszeretessük a mozgást, a sportot és ezen belül is a kézilabdát. Szeretnénk, hogy a gyermekeink jó közösségben sportoljanak szabadidejükben, ezzel is hozzájárulva az egészségük megvédéséhez és a tömegsport népszerűsítéséhez.

Szeretnénk továbbá a jelenlegi fiataloknak példát és utat mutatni a csapatsportok terén, hogy az eredményes munkát, a munka hozadékát, az egészséges szellemet, győzni akarást, kitartást, csapatszellemet látva pozitív jövőképű, sportos, tenni akaró és nyitott emberek nőhessenek fel iskolánkban. Kihangsúlyozzuk az aktív sportolás fontosságát, hogy a fiatalok megismerhessék a fizikai aktivitás előnyeit.

Alapvető célunk, hogy egy hosszú távú, presztízs értékű, magas szintű sporttevékenységet és koncepciót hozzunk létre iskolánkban, ezáltal biztosítva még több alternatívát a fiatalok számára. A foglalkozások célja a fiatalok intenzív és teljes körű képzése az általános iskola alsó tagozatától egészen a felnőtt csapatba kerülésig.

A szivacs-kézilabdázás előnyei:

- kisebb méretű teremben is játszható
- korábban lehet kezdeni a gyermekek számára sportág specifikus mozgások tanítását
- nincs félelemérzetük a játék résztvevőinek a labdától
- a labda súlya és mérete nem hátráltatja a kicsiknél, bizonyos labdához kötött technikai feladatok végrehajtását
- a labda markolása, birtoklása, körívben való felkészítése könnyebb

Főbb célok:

- megismerve a kézilabdázás alapmozdulatait, megszerettetni a sportágat a gyermekekkel
- a játékos tanulás során elsajátítani az alapvető szabályokat
- alapszinten megismertetni a csapatban szereplés élményét úgy, hogy azon belül egyénileg is sikerélménye legyen a kis játékosoknak
- megismertetni a győzelem és a vereség ízét egyaránt
- a sportszerű játék legyen a természetes a kicsik számára
- az ügyesség, koordináció, kondicionális képességek és állóképesség fejlesztése, a korosztályokra jellemző követelmények alapján
- a sportág népszerűségét és a meglévő csapatok vonzerejét kihasználva, az általános iskolák alsó tagozatos tanulóinak minél nagyobb számban történő bevonása, a labdás ügyességi edzésekbe, versenyekbe.

Táborok

- Erdei iskola: A helyi tanterv megvalósulását szolgálja. A környezettel kapcsolatos képességeket fejlesztjük a választott erdei iskola helyszínén. Többnapos, a szorgalmi időben megvalósuló más településen lévő helyszínen szervezett, a környezethez illeszkedő nevelési-tanulásszervezési egység.
- Nyári táborok: Ezen szervezeti keretben a diákoknak lehetősége nyílik az eddigi tanult ismereteik, a különböző módszerek és eszközök gyakorlati alkalmazására, új tudásanyag, eljárásmodok és eszközök megismerésére, kipróbálására. A résztvevő gyerekek személyiség és közösségfejlesztésére. Nagymértékben szolgálja még a következő tanév feladataira való felkészülést is.
- Európa Jövője Találkozó: Más kultúrák, életmódok megismerése, tanult idegen nyelv gyakorlása.
- Sítábor: A tanulók egészséges életmódra neveléséhez, a testi erők fejlesztéséhez járul hozzá.
- Torna tábor
- Szociálisan rászoruló gyerekek ingyenes táboroztatása.
- KESI nyári táborok: úszás, atlétika és labdás táborok

2.5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tanórákon, és a tanórán kívüli tevékenységek során is egyre nagyobb odafigyelést kapnak a tehetséges gyerekek. A tehetségek felismerésére és gondozására, képességeik minél jobb kibontakoztatására tudatosan törekednek a nevelőtestület tagjai. Dominál e téren a többletismeret-nyújtás és a versenyeztetés.

Versenyek, vetélkedők, pályázatok:

A képességek kibontakoztatásának igen fontos színterét kínálják az iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, pályázatok. Minden szakmai közösség feladata ilyen típusú erőpróbák hirdetése, illetve propagálása. Pedagógusaink fontos feladata, hogy megtalálják tanítványaik tehetséges területeit, aktív munkájukkal, iránymutatásukkal és tanácsaikkal vegyenek részt ezek fejlesztésében.

A felkészítés keretei a differenciált képességfejlesztő foglalkozások.

Szakkörök:

A szakkör tanulói érdeklődés alapján kialakított, egy-egy tantárgy ismeretanyagát mélyebben kutató, pedagógus illetve más szakember irányításával működő gyermekcsoport. A szakköröket a tantárgyakkal illetve a műveltségi területekkel párhuzamosan működtetjük az igények és a lehetőségek arányában. Szakköri kínálatunk a gyerekek érdeklődési köréhez igazodik. Az érdeklődés széleskörű, az általunk nyújtott választék ennek igyekszik megfelelni. E tevékenységforma ad lehetőséget az ismeretek bővítésére, elmélyítésére, gyűjtő- és kutatómunka, önálló alkotások, pályázatok készítésére, kiállítások megszervezésére.

Iskolánk szakköri kínálatát éves munkatervünkben rögzítjük. E dokumentumban megfogalmazottak, a tanulói igények valamint a rendelkezésünkre álló személyi és anyagi feltételek alapján hirdetjük meg szakköreinket.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A szociokulturálisan hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók várhatóan tanulási nehézségekkel küzdenek majd az általános iskola szinte minden szintjén. Így ők a probléma okától és annak súlyától függően korrepetálásra, esetleg fejlesztésre szorulnak.

Fejlesztő foglalkozás

Azokban az esetekben, ahol a tanulási teljesítményzavarokat a részképességek alacsony fejlettségi foka okozza, indokolt és célravezető speciális fejlesztés alkalmazása. E program célja a tanulási zavarok hátterében álló gyengén fejlett kognitív képességek befolyásolása. A terápia megfelelő alkalmazásától a célzott részképesség minőségi változása várható, amely már biztosabb alapot jelenthet a korábban rosszul elsajátított készség, ismeret sikeres újragondolásához.

Amennyiben az anyanyelv-elsajátítás a beszédészlelési, beszédmegértési teljesítmény, valamint az ezekhez kapcsolódó egyéb folyamatok működésének hiánya, esetenként zavara mutatkozik, akkor más típusú fejlesztést, például a Gósy Mária által kidolgozott beszédpercepciós diagnosztikát és terápiát vesszük igénybe.

Az olvasás, írás (helyesírás), számolási készség elsajátításánál jelentkező súlyosabb problémák enyhítésére dyslexia, dysgraphia, dyscalculia terápiát alkalmazunk

A felsorolt programokat iskolánk ilyen irányú képzéseken részt vett pedagógusaival, illetve fejlesztő pedagógus alkalmazásával végezzük.

Korrepetálás

Azon tanulóink számára, akik nem szorulnak fejlesztésre, de mégis vannak elmaradásaik akár hiányzásból, akár a gyakorlás hiányából adódóan korrepetálásokat szervezünk.

Köznevelési típusú sportiskolai osztályok

Iskolánk speciális kínálata a köznevelési típusú sportiskolai osztályok indítása.

Minden évfolyamon az úgynevezett „a”-s osztályok tanulói haladnak köznevelési típusú sportiskolai tanterv alapján.

Ezen osztályok esetében feltétel a bejutásra az iskola által szervezett 3 fordulós, elsősorban atlétikus képességekre épülő mérés, amit kiegészítenek egyéb vizsgálatok. (szellemi teszt, orvosi vizsgálat, antropometriai mérés) A képességmérés időpontját minden év februárjában közzéteszi az iskola a város óvodáiban. A bejutás feltétele a szülő kérelme és a képességvizsgálat eredménye. Azok a tanulók, akik a tehetséggondozás ezen formáját választják, tanulmányi munkájukban és magatartásukban a képességeiknek és életkori sajátosságaiknak megfelelően kell hogy teljesítsenek. Korsoportjukban a különböző szintű versenyeken, az adott sportágban iskolánkat – tudásuk legjavát nyújtva- képviseljük ehhez elengedhetetlen a rendszeres edzéseken való részvétel. Ez a hármas követelmény egyben az emeltszintű oktatásban való részvétel feltétele is.

A sportosztályba az oldalági beiskolázás elsősorban 4-6. évfolyamon történik, melynek feltétele a megfelelő fizikai alkalmassági szint elérése.

Énekkar

Az iskolában “Arany minősítésű”- kórus működik. 1999-ben az “Év kórusa” és az “Év karnagya” címet nyerte el. A kóruséneklés lehetőséget nyújt a személyiség mélyebb kibontakoztatásához és a közösségi életben való részvételhez. Mindeközben bővül a tanulók zenei

ismerete. Az énekórát és kórusmunkát év közben közös hangversenyek látogatásával ill. fellépésekkel egészítjük ki. A folyamatos felkészülést a nyári kórustáborok biztosítják.

Az énekkarba való belépés önkéntes, a kórusvezető javaslatára történik.

Énekkari tagok 5. osztályos koruktól lehetnek a tanulók. A 3-4. évfolyam számára Kiskórus működik. A kóruspróbák és szólampróbák heti rendszerességgel vannak. Az énekkarból való kilépést a szülő a kórusvezetőtől kérheti.

Az énekkar két évente Kecskemét és környéke zenei életének pezsdítésére kórustalálkozót szervez, melyen közel 500 gyermek vesz részt.

2.6. A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az **iskolahasználók** közösségének szervezetei:

- Iskolai SZMK
- az osztályok szülői munkaközössége
- a “Lánchíd Utcai Általános Iskoláért” alapítvány működését irányító kuratórium.

A szülők tájékoztatásának formái:

Szóbeli	Írásbeli
<ul style="list-style-type: none"> • iskolai és osztálybeli szülői értekezletek évente háromszor • fogadóórák évente háromszor • nyílt tanítási nap évente egyszer • családlátogatás • alkalmi fogadóórák • bemutató tanítások	<ul style="list-style-type: none"> • tájékoztató füzet 1. évf. – folyamatos • ellenőrzőkönyv 2-8. évf. – folyamatos • iskolai hirdetőtábla • tájékoztató szórólapok • rendezvények plakátjai

Iskolahasználók az iskolai közéletben

A gyermek nevelésének két fő színterén az iskolában és a családban összhangot kell teremteni a közös cél érdekében. Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel való harmonikus, jó kapcsolat kialakítását, ápolását. A tanár – szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon, őszinteségen, megértésen kell alapulnia. Pedagógiai Programunkat a szülőkkel, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani.

Feladataink

- Szülők tájékoztatása az iskolai élet minden területéről
- Szülők véleményének megismerése az iskoláról
- Szülőknek biztosítani az iskolai közéletbe való bekapcsolódást
- Szülők megismertetése az iskolai élettel
  - Iskolabörze
  - Nyílt napok óvodásoknak, iskolás szülőknek
  - Számítástechnika tanterem használata óvodásoknak, szülőknek
  - Iskola sportkomplexumának szülői használata
  - Pályaválasztási szülői értekezletek

A szülő kérheti:

1. a köznevelési típusú sportiskolai osztályba történő felvételt;
2. az idegen nyelv megválasztását (abból, ami van a kínálatban: angol, német);
3. az ifjúságvédelem, a mentálhigiénés szakemberek segítségét;
4. fejlesztőpedagógusi foglalkozásokat;
5. napközi otthoni ellátás (3-4. évfolyamon) alóli mentesítést,
6. felső tagozaton tanulószoba látogatása alóli mentességet,
7. az étkeztetési hozzájárulás csökkentését (Lánchíd Utcai Általános Iskoláért Alapítvány);
8. tanórán kívüli foglalkozások szervezését (nem kötelező – szabadidős programok);
9. iskolán kívüli kulturális és szabadidős programok szervezését, amennyiben ennek anyagi terheit a szülő viseli.

A “Lánchíd Utcai Általános Iskoláért” Alapítvány

Iskolánkban 1993. június 1-jén a szülők és pedagógusok együttes elhatározásával hoztuk létre az alapítványt, melyet az 5 tagú kuratórium vezeti és irányítja.

Célja:

- Nevelési és oktatási feladatok végrehajtásához, kulturális-, sport programokhoz, táborozáshoz, utaztatásokhoz anyagi támogatást nyújtson.
- A tanulókat a kiemelkedő iskolai és iskolán kívüli tevékenységükért jutalmazza.
- A kuratórium pályázatokat ír ki a gyermekek szabadidős tevékenységeinek szervezésére, táboroztatására és egyéb feladatok elvégzésére.

Az alapítvány az elmúlt évek során e célkitűzéseinek jól megfelelt. Segítette a tanulók szakköri munkáját, iskolai rendezvényekhez, a tanulók iskolán kívüli versenyeihez (irodalmi színpadi bemutatók, egyéni versenyek benevezési díj befizetése, sportvetélkedők szervezése, étkeztetési hozzájárulás stb.) anyagi támogatást nyújtott.

Az iskola és az alapítvány kuratóriuma a jövőben is a fenti célok eredményes megvalósításában kíván együtt dolgozni.

A szülő, mint a nevelési- tanulási folyamat segítője az alábbi területeken tevékenykedhet.

- Alapítvány támogatásában
- Az iskola eszközparkjában gazdagításában
- Az iskola esztétikai arculatának alakításában

Formái:

- Pénzadomány
- Tárgyi támogatás
- Szellemi és társadalmi munka

A szülő, mint a tanulási – nevelési folyamat szereplője

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, mely az iskolánkban folyó oktatási – nevelési feladatainknak sikerességét támogatja, erősíti.

Szinterei:

- Az osztályfőnöki óra
- A szülői értekezlet
- A szabadidős tevékenységek
- Kulturális területek (tanulmányi kirándulások)

Kezdeményezői:

- A szülői munkaközösség
- Az osztályfőnök
- Az iskola vezetése

Tanulói részvétel az iskolai szervezetben

A tanulók, a tanulóközösségek képviselőire diákönkormányzatot hoztunk létre. (lásd Diákönkormányzat)

A **nevelőtestület szervezetei** működési rendjét az SZMSZ határozza meg.

Szakmai munkaközösségek:

- 1-4. alsó tagozat
- 5-8. humán
- 5-8. természettudományos

Az iskolában igénybe vehető:

- konzultáció tanulási problémákról
- felkészítés versenyre
- öntevékeny könyvtárhasználat
- reggeli ügyelet 7 órától, tanári felügyelettel fél 8-tól, ügyelet tanórákőzi szünetekben, délutáni ügyelet 17 h-ig
- étkezési lehetőség térítési díj ellenében
- ebédügyelet biztosítása
- főbb egészségügyi szűrések
- fejlesztő pedagógusi tanácsadás
- nevelési tanácsadóba, szakértői vizsgálatra javaslat
- pályaválasztási tanácsadás
- nyári tábor (térítés ellenében)
- fénymásolás (térítés ellenében)
- iskolai szünetekben 20 fő esetén ügyelet

Az iskolában iskolai **könyvtár** működik.

Szolgáltatásai:

- kölcsönzési idő hétfő - szerdán-pénteken 13-16 óra között
- olvasótermi használat pedagógusoknak, szükség szerint bármikor
- könyvek, kézikönyvek, lemezek kölcsönzése kölcsönzési időben
- könyvtári órák tartása, éves munkatervben rögzítettek szerint alapján

Kecskeméti Széchenyivárosi Arany János Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskolája - tagintézmény

1. Az iskola története

A Kecskeméti Forradalom utcai Általános Iskola 1978-ban épült, Kecskemét város legnagyobb városrészében: a Széchenyi-városban. Az évek során a 16 tantermes intézmény sokat változott, szépült. A 80-as években ének-zene tagozatos oktatás folyt, mellyel diákjaink nagyon szép sikereket értek el. Kórusversenyeken rendszerint I. helyezést, aranyminősítést kaptak. Az ének-zene tagozat megszűnése után kezdődött a német és angol nyelv oktatása emelt óraszámú csoportbontásban.

Az 1990/91-es tanévben lettünk Móra Ferenc Általános Iskola.

2007. július 1-én iskolánk a Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola intézményegysége lett. Az önkormányzati fenntartású többcélú intézmény a Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskolája néven működött tovább.

2013. október 15-től a nevünk Kecskeméti Széchenyivárosi Arany János Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskolája.

Mindig is fokozottan figyeltünk arra, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelten kezeljük a nagy múltú város és egész magyar nemzetünk történelmének megismertetését. A hazaszeretet, a hagyományok tisztelete, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására nagy hangsúlyt fektettünk mindennapjainkban, iskolai, városi rendezvényeken.

1.1 A működés rövid bemutatása

Iskolánk évfolyamonként párhuzamos osztállyal működik. Emelt óraszámú, csoportbontásban tanítjuk a német, angol nyelvet, nagy hangsúlyt fektetünk a művészeti oktatásra. Alapfokú Művészeti Iskola működik a tehetséges, ügyes kezű tanulóink számára. Az informatika főszerepe ma már nem kérdés, két jól felszerelt számítástechnika szaktanteremben már alsó tagozaton elkezdődik ennek a világnak a tudatos kezelésére történő felkészítés.

Az intézmény ma már egyszerre ad otthont a gyermekek szellemi és fizikai fejlődésének. A fejlesztések nem csak a külsőre - tágas, és világos, új iskolabútorokkal berendezett, interaktív táblákkal felszerelt tantermekben tanulhatnak a diákok – korlátozódtak. Egyéni bánásmód, egyéni képességfejlődés – ennek szellemében alakítottuk ki pedagógiai programunkat, hogy a diákoknak folyamatos sikerélményben legyen része.

Iskolánk nevelés centrikus, differenciált képzést biztosító intézmény. Minőségi oktató- és nevelő munkánk lehetővé teszi a szülők elvárásainak és a gyerekek képességeinek megfelelő továbbtanulást. Intézményünk működési folyamatai szabályozottak, innovatívak ezzel együtt rugalmasan alkalmazkodnak a változó társadalmi elvárásokhoz.

Az alsó tagozaton osztályonként egy napközis csoport működik délután 17 óráig.

A felső tagozaton a délelőtti tanításon túl tanulószobai foglalkozásokon szaktanári felügyelet mellett készülhetnek fel tanulóink a tanórákra. Igényeink és érdeklődésük szerint részt vehetnek a hitoktatáson, valamint a tanórán kívüli foglalkozásokon.

Az iskola **előminősített referencia-intézmény**, több „Jó Gyakorlattal” rendelkezünk. A referencia-intézményi működés alapja a mintaértékű pedagógiai tevékenység.

1.2 Személyi feltételek

Iskolánkban 31 pedagógus és 5 nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott tevékenykedik.

Ebből alsó tagozaton 16 tanító, felső tagozaton 13 tanár, 2 gyógypedagógus

100%-os a szakos ellátottság.

1 pedagógus főtanácsosi, 1 tanácsosi cím viselésére jogosult.

Nevelőink a TÁMOP 3.1.4 és a TÁMOP3.1.7 pályázat elnyerése során számos továbbképzésen vettek részt, ezáltal módszertanilag is megújult tantestületünk.

A TÁMOP 3.1.7 pályázat során mentorképzésen vett részt a tantestület a jó gyakorlatok átadására. Nevelőtestületünk tagjai növekvő szerepet töltenek be a város szakmai, kulturális és politikai közéletében.

1.3 Tárgyi feltételek:

Épületünk 16 tantermes. A földszinti és első emeleti termekben tanulnak az alsó tagozatosok, az első és a második emeleten a felső tagozatosok. A földszinten lévő három tantermünket át kellett adnunk 2008-ban a Beszédjavító osztályoknak, melyek nem a mi iskolánkhoz tartoznak. Ezáltal megszűnt kettő technika szaktantermünk, amely nagyon hiányzik tanulóink gyakorlati oktatásához. A tantermek nagysága, elhelyezése, természetes megvilágítása optimális. Két számítástechnika szaktanteremmel rendelkezünk. Az informatikai világ fejlődésének megfelelően megújításuk folyamatosan szükséges.

Könyvtárunk közel 3000 kötetes könyvállománya, audio- és videokazetta-tára a korszerű oktató munkát jól segíti.

Külön udvarrész tartozik az épület két oldalához, ezáltal az alsó tagozat és a felső tagozat külön töltheti a szüneteket.

A testnevelést egy 600 m²-es nagyméretű tornaterem szolgálja, amely az iskola létszámához viszonyítva jónak mondható. Az udvari tornapálya azonban felújításra vár, mert balesetveszélyes.

Az oktatást digitális táblák, laptopok, projektorok, írásvetítők, fénymásolók, fényképezőgépek, videokamera segítik.

A TÁMOP 3.1.7 pályázat során 2012 decemberében kialakítottuk a kis konferencia termünket új bútorokkal, a tanulóinknak pedig 8 db kétszemélyes számítógépasztalt vettünk. Ezáltal biztosítottuk a referencia szolgáltatás feltételeit.

1.4 TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0267

Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben

2009-ben KMJV Önkormányzata a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében meghirdetett

„Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív Intézményekben” című pályázat nyertese lett.

A pályázat egyik résztvevő iskolája tagiskolánk.

A projekt megvalósításának ideje: 2009.03.02-2010.08.31.

A pályázat fenntartása 5 év.

Az iskolában gyakran komoly tudásbeli és motivációs különbséggel rendelkező tanulók egyre változatosabb módjait igénylik az ismeretszerzésnek. Felgyorsult világunkban meg kell tanítanunk őket a körülmények változásaihoz való alkalmazkodásra, az egész életen át tartó tanulás képességének megszerzésére. Iskolánk a **kompetencia alapú oktatás** változatos módszereinek alkalmazásával kíván az új kihívásokra válaszolni.

A **kompetencia alapú fejlesztés előnye, hogy segíti a különböző fejlettségi szinten levő gyermekek közötti különbségek csökkentését, a hátrányokkal rendelkezők felzárkózását.** Az új módszerek, technikák alkalmazásával a tanulók olyan képességei is fejlődnek, mint a

kommunikációs képesség, vitakészség, együttműködés, a másság elfogadása. A kompetencia alapú oktatás során is fontos szempont, hogy a gyermeket tanítsuk, ne a tantárgyat.

1.5 Személyiségfejlesztés területei

Iskolánkban az alapképességek, és készségek fejlesztése a következő területeken kerül előtérbe. A sorrend a prioritásokat meghatározza.

1. Anyanyelvi kommunikáció
2. Matematikai kompetencia
3. Idegen nyelvi kommunikáció
4. Természettudományos kompetencia
5. Digitális kompetencia
6. A tanulás tanulása; a hatékony, önálló tanulás
7. Személyközi, szociális és állampolgári kompetencia
8. Kulturális kompetencia: esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
9. Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kulcskompetencia az ismeretek, készségek és attitűdök transzferábilis, több funkciós egysége, amellyel mindenkinek rendelkeznie kell ahhoz, hogy személyiségét kiteljesíthesse és fejleszthesse, be tudjon illeszkedni a társadalomba, és foglalkoztatható legyen. A kulcskompetenciákat a kötelező oktatás illetve képzés időszaka alatt kell elsajátítani. A későbbiekben, az egész életen át tartó tanulás során mindenféle tanulás alapját ezek a kompetenciák képezik.

- **Anyanyelvi kommunikáció**

A kommunikáció a gondolatok, érzések és tények szóbeli és írásbeli formában történő kifejezésének és értelmezésének képessége a társadalmi és kulturális kontextusok teljes skáláján – a munkahelyen, otthon és a szabadidőben.

- **Matematikai kompetenciák**

A legalapvetőbb szinten a matematikai kompetencia az összeadás, kivonás, szorzás, osztás, a mértékegység-váltás, a százalékok és a törtek használatának képességét foglalja magában fejben és írásban végzett számítások során, különféle mindennapi problémák megoldása céljából.

Egy magasabb fejlettségi szinten a matematikai kompetencia a matematikai gondolkodásmód (logikus és térbeli gondolkodás) és a valóság magyarázatára és leírására egyetemesen használt matematikai kifejezőmód (képletek, modellek, geometriai ábrák, görbék, grafikonok) használatára való képesség és készség az adott kontextusnak megfelelően.

- **Idegen nyelvi kommunikáció**

Az idegen nyelvi kommunikáció a gondolatok, érzések és tények szóban és írásban történő megértésének, kifejezésének és értelmezésének képessége a társadalmi és kulturális kontextusok megfelelő skáláján – az oktatásban és képzésben, a munkahelyen, otthon és szabadidőben – az anyanyelvtől különböző nyelve(ke)n, illetve az iskola tanítási nyelvén az egyéni igények és szükségletek szerint.

- **Természettudományi és technológiai kompetenciák**

A természettudományi kompetencia azoknak az ismereteknek és módszereknek a használatára való képesség és készség, amelyekkel a természettudományok a természeti világot magyarázzák.

A technológiai kompetencia ennek a tudásnak az alkalmazása a természeti környezet átalakításában az ember felismert igényeire vagy szükségleteire válaszolva.

- **Digitális kompetencia**

A digitális kompetencia az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatára való képesség a munkában, a szabadidőben és a kommunikációban. Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazásához kapcsolódó készségek a legalapvetőbb szinten a multimédia technológiájú információk keresését, értékelését, tárolását, létrehozását, bemutatását és átadását, valamint az internetes kommunikációt és a hálózatokban való részvétel képességét ölelik fel.

A digitális pedagógiai elterjesztésével kapcsolatos tevékenységek, célkitűzések

A digitális pedagógiai módszertan 3-as célú kompetenciafejlesztés:

- Tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése
- IKT eszközök készségszintű alkalmazásának fejlesztése
- A konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése

Az IKT által támogatott tanulásszervezési módok:

- Csoportmunka
- Pármunka-tanulópár
- Egyénre szabott munka
- Részben egyénre szabott munka
- Önálló munka

A digitális pedagógiai módszertan többszintű differenciálásra is lehetőséget biztosít, amelynek a következők a megvalósulási formái:

- Mennyiségi differenciálás
- Minőségi differenciálás
- Tanulási követelmények differenciálása

Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazása ma az oktatásban nem csak lehetőség, hanem elvárás. Elvárás mind a szülők, a diákok és magunk részéről is. Számos lehetőségünk nyílik használatukra, ezáltal bővítve módszertani eszköztárunkat, fejlesztve diákjaink egyes készségeit, képességeit, valamint növelhetjük motivációjukat.

Az intézmény kiemelt hangsúlyt fordít a digitális írástudás fejlesztésére. Tudatában vagyunk annak, hogy diákjaink s tanáraink is csak akkor tudnak eredményes megfelelni a XXI. század kihívásainak, ha az IKT eszközök használata nem csak az informatika órákra korlátozódik.”

- **A tanulás tanulása**

A „tanulás tanulása” a saját tanulás önállóan és csoportban történő szervezésének és szabályozásának a képességét foglalja magában.

Részét képezi a hatékony időbeosztás, a problémamegoldás, az új tudás elsajátításának, feldolgozásának, értékelésének és beépítésének, valamint az új ismeretek és készségek különböző kontextusokban – oktatásban és képzésben, otthon, a munkahelyen – történő alkalmazásának képessége.

Általánosabban fogalmazva a tanulás tanulása erőteljesen befolyásolja azt, hogy az egyén mennyire képes saját szakmai pályafutásának irányítására.

- **Személyközi és állampolgári kompetenciák**

A személyközi kompetenciákhoz tartoznak mindazok a viselkedésformák, amelyeket az egyénnek el kell sajátítania ahhoz, hogy képes legyen hatékony és konstruktív módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén meg tudja oldani a konfliktusokat. A személyközi kompetenciák nélkülözhetetlenek a hatékony személyes és csoportos érintkezésben és mind a köz-, mind a magánélet területén.

- **Kulturális kompetencia**

A gondolatok, élmények és érzések különféle módon – többek között zene, tánc, irodalom, képzőművészet (szobrászat és festészet), iparművészet – történő kreatív kifejezésének fontosságát foglalja magában.

- **Vállalkozói kompetencia**

A vállalkozói kompetencia része a változáshoz való pozitív viszonyuláshoz, az egyén saját (pozitív és negatív) cselekedetei iránti felelősség vállalása, a célok kitűzése és megvalósítása, valamint a sikerorientáltság.

A kompetencia alapú oktatással kapcsolatos helyi alapelveink:

- A gyermekközpontú intézményi tevékenység minden eleme a sokoldalú személyiségfejlesztést szolgálja, figyelembe véve a gyermekek egyéni, életkori sajátosságait és szükségleteit: az alapvető kompetenciák (ismeretek, készségek, képességek, attitűdök) elsajátítását, kialakítását és fejlesztését, a tehetséggondozást, a szociális hátrányok, tanulási nehézségek enyhítését, felkészítést az önálló ismeretszerzésre
- A kulcskompetenciák hatékony fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése, megerősítése az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítésével
- A munkaerőpiac igényeinek való megfelelés

A kompetencia alapú oktatáshoz kapcsolódó helyi célok:

- A kompetencia alapú oktatás módszertanának, eszközeinek széles körű elterjesztése
- A pedagógusok módszertani kultúrájának korszerűsítése
- Oktatási programok, új tanulás- és oktatásszervezési eljárások bevezetése (programcsomagok bevezetése, műveltségterületi oktatás, tömbösített oktatás, projekt módszer, moduláris oktatás, stb.)
- A NAT szerinti kulcskompetencia-területek fejlesztését, újszerű tanulás szervezési eljárások alkalmazását támogató oktatási programok és taneszközök bevezetése, adaptációja.
- A digitális írásbeliség elterjesztése, digitális készségek fejlesztése
- Esélyegyenlőség javítása (szegregáció-mentesség, oktatási integráció, egyenlő hozzáférés)
- Esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósulása, a HH és a HHH gyerekek hátrányainak kompenzálására (egyéni fejlesztési tervek, lemorzsolódás csökkentése, differenciálás)
- A hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók és a sajátos nevelési igényű gyerekek, tanulók többségi iskolákban való integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása.
- A lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú, egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása.

Az új célokhoz kapcsolódó feladatok:

- legalább egy tanulócsoporthoz, a „**Szövegértés-szövegalkotás**” **kulcskompetencia** területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása.
- legalább egy tanulócsoporthoz, a „**Matematika**” **kulcskompetencia** területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése,

- legalább egy tanulócsoporthoz, további egy **választott kulcskompetencia** területen kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása;
- **Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása**: magyar nyelv és irodalom műveltségterületen
- Az előző pontokban említett **oktatási programok, újszerű tanulászervezési eljárások bevezetését, alkalmazását** segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása (kooperatív technikák, projekt módszer, témahét, stb.).
- Olyan **oktatási programok**, amelyek
  - moduláris felépítésűek,
  - tanuló- és tevékenységközpontúak,
  - differenciált módszerek alkalmazására épülnek,
  - egyéni fejlesztésre is alkalmas eszközrendszerek.

A tevékenységeket úgy tervezzük, hogy annak körében (az új tanulászervezési eljárások bevezetésének keretében) a következő **kötelező elemek valósulnak meg**:

- Egy, **három hetet meghaladó projekt** megszervezése tanévenként.
- Egy **témahét** megszervezése tanévenként.
- Egy **moduláris** oktatási program megszervezése.
- Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése. A tevékenységet úgy tervezzük meg, hogy a programba bevont tanulócsoporthoz implementációban érintett tanóráinak 25%-a **IKT-eszközzel** támogatott tanóráként valósul meg
- Az új módszereket intézményünkben alkalmazzuk, elterjesztjük.

Az általános emberi és természeti értékek megismertetése, elfogadtatása és átadása tanulóink számára a legfőbb célunk.

Szegregációmentes együttnevelési környezet megteremtése, amelynek legfontosabb megnyilvánulásai:

- az oktatási integráció,
- a befogadó pedagógiai kultúra támogatása,
- az egyéni fejlesztési tervek elkészítése és alkalmazása,
- a lemorzsolódás csökkentése,
- a differenciálás

Az iskola pedagógusainak továbbképzéseken való aktív részvételével a közoktatási intézmény eredményességi mutatóinak javításához szükséges humán erőforrás rendelkezésre áll.

Intézményünk nevelőtestülete jól alkalmazkodik a megváltozott körülményekhez. Folyamatosan keresi a lehetőséget arra, hogy eredményesen működjön, hogy a különböző családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és motivációjú tanulók számára biztosítsa a továbbhaladást.

1.6 A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer

Kulcskompetencia fejlesztő programok és programelemek

A program megvalósítását elősegítő pedagógiai elemeket tartalmazza, amelyek fő célja a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, valamint a tanulói képességek lehető legteljesebb kibontakoztatása. A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei jelentősen növelik az együttnevelés pedagógiai esélyeit. Távlatos cél, hogy minél több programelem megjelenjen az iskola életében, hiszen alkalmazásuk kölcsönösen erősíti egymást.

Kiválasztható kompetenciaterületek pl.: szövegértési-szövegalkotási,
matematikai-logikai
idegen nyelvi
IKT

Az integráció és a képességkibontakoztatás szempontjából kulcsterületek:
szociális, életviteli és környezeti kompetenciák
életpálya-építési komp.

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

A tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok:

Az olvasás, írás tanítása a Meixner –féle módszerrel történik az 1. osztályban.

Az önálló tanulási képességeket kialakító programok:

A tanulásmódszertan alapelemeit minden pedagógus beépíti a tanítási órákba, melyet a tanmenetben külön jelöl.

Célunk a tanulási szokások formálása, tanulási módszerek elsajátíttatása és a tanuláshoz szükséges alapképességek fejlesztése: koncentráció, emlékezet, gondolkodás mellett a beszédművelés, kifejező és dinamikus olvasás fejlesztése.

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

Kommunikációs képességeket fejlesztő program:

Cél: A tanulók képesek legyenek gondolataikat szóban és írásban kifejezni, a kulturált kommunikáció normáinak megfelelni (elsajátítani a társas viselkedés szabályait, csoportmunkában részt venni, saját élményt szerezni a sikeres kommunikációban, gondolataikat lényegre törően kifejezni).

- Kommunikációs képességek fejlesztése: csoportban beszélni, másokat beszédre bírni, röviden és tömören szólni, figyelem erősítése.
- Metakommunikáció: mimika, gesztus, tekintet, mozgás, térbeli távolság.
- Társas viszonyok elsajátítása: segítőkésznek lenni, helytállni önmagunkért, megbízni másokban, tapintat, igazság és hazugság.

Szociális kompetenciák fejlesztése

Közösségfejlesztő, közösségalkotó program

Cél: A tanulók megtapasztalják a közösséghez, csoporthoz való tartozást, kialakuljon bennük az egymás iránti felelősség érzése, jól érzékelik magukat a közösségben, elfogadják az intézményi hagyományokat.

- Alkalmai: tantárgyi és osztályfőnöki órák, tanórai és tanórán kívüli keretben csoportmunka, osztályrendezvények, intézményi rendezvények, tanulmányi versenyek, sportversenyek, karácsonyi templomi műsor, farsang, gyermeknap, túrák, télapóvárás, színházlátogatás, tanulmányi kirándulás, klubdélutánok.
- A közösségfejlesztés tartalmi: egymás tisztelete és segítése, egymás elfogadása, feladatmegosztás a közösségben, nyitottság egymás kultúrájának megismerésére és értékelésére, a közösségben élés szabályai, egyéni fejlődés a közösségben, kompromisszum, konszenzus, együttműködés a csoportban, osztályban, iskolában.

A kompetenciafejlesztő programokkal várhatóan a belső differenciálás feltételeinek eszköz- és feladatrendszere javul és emeljük a tanulók integrált oktatási színvonalát, hozzájárulunk a tanulók egyéni képességének fejlesztéséhez.

Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

A szabadidős tevékenységek során a tanulók közösségi szelleme fejlődik. A játékosság ösztönzése, a vidám oldott hangulat biztosítása hosszú időre komoly szellemi tartalékokat nyújt a tanulók és a tanárok számára egyaránt.

A hátrányos helyzetű tanulók gyakran kirekesztettnek érzik magukat egy adott közösségből, ezért különösen fontosnak tartjuk a közösségi fejlesztő programokat.

- Jeles napokra (pl. karácsony, farsang, gyereknap) programokat szervezünk, amelyen nagy létszámban vesznek részt a gyerekek.
- Heti 1 alkalommal rajz szakkör keretében esztétikai élményekhez jutnak tanulóink.
- Napközis csoportfoglalkozásokon lehetőség nyílik sokféle spontaneitás, személyes képesség, kreativitás megnyilvánulására, beszélgetések és önismereti játékok, vetélkedők, vizuális tevékenységeken keresztül.
- Az alsó tagozaton képességfejlesztő és korrepetáló órákat biztosítunk. ISK és tömegsport foglalkozások is vannak.
- A felső tagozaton heti 1 órában énekkar működik, amely az iskolai ünnepi műsorok hangulatát emeli, továbbá magyar, matematika, német és angol nyelvi, számítástechnika és sport (ISK, tömegsport) szakköröket tartunk.
- Felső tagozaton magyar és matematika előkészítőt tartunk 8. osztályosok részére.
- Az iskolai ünnepélyekre színvonalas műsorokkal készülnek tanulóink, melyen nagy számban vesznek részt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.
(pl. márc.15, költészet napja, pedagógus nap, anyák napja, aradi vértanúk napja, okt.23., karácsony, tanévnyitó, tanévzáró)

Az integrációt segítő módszertani elemek

A mai iskolának már nemcsak az ismeretátadás a feladata, hanem sokkal inkább az ismeretszerzési és feldolgozási képesség kialakítása, amely speciális tanulásszervezést igényel.

A tanítási-tanulási folyamat kiemelt célja a folyamatos önképzés iránti igény, valamint az élethosszig tartó tanulás képességének kialakítása, melyre több tantárgy keretein belül is törekedni kell. Ehhez pedagógusaink változatos módszereket alkalmaznak.

Differenciált tanulásszervezés

Jelentős mértékben fejlesztheti a kulcskompetenciákat, ezzel hozzájárulva az esélyegyenlőség erősítéséhez.

A differenciálás lényege a tanítás-tanulás folyamatának a tanuláshoz történő hozzáigazítása. A diákok csoportjai különböző szinteken dolgozhatnak, néhányan talán egyénileg is. Sokféle formája létezik, de a lényeg, hogy a pedagógus a gyerekre szabja a tanulnivalót, a tanítási, nevelési módszereket.

Ha megvalósul, akkor bemutatni.

Kooperatív tanulásszervezés

A csoportos tanulásszervezés egy formája. Fontos, hogy a csoport egy-egy feladatának megoldásában minden tanuló részt vegyen. Közös tudják csak megoldani a feladatot. A saját feladata mindenkinek testre szabott. Tudatosan fejleszti az együttműködési, a kommunikációs készségeket és a szociális kompetenciákat.

Konstruktív tanulási elméletre épül, vagyis az ismeretek elsajátítása nem befogadó, hanem alkotó módon történik. A hangsúly a közös munkán, az együttműködésen van. A szociális készségek terén képzetlen tanulók nehezen tudnak közösen tevékenykedni. Meg kell nekik tanítani azokat a technikákat, melyek az együttműködéshez szükségesek.

A csoportok heterogének. A gyengébben teljesítő tanulók esélyt kapnak, hogy ne maradjanak le, a jobb képességűek pedig tanítva tanulnak.

Mivel a tanulás tevékenységhez kötődik, a motiváció erős.

A diákok megtanulják, hogyan viszonyuljanak egymáshoz. Ez növeli önbizalmukat, erősíti kritikai érzéküket, elősegíti a szocializációt.

1.7 Működő szakmai munkaközösségek:

A 2013-2014-es tanévtől két munkaközösség működésére kaptunk lehetőséget (alsós, felsős).

Közösségfejlesztés, hagyományőrzés

1.Ünnepélyek, megemlékezések: Tanévnnyitó
Október 1.- Zenei Világnap
Október 6. - Aradi Vértanúk
Október 23.- Nemzeti ünnep
Március 15.- Nemzeti ünnep
Június 4.- Nemzeti Összetartozás Napja
Ballagás
Tanérvzáró

2.Projektek, programok

- Évről évre indítjuk a **Mesélő Dallamok** zenei előadássorozatot az alsós kisdíákok körében.
- **Márton napj**át lámpás felvonulással zárjuk.
- Az **adventi gyertyagyújtást** közösen végezzük az alsós-felső diákokkal, nevelőkkel.
- A **Karácsonyváró, Családi hétvégén** nagyon szép, tartalmas foglalkozásokat tartunk, mely mindenki számára nyitott.
- A beszédfejlesztős osztályokkal, óvodásokkal közösen ünnepeljük a **Karácsonyt**.
- Színvonalas, rendhagyó **farsangi** előadással kedveskedünk a gyerekeknek, szülőknek.
- A jelmezfelvonulás és a zsákbamacska is nagyon népszerű és kedvelt gyermekeink körében.
- **Móra napokon** iskolánk névadóját ünnepeljük különféle rendezvényekkel.(pl.koszorúzás, játékos Móra vetélkedő, szavalóverseny, városi szintű Móra rajzpályázat díjazása, **DIÁK GÁLA**)
- A két évente megrendezésre kerülő **Néptánc**találkozó kiemelkedő, rangos eseménye a Móra napoknak és iskolánk életének is. Színvonalas, jó hangulatú városi találkozó amatőr csoportok számára, mely időnként átlépi városunk határait is!
- A **Gyermeknapot** igyekszünk színessé, vidámmá tenni délelőtt egy különleges zenei csemegével, délután sportfoglalkozással és más vidám, kézműves foglalkozásokkal.
- Egész évben működnek **szakköreink** az egyéni képességek továbbfejlesztésére.
- A tanév végi **kirándulások** mindig jól sikerülnek. Sok élménnyel, ismerettel gazdagodnak a résztvevők.

3. Diákönkormányzat

Az iskolai DÖK a tanulók önirányító, önszervező közössége, melynek keretében önállóan intézik saját ügyeiket. Életkori sajátosságaikból kifolyólag a felső tagozaton működik, a segítő pedagógus irányítása mellett. A DÖK minden év szeptemberében újraalakul: az osztályok demokratikus úton választják meg két képviselőjüket, akik részt vesznek a közösségi élet tervezésében, szervezésében.

Havonta egy programot szervezünk a gyerekeknek, melyek közül már több hagyománnyá vált:

- váltófutás
- egészségnap
- Mikulás-kupa
- karácsonyi ajándéksomagolás
- Valentin napi futárszolgálat
- farsangi disco
- húsvéti kézműves foglalkozás
- Sudoku verseny
- Föld napi rendezvény
- DÖK nap

Egész évben az osztályok közötti tisztasági és teremdekorációs versenyt hirdetünk.

Fontosnak tartjuk a környezettudatosságra nevelést, ezért:

- évente kétszer papírgyűjtést szervezünk
- egész évben gyűjtjük az újrahasznosítható hulladékot
- tavasszal és ősszel iskolaudvar takarítás

A közösségépítést szolgálja alkalmanként a **nyári tábor** szervezése, amelyet pályázatból valósítunk meg.

Az információt faliújságon tesszük közzé.

1.8 Alapítvány

Az alapítvány neve: Móra Ferenc Iskoláért és Diákjaiért Alapítvány

Céljai, feladatai:

- városi, megyei és országos tanulmányi, művészeti és sport versenyeken való részvétel költségeinek szükség szerinti viselése
- tanulmányi munkában és sportban kimagasló eredményt elért tanulók támogatása, jutalmazása
- az iskolai szakkörök, művészeti csoportok működési feltételeinek javítása, támogatása
- az iskola fő nevelési oktatási célkitűzéseinek megvalósításához szükséges személyi tárgyi feltételek javítása, oktatási segédeszközök beszerzése, kiemelten az
  - anyanyelvi nevelés
  - idegen nyelvi oktatás
  - technika, informatikai oktatás
  - egészséges életmódra nevelés
  - művészeti oktatás, nevelés területén.

II. FEJEZET HELYI TANTERV

2. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

2.1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE

A 2.1. a 2.2. a 2.3. a 2.4 és a 2.5. pont kifejtése a terjedelemre való tekintettel részletesen megtalálható a székhely/tagintézmények külön mellékletében.

Iskoláink az Oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettanterveket alkalmazzák, melyek a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) számú EMMI rendelet mellékletében találhatóak.

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és	2	2	2	2

állampolgári ismeretek				
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Matematika	B változat
Fizika	A változat
Kémia	A változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	B változat

2.2. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV FELETTI ÓRASZÁM

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

A 2.1. a 2.2. és a 2.3. pont kifejtése a terjedelemre való tekintettel részletesen megtalálható a székhely/tagintézmények külön mellékletében.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika	0	0	0+1	0+1
Szabadon tervezett órakeret	0	0	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4+1	3 +2	3+1	3+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0+2	1+1	1+1	1+1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	3	3	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

Itt le kell írni a kerettantervben meghatározottakon felül a kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát. Továbbá, ha van ilyen: az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát.

**A helyi óraterv (variációk)
Alsó tagozat (1-4. évf.)**

	Tantárgy	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.
A	Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	8
	Idegen nyelvek				4
	Matematika	5	5	5	5
	Erkölcstan v. hit-és erkölcstan	1	1	1	1
	Környezetismeret	2	2	2	2
	Ének-zene A v. B	2	2	2	2
	Vizuális kultúra	2	2	2	2
	Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
	Testnevelés és sport	5	5	5	5
B	<i>Szabadon tervezhető órák</i>				
	<i>Dráma és tánc</i>				
	<i>Tánc és mozgás</i>	2	2	3	1
	<i>Informatika</i>				1
C	Összes tantárgyi óra száma:	28	28	29	32
D	Heti tanulói terhelhetőség óraszám maximuma	30	30	30	35
E	Tervezett további időkeret (tanórán kívüli fogl.)	24	24	23	23
F	Az osztályok számára engedélyezhető időkeret	52	52	52	55
G	Nkt. 27. § (5) bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra	1	1	1	1

Felső tagozat (5-8. évf.)

	Tantárgy	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
A	Magyar nyelv és irodalom A v. B	5	5	5	5
	Idegen nyelvek	5	5	5	5
	Matematika	5	5	4	4
	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
	Erkölcstan v. hit-és erkölcstan	1	1	1	1
	Természetismeret	2	2		
	Biológia-egészségtan A. v. B			2	2
	Fizika A v. B			2	1
	Kémia A v. B			1	2
	Földrajz			1	2
	Ének-zene A v. B	1	1	1	1
	Vizuális kultúra	1	1	1	1
	Dráma és tánc	1			
	Informatika	1	1	1	1
	Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	

	Osztályfőnöki	1	1	1	1
B	<i>Szabadon tervezhető órák</i>				
	<i>Dráma és tánc</i>				
	<i>Tánc és mozgás</i>				
	<i>Természettudományi gyakorlat</i>	1	2	2	1
C	Összes tantárgyi óra száma:	32	32	35	35
D	Heti tanulói terhelhetőség óraszám maximuma	35	35	35	35
E	Tervezhető további időkeret (tanórán kívüli fogl.)	19	19	21	21
H	Az osztályok számára engedélyezhető időkeret	51	51	56	56
I	Nkt. 27. § (5) bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra	1	1	1	1

2.3. AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TÁRGYAK, KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, EZEK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAG ÉS KÖVETELMÉNYEK

A 2.1. a 2.2. és a 2.3. pont kifejtése a terjedelempre való tekintettel részletesen megtalálható az intézményegységek külön mellékletében.

2.4. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A kiválasztás a nevelőtestület hatáskörébe tartozik.

A kiválasztáskor figyelembe kell venni az egyes tankönyvek árát is, mert a túlzottan drága könyveket nem minden család tudja kifizetni.

A kiválasztás elvei:

- az egyes tantárgyak könyvei egymásra épüljenek, a tankönyvekhez munkafüzet is tartozzon / kivétel, ha munkatankönyv /
- a tankönyvek tartalma mennyire van összhangban a Kerettanterv követelményeivel,
- illeszkedjen a tantárgyak tanterveivel, tartozzon hozzájuk tanári segédlet, kézikönyv
- a tankönyvek jól olvashatóak, áttekinthetőek legyenek.

A tankönyvválasztást a nevelőtestület évenként felülvizsgálja.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveinél figyelembe vesszük a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét.

Az iskola csak olyan tankönyvet használhat, melyet hivatalosan is tankönyvvé nyilvánítottak, ill. amelyek szerepelnek a tankönyvjegyzékben, igazodik a tantárgyi tantervekhez.

Az egyes tantárgyak tanítása során, a pedagógus tankönyveket, munkafüzeteket és különféle tanítást segítő (pl. atlasz) tanulmányi segédleteket alkalmazhat.

A tankönyv segédletek kiválasztásakor szem előtt kell tartani a szülők anyagi lehetőségeit.

Törekedni kell arra, hogy az egyes tanulást segítő szemléltető anyagok (pl. szótárak) legalább egy osztályra való mennyiségben az iskolai könyvtár rendelkezésére álljanak.

Az alkalmazandó tankönyveket és taneszközöket a munkaközösségeken belül a pedagógusok határozzák meg a fentiek figyelembevételével.

Tartalmi szempontok:

- A tankönyv feldolgozása, feladatrendszere idomuljon a tanterv tartalmához, célkitűzéseire.
- Vegye figyelembe az adott korosztály értelmi fejlődésének, megismerő tevékenységének életkori sajátosságait.
- A tankönyv szerkezete, nyelvezete legyen követhető, áttekinthető, érthető.
- Adataiban legyen pontos, következtetéseiben logikus.
- Törekedjen a tömörségre, tartalmilag legyen igényes.
- Stílusa legyen magyaros, érthető, pontos fogalmazású.
- Ne csak ismereteket közvetítsen, hanem fejlessze a képességeket és a készségeket is, neveljen gondolkodásra.
- Legyen sokoldalúan használható: az átlagos képességű tanuló sikeresen használhassa, de a kiváló képességűt is inspirálja újabb feladatok megoldására.
- Lehetőleg önállóan, kevés tanári segítséggel is használható legyen..
- Gondolkodtató feladatokat tartalmazzon.

Formai szempontok:

- A tankönyv lehetőleg minél kisebb méretű legyen, lapminősége alkalmas legyen írásra, olvasásra.
- A betűforma, - méret és – távolság ill. az egy oldalra kerülő szöveg vagy feladatmennyiség feleljen meg a tanulók észlelési képességének.
- Legyen esztétikus, ízléses, megfelelően illusztrált, tartós és könnyen kezelhető.
- A taneszközök jól áttekinthetőek, figyelemfelkeltőek, tisztántarthatóak, esztétikusak legyenek.

2.5. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

2.5.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakulása;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat;

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az iskola első osztályba lépésének feltételei

Az első évfolyamra való beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek anyakönyvi kivonatát, továbbá az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget tanúsító igazolást.

Az óvodából az általános iskolába lépő gyerekek sikeres alkalmazkodásának, beilleszkedésének alapvető, meghatározó szerepe van fejlődésük későbbi szakaszaira is. Az iskola első évének sikere vagy sikertelensége különös fontossággal bír a gyerekek életében, ezért az óvodából kilépő gyerekeknek megfelelő érettséggel kell rendelkezniük az iskolába lépéshez.

Az iskola első évfolyamára minden iskolaérett gyereket fogad.

Az iskolaérettség főbb kritériumait a következőkben látjuk:

- szándékos és tartós figyelemre való képesség
- elemi fogalmakkal legyen tisztában
- rendelkezzen bizonyos fokú készségekkel / rajz-és beszédképesség /
- feladattudat
- akarat és önfegyelm / mozgásszükségletének fékezése /
- a közösségi életbe való beilleszkedési alkalmasság

1. évfolyam:

A magasabb évfolyamba lépés feltételeit az egyes tantárgyi követelmények tartalmazzák.

- Az intézmény vezetője az **első évfolyamon** a tanulót – szakértői vélemény alapján – **mentesítheti** az értékelés alól. Ebben az esetben a tanuló az első évfolyamot **előkészítő évfolyamként** végzi és fejezi be. Az előkészítő évfolyamra a tanuló csak **egy tanéven keresztül** járhat és csak abban az esetben, ha tanulmányait legkésőbb a hetedik életévében megkezdte.
- Az előkészítő évfolyam helyett **egyéni továbbhaladás is engedélyezhető.**
- A tanuló az **első évfolyamon** évismétlésre utasítható, ha az előírt követelményeket **mulasztásai miatt** (250 óra) nem tudta teljesíteni. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni az idegen nyelv és a számítástechnika tanulásának első évében is. A **szülő kérésére** az első-negyedik évfolyamon **engedélyezni kell** az évfolyam megismétlését.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolánk a következők szerint teljesíti a felzárkóztatási kötelezettségeit:

- a szülő bevonása: tájékoztatás szóban családlátogatás, fogadó óra, vagy előre egyeztetett megbeszélés alkalmával, szükség szerint, de legalább negyedévenként írásban;
- a részletes értékelés formái: a tantárgyankénti értékelő táblázatok, egyénre szabott elemzés, illetve az írásbeli munkák javítása;
- lehetőségek a problémák feltárására:
  - a problémák és igények összegyűjtése;
  - a terhelés vizsgálata (óraszámok, követelmények, otthoni munka);
  - tanulói teljesítmények vizsgálata (tudás, képesség, attitűd), valamint az, hogy önmagához, osztálytársaihoz, a kerületi átlaghoz képest hogyan teljesít;
  - a hozzáadott érték vizsgálata (a kompetencia-mérés és teljesítmény mérés eredményeinek összehasonlítása);
  - a szülői elvárások és szülői támogatás tisztázása;
  - szükség szerint szakszolgálat véleményének kérése;
- javaslat a megszüntetésre:
  - tanórai differenciálás (egyéni haladási ütem kidolgozása, különböző tanulásszervezési módok alkalmazása a jobb hatékonyság érdekében);
  - tanórán kívüli lehetőségek (felzárkóztató foglalkozás, korrepetálás, tanulási eszközök változtatása, bővítése);
  - egységes és következetes eljárások kialakítása a szülőkkel együttműködve;
  - szükség szerint a szakszolgálat segítségének igénylése.

2.5.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- motiváció, tanulásszervezés, teljesítmények növekedése.

Ha a tanuló nem tudja teljesíteni az első-negyedik évfolyamon a követelményeket az iskolán belül az alábbi lehetőségek adódnak:

	Továbbhaladás			Évismétlés		
Évfolyam	Csúsztatott iskolakezdés (6-8 éves korig)					
Első	Előkészítő évfolyam (6-7 éves korig, egyszer)	Egyéni továbbhaladás* (legfeljebb a 4. év végéig)	Felzárkóztatásra szorul		Szülő kérésére	Hiányzás miatt
Második		Mentesítés egyes tantárgyak értékelése alól		Ha nem teljesítette a követelményeket	Szülő kérésére	Hiányzás miatt
Harmadik		Mentesítés egyes tantárgyak értékelése alól		Ha nem teljesítette a követelményeket	Szülő kérésére	Hiányzás miatt
Negyedik		Mentesítés egyes tantárgyak értékelése alól		Ha nem teljesítette a követelményeket	Szülő kérésére	Hiányzás miatt

- Egyéni továbbhaladás esetén – szakértői vélemény alapján – az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak utolérnie a többieket. Az egyéni továbbhaladás – valamennyi vagy egyes tantárgyakból – különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat.
- A **sajátos nevelési igényű tanulót**, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót az igazgató mentesítheti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Ez esetben egyéni foglalkozást kell szervezni a részére.
- Az első-negyedik évfolyamra vonatkozóan: a ha a tanuló eredményes felkészülése azt szükségessé teszi, lehetővé kell tenni, hogy **legalább heti két alkalommal egyéni foglalkozásokon vegyen részt**. E rendelkezések alkalmazásában eredményes felkészülés azoknak az ismereteknek, képességeknek, készségeknek a negyedik évfolyam végére történő elsajátítása, amelyek az ötödik évfolyamba lépéshez szükségesek.

A szülőt tájékoztatni kell azokról a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani gyermeke eredményes felkészüléséhez.

Nem tagadható meg az első-negyedik évfolyamra járó tanuló **napközis foglalkozásra**, iskolaotthonos osztályba való felvétele, ha eredményes felkészülése azt szükségessé teszi. (Magasabb évfolyamokon is biztosítani kell a heti két óra egyéni foglalkozást, ha a tanköteles tanuló tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt második vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot.)

2.5.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- kulcskompetenciák megalapozása, együttműködési készség fejlődése, a tanulói tudás megalapozása.

2.5.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályorientációra,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2-8. évfolyam:

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók tanév közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból **legalább az elégséges osztályzatot** kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, tanév végén **egy vagy két tárgyból** szerez **elégtelen** osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, tanév végén **három vagy több tárgyból** szerez **elégtelen** osztályzatot, a nevelőtestület dönthet a pótvizsga lehetőségéről, illetve a tanév megismétléséről.

A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak **osztályozó vizsgát kell tennie**, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott;
- magántanuló volt.

A felzárkóztatási lehetőségekről szükség szerint tájékoztatjuk a szülőket.

A felzárkóztatási **program tartalmazza**

- a feltárt hiányosságokat, fejlesztésre szoruló képességeket, készségeket;

- a felzárkóztatás tanórai és tanórán kívüli formáit, módszereit;
- a beszámoltatás ütemezését és formáit;
- a továbbhaladás követelményeit.

A felzárkóztatás **hatékonyságát** a felzárkóztatási programban jelölt szakaszokhoz kapcsolódóan, a tanuló önmaga, illetve társai és a kerületi átlagokhoz mért teljesítménye összehasonlításával **ellenőrizzük**.

Az eredményes felkészüléshez biztosított **intézményi lehetőségek**:

- hosszabb felkészülési időt biztosítunk a javító vagy osztályozó vizsgán;
- az írásbeli beszámolón segédeszköz (számológép, számítógép, stb.) használatát engedélyezzük;
- lehetővé tesszük az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását, stb.

A kudarcok csökkentése érdekében törekszünk a lehetséges okok feltárására.

Az illetékes pedagógus a gyermekvédelmi megbízottal együttműködve készíti el az intézkedési tervet a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezők megszüntetésére (okok feltárása, célok meghatározása, feladatok, felelősök, elvárt eredmény, ellenőrzés).

Lehetséges okok

- a tanuló **hátrányos helyzete**;
(Hátrányos helyzetű tanuló esetén a magántanulói kérelem vonatkozásában az iskola igazgatójának a döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét.)
- **beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzd**;
- **sajátos nevelési igényű**;
- **gyermekvédelmi problémák**.

A **gyámhatóság kezdeményezése** esetén az iskola nem tagadhatja meg a tanuló napközis foglalkozásra, iskolaotthonos osztályba való felvételét.

Hátrányos helyzetű tanuló magántanulói kérelmének esetén az iskola igazgatója nem dönthet egyedül, a döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét.

2.5.5 A különleges bánásmódot igénylő tanulókról

Az utóbbi, több mint két évtizedben a fogyatékosokkal kapcsolatos megítélés és terminológia nagyon sok változáson ment keresztül. A sajátos nevelési igényű tanulóakra vonatkozó pedagógiai tevékenységek egyre inkább arra irányulnak, hogy a gyermekekben társadalmilag hasznos képességek alakuljanak ki. Az iskoláknak ezekhez az igényekhez alkalmazkodniuk kellészen kell állniuk a folyamatos megújulásra állandóan szem előtt tartva a , szülők, tanulók, fenntartó igényeit, elvárásait. Ez a pedagógusok részéről is folyamatos megújulást, szemléletváltást igényel.

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: NAT) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma. Az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató

iskoláink, a pedagógiai programjuk, helyi tantervük elkészítésénél figyelembe veszik a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait.

Az együttműködésben lévő mindhárom tagiskola biztosítja a sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációs-rehabilitációs célú ellátását:

- ❖ az integráltan oktatható sajátos nevelési igényű tanulók (mozgásszervi-, érzékszervi-, értelmi-, beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral és pszichés fejlődési zavarral küzdő, valamint halmozottan sérült gyermekek számára.

A többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható SNI tanulókat is nevelő iskolánk pedagógiai programja és helyi tanterve elkészítésénél figyelembe veszi:

- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait és
- az általunk nevelt tanulók egyéni sajátosságait.
- a mindenkor hatályos oktatási törvények, rendeletek rájuk vonatkozó előírásait.

Az ellátás közös elvei

- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása olyan speciális együttműködésen alapuló szervezett, tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók igényeitől függő eljárások, időkeretek, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.
- a sajátos nevelési igényű általános iskolás tanulók nappali rendszerű integrált nevelése, oktatása 1-8 évfolyamon
- számukra a köznevelési törvény biztosítja a különleges bánásmódhoz, a speciális foglalkozáshoz való jogot, mely az intézményünk számára kötelezettséget jelent
- a tanulóknak egyéni szükségleteik szerint megfelelő feltételeket biztosítunk a tanulási esélyegyenlőségük megteremtéséhez, hátrányaik leküzdéséhez
- biztosítjuk az egyéni adottságok képességek szerinti tanulás lehetőségét
- kialakítjuk az egyéni adottságok figyelembevételével az önálló tanulás képességét
- reális önismeret, énkép kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, pálya- ill. szakma kiválasztását
- interperszonális kapcsolatok fejlesztése
- a kommunikációs kultúra elsajátításával kialakítjuk a világban való eligazodás képességét
- fontos az érzelmi, akarati életük formálása
- segíteni kell tanulóinkat egyéni képességeinek kibontakoztatására
- a kudarc a másság elviselésére, feldolgozására is meg kell tanítani tanulóinkat
- a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, szükség szerint bevonásuk a terápiába, partnerként való bevonásuk

Az SNI tanulóknál a fejlesztés:

- a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg
- segíti a minél nagyobb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést
- arra törekszünk, hogy a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák pedagógiai gyakorlatunkban is megjelenjenek
- a tanulók között fennálló – egyéni adottságból és igényekből adódó különbségeket

- figyelembe vesszük.
- fejlesztési követelményeink igazodnak a fejlődés lehetséges üteméhez
  - a fejlesztésre vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket, az egyéni adottságokat szem előtt tartva fogalmazzuk meg
  - szoros szakmaközi együttműködést alakítunk ki a gyógypedagógusok, tanítók, tanárok és egyéb a gyermekekkel foglalkozó szakemberek között, amely nyitott tanítási folyamatban valósul meg

Az SNI tanulók beilleszkedésének megvalósításánál az alábbi gyakorlatot követjük:

- Az SNI típusához, súlyossági fokához módszereket, módszerkombinációkat választunk, szoros együttműködésben a fejlesztésben részt vállaló többi szakemberrel.
- Pedagógusaink céltudatosan felkészülnek az SNI gyerekek nevelésére-oktatására, és mindent megtesznek azért, hogy a szülőket és az adott tanulócsoportot felkészítsék a sérült tanulók el-, és befogadására.

Az SNI tanulók oktatásával, nevelésével kapcsolatos általános célok és feladatok

- az esélyegyenlőség alapjainak megteremtése
- az önálló életvitelre való felkészítés
- reális énkép, önbizalom kialakítása
- a kudarctűrő képesség növelése
- önállóságra nevelés
- segítségnyújtás a reális pályaválasztáshoz

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai:

- A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékból, több fogyatékból együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékból, autizmus spektrum zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- A fogyatékból típusa, súlyossága.
- A fogyatékból kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.
- A sajátos nevelési igényű tanuló életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.

A társadalmi integráció kívánalmai: az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

Sajátos nevelési igényű tanulók értékelése

A sajátos nevelési igényű tanulók a törvény értelmében differenciált bánásmódra, elbírálásra jogosultak.

A differenciált bánásmód,

- mennyiségi és minőségi differenciálást.
- személyre szabott követelményeket jelent az életkori és a tantárgyi sajátosságok figyelembe
- differenciált házi feladatot – elsősorban mennyiségi szempontból.
- több időt a feladatok megoldására.
- több segítséget, könnyítést a tananyag feldolgozásában.
- a különleges bánásmódot igénylő gyerektől csak a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges minimális ismeretanyagot követeljük meg.

Fontos a pozitív megerősítés: azokat a készségeket, képességeket erősítjük, amelyekben a gyerek jól teljesít.

Figyelembe kell venni a gyerek egyéni tempóját is.

A számonkérés során az alternatív lehetőségeket is alkalmazzuk, melynek során az egyéni szükségleteket maximálisan figyelembe vesszük.

Fontos a motiváció, a pozitív megerősítés.

Teljesítményüket mindig fejlődésük tükrében, önmagukhoz képest figyeljük és értékeljük.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló valamennyi osztályozandó tantárgyból legalább elégséges eredményt érjen el, azaz teljesítse a továbbhaladás feltételeit, amelyet a helyi tanterv rögzít.

A mozgáskorlátozott tanulók

A mozgáskorlátozott gyermekeket, tanulókat segítjük a sérülésből adódó hátrányos következmények csökkentésében vagy ellensúlyozásában. Biztosítjuk az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgás-, és étletteret és az ehhez szükséges eszközöket.

Célok:

- Az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése annak érdekében, hogy a mozgáskorlátozott gyermekek az iskolai tanulmányaik során felkészültté váljanak az ismeretszerzésre és tanulásra, az önálló döntéshozatalra, képessé váljanak az önrendelkező életvitelre.
- Ismerjék meg, a mozgáskorlátozottságukból eredő egészségi teendőket és az egészségügyi ellátás lehetőségeit, a sajátos helyzetükből adódó jogaikat, alakuljon ki bennük az önrendelkező életforma képessége, amely elősegíti jövőbeli felnőtt életüket, társadalmi beilleszkedésüket.
- A mozgásállapot által meghatározott adottságok, korlátok figyelembevételével olyan belső motiváció teremtsen meg, mely által a mozgáskorlátozott tanuló aktívan kapcsolódhat be a fejlesztő folyamatba; alakuljon ki a fejlődés igénye önmagával szemben, az igény a sikeres továbbtanuláshoz, munkába álláshoz.
- Fejlődjön ki a megfelelő életminőség megalapozása érdekében a megszerzett tudás és képességek birtokában a testi, lelki, pszichikai jóllét és annak kialakítására irányuló igényesség.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

- A mozgásszervi diagnózistól és mozgásállapottól, az aktuális fejlettségi szinttől, valamint a személyiségtől függő speciális fejlesztési technikák, módszerek, eszközök alkalmazása, a megismerő tevékenységekhez szükséges kompetenciák (ismeretek, képességek, attitűdök) kialakítása és fejlesztése, az elérhető legmagasabb szintű önállóság kialakítása, az önálló életre nevelés.
- Az iskolai fejlesztés teljes időtartama alatt kiemelt feladat a mozgásnevelés, mint komplex

rehabilitációs hatásrendszer, amely ötvözi a sérült tartási és mozgási funkciók helyreállítását célzó, a gyógyító és a motoros képességek fejlesztését szolgáló pedagógiai eljárásokat, s e feladatokat integrálja a tanítás-tanulás folyamatába. A mozgásnevelés célját és feladatait elsődlegesen nem az életkor, hanem a tanuló mozgásszervi diagnózisa – annak végleges, javuló vagy romló volta –, továbbá a mozgásállapot súlyossága és klinikai tünetei, akadályozottságának mértéke és formája határozzák meg.

- Korszerű ismeretek átadásával, illetve a reális önismeret kialakításával a továbbtanulásra történő felkészítés nyújthat biztos alapot a későbbi önálló életvezetéshez.
- A mozgáskorlátozottság gyakori velejárója a beszélt és írott nyelv zavara, így a nevelés-oktatás során kiemelt feladat a beszéd- és kommunikációfejlesztés, súlyos esetben a beszéd- és logopédiai terápia, esetleg a technikai eszközökkel támogatott írásbeli kommunikáció kialakítása.
- A mozgáskorlátozott tanuló egyedi, speciális megsegítése során a kiindulás alapja fizikai adottsága, értelmi képessége, kommunikációjának formája, szintje és érzelmi állapota. Ennek megfelelően a tananyag, a követelmények, a számonkérés, értékelés egyéni fejlettségi szinthez történő igazítása, adaptálása szükséges, a fokozatosságot e téren is figyelembe véve.

Személyi feltételek:

A gyermeket fogyatékoságának megfelelő gyógypedagógus, ebben az esetben szomatopedagógus, konduktív nevelés esetében a konduktív pedagógia kompetenciája szerinti konduktor utazó szakember segítse szükség szerint az iskolai munkájában.

Tárgyi feltételek:

Kerekesszékkal, járókerettel vagy más segédeszközzel közlekedő gyermek számára lépcsőt áthidaló rámpa, kapaszkodó, korlát kiépítése szükséges.

Az osztályterem lehetőleg földszinti legyen. Az osztályterem belső elrendezése is segítse a tanulót az akadálymentes közlekedésben pl. szélesebb távolság a szék illetve a padsorok között.

Tanterem:

Az iskolapad, asztal, szék kiválasztásakor a következő szempontokat kell figyelembe venni a tanulók egyedi igényei szerint.

Testtartási aszimmetria miatt a mozgáskorlátozott tanulót célszerű a táblával szembe, középre ültetni (semmiképpen sem ültethető arra az oldalra, amely a deformitás irányával megegyező)

Figyelembe véve a mozgáskorlátozott tanuló fáradékonyságát, célszerű olyan helyre ültetni, ahol a pedagógussal folyamatos kapcsolattartása lehetséges.

Speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek:

A mozgásszervi fogyatékos tanulók számára a többségi iskolák tantervei elfogadottak. A mozgáskorlátozott tanulók iskolai fejlesztésének szakaszolása megegyezik a Nat képzési szakaszaival.

A Nat-ban megfogalmazott fejlesztési területeket, nevelési célokat és azok teljesítését a tanulók életkori sajátosságai és a mozgáskárosodásból adódó egyéni eltérések egymással kölcsönhatásban befolyásolhatják. Valamennyi kulcskompetencia beépül a mozgáskorlátozott tanulók sérülésspecifikus fejlesztőfolyamatába.

A közműveltségi tartalmak elsajátítása valamint az értékelés során a mozgáskorlátozott tanulók

állapotához, fejlettségi szintjéhez kell igazodni, a segítségnyújtás, a differenciálás mennyiségének megválasztásában is. Egyes esetekben indokolt lehet bizonyos tartalmak elhagyása, vagy a szakértői javaslat alapján az érdemjegyekkel történő értékelés alóli mentesítés. Egyéni szükségleteknek megfelelő technikai jellegű segítségnyújtásra lehet szükség.

A hallássérült tanulók

A hallássérült tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltérhet a nyelvi kommunikáció (beszédértés, szövegértő olvasás szókinccs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.) fejlettsége, ennek következtében a megismerő tevékenység és a teljes személyiség fejlődése is megváltozhat. A tanuló nyelvi kommunikációja intenzív fejlesztést igényel, mert ennek szintje általában nem korrelál életkorával, hallásállapotával – melytől pozitív és negatív irányú eltérés is lehet.

Célok:

- A nyelvi kommunikáció, a társas viselkedési szokások elsajátítása.
- Szociális kapcsolatrendszerek alakítása.
- Érintkezési formák értelmezése.
- A beszédértés és szóbeli szövegalkotás, fogalmi gondolkodás erősítése.
- Anyanyelvi készségek, helyesírás fejlesztése.
- Az információszerzés, az interperszonális kapcsolatok új technikai formáira való felkészítés.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

- A hallássérült tanulók nevelésében a Nat-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.
- A nagyothalló tanulók nyelvi szintje általában indokolja, hogy a bevezető szakasz hosszabb időszámban szerveződjön, de az iskola pedagógiai programja és a helyi tanterve alapján a későbbiekben is sor kerülhet egy évfolyam tananyagának egy tanévnél hosszabb időtartamban történő feldolgozására.

Személyi feltételek:

Sérülés típusához igazodó gyógypedagógiai végzettséggel rendelkező szurdopedagógus, szükség szerint utazó szakember segítsége az iskolai munkában.

Tárgyi feltételek:

A többségi iskola tankönyvei. Az osztályteremben lehetőleg elől üljön. A pedagógus a tanulóval szemben helyezkedjen el és fokozott artikulációt használjon.

A látássérült tanulók:

A látás hiánya, aliglátás és a gyengénlátás nemcsak a tanulás terén okoz eltéréseket, hanem nehezítettek a mindennapi élet tevékenységei (a tájékozódás, a közlekedés, az önkiszolgálás) is. Mindez pszichésen megterhelő, emiatt gyakran személyiség- és szocializációs zavar is kialakulhat (önállótlanág, lassú reakciókészség, passzivitás, önbizalomhiány, elkülönülésre való hajlam vagy túlzott önérvényesítő magatartás, indulatosság, téves eszmék).

A pedagógus fokozott odafigyeléssel, egyéni bánásmóddal és a közösség segítségével tudja mindezt korrigálni.

Célok és kiemelt fejlesztési feladatok:

- A nemzeti műveltség átadása, az egyetemes kultúra közvetítése.
- A szellemi- érzelmi fogékonyság, az erkölcsi érzék elmélyítése,
- Az esélyegyenlőség biztosítása a látássérülésből és az esetleg csatlakozó fogyatékoságból adódó hátrányok leküzdésével.
- A fejlesztési feladatok megtervezésekor, a módszerek kiválasztásánál figyelembe kell venni, hogy a látás hiánya vagy csökkent volta miatt, a látássérült gyermek ismeretszerzését a külvilág iránti látó beállítódás helyett más – haptikus (bőr- és mozgásérzékelés együttese) és hallási – beállítódás is jellemzi.
- Fontos az ép érzékszervek – hallás, tapintás, szaglás, ízérezékelés – fejlesztése, valamint a meglévő látás használatának tanítása.

Személyi feltételek:

Sérülés típusához igazodó gyógypedagógiai végzettséggel rendelkező tiflopedagógus, szükség szerint utazó szakember segítsége az iskolai munkában.

Tárgyi feltételek:

A látássérülés fokához igazodóan speciális tankönyvek, megfelelő eszközrendszer biztosítása és a megfelelő tanulási környezet kialakítása, melyre kiemelt figyelmet fordítunk. IKT eszközök kiemelt használata, hangoskönyvek, egyéb szükséges hanganyagok biztosítása.

A beszéd fogyatékos tanulók:

Beszéd fogyatékos az a tanuló, aki a receptív és/vagy expresszív beszéd/nyelvi rendszer szerveződése, fejlődési eredetű vagy szerzett zavara életkorától eltérő, különböző klinikai képekben megmutatkozó tüneti sajátosságai, valamint a verbális tanulási folyamatok atipikus fejlődése miatt a későbbi társadalmi beilleszkedés szempontjából veszélyeztetett.

Célok és kiemelt fejlesztési feladatok:

- A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztésében törekedni kell a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjára, a személyiség és a beszédműködés kölcsönhatására, funkcionális összefüggésrendszerére
- A fejlesztés legyen tudatos és tervszerű
- A módszerek megválasztásakor az életkor, a kognitív készségek, a szocioadaptív viselkedés és a szociokulturális környezet sajátosságainak figyelembevétele szükséges.
- Sokoldalú percepciós fejlesztés, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmotorikus benyomások egymást erősítve fejlődnek
- Fontos a transzferhatások tudatos kihasználása, mivel a nyelvi és kognitív képességek kölcsönhatásban állnak, komplex fejlesztéssel a terápia hatékonysága fokozható.
- Differenciált foglalkoztatás
- A fejlesztést a szülők támogató együttműködése segítse. A terápiában – a minél gyorsabban automatizált jó beszéd szint elérése érdekében – a tanulóval kommunikáló valamennyi felnőtt legyen partner

Személyi feltételek:

Sérülés típusához igazodó gyógypedagógiai végzettséggel is rendelkező logopédus, szükség szerint utazó szakember segítsége az iskolai munkában.

Tárgyi feltételek:

Fejlesztőszoba/logopédiai terem, tükör, figyelem fejlesztő és észlelést javító játékok, szivacs a relaxációhoz, számítógép, hallásdifferenciáló játékok, tanári segédeszközök, kézikönyvek.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók:

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.

Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal állapítható meg a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékosággal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki.

Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

Célok és kiemelt fejlesztési feladatok:

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelése során a fejlesztési területek megegyeznek a Nat-ban leírtakkal, de azok mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul.

- Ki kell alakítani a tanuló attitűdjét a szűkebb és tágabb környezetéhez, történelmi múltjához, önmagához.
- Közügyek megismerése, állampolgári jogainak és kötelezettségeinek érvényesítése
- Megfelelő önértékelés, saját személyiségének megismerése
- Társas kapcsolatok kialakítása, társadalmi beilleszkedés elősegítése
- Belső kontroll erősítése, önbizalom fejlesztése
- Testi, lelki egészségre nevelés
- Családi életre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Pályaorientáció

Személyi feltételek:

A fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, gyógypedagógus foglalkoztatása.

Tárgyi feltételek:

Speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakszolgáltatások biztosítása.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók:

Az autizmus spektrum zavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett

ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei. Az autizmus spektrum zavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányosságai, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedés szervezés és kivitelezés képességének minőségi sérülése és az egyenetlen képességprofil. Autizmus spektrum zavar minden értelmi szinten előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos (vagy átlag feletti) intelligencia mellett épp úgy, mint értelmi sérüléssel együtt járva. A fejlődési zavar átlagos, vagy átlag feletti intelligencia esetében is jelentősen befolyásolja, áthatja a gyermeki fejlődést, megváltoztatja a megismerés folyamatát és a társas viselkedés fejlődését, ezért sérülés-specifikus fejlesztésre minden érintett gyermekeknek joga és szüksége van. Az alapvető gondolkodási és viselkedési képességek spontán elsajátításához szükséges képesség hiányok egész életen át jellemzően megmaradnak, de a speciális intenzív terápiás és pedagógiai ellátás segítségével jelentős fejlődés érhető el.

Célok:

- A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelése a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A csökkent készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.
- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.
- A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt – a továbblépés előtt – külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos, probléma-megoldási módszerek tanítása.
- A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanított képesség egész életen át megfelelő alkalmazhatósága. A tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében a felesleges információkat szűrni kell, mert a tipikusan fejlődő gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek számára nehéz tananyagot jelent.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

- A veszélyeztető viselkedések kezelése, más, elfogadható viselkedések kialakításával, viselkedésterápiával
- az ön-(esetleg köz-)veszélyes viselkedések kezelése
- a családi életet akadályozó viselkedések kezelése
- a taníthatóság és a csoportba való beilleszkedés kialakítása
- az iskolán kívüli környezethez való adaptív viselkedés kialakítása

Személyi feltételek:

Autizmusra vonatkozó speciális ismeretekkel rendelkező gyógypedagógus vagy autista specifikus szakember.

Tárgyi feltételek:

Elvileg bármely tantervhez, programhoz kapcsolódó, az oktatási rendszer bármely típusára készült taneszköz, tankönyv felhasználható, de egyedi módosításokra szükség lehet.

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló:

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek. Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar;
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek. Az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra, fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Célok és kiemelt fejlesztési feladatok:

- elősegíteni a társadalomba való beilleszkedésüket
- alapvető erkölcsi normák megismertetése, tudatosítása, meggyőződéssé alakítása szükséges
- önmagukra irányuló, helyes cselekvésre készítő érzelmek, tulajdonságok feltárása ill. kialakítása szükséges: a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása
- az önbecsülés kialakítása, saját pozitív tulajdonságainak feltárása
- negatív személyiségjegyeik felismerésére, a javításhoz való együttműködés
- a rossz, negatív tulajdonságok és érzelmek feltárása, a javítás lehetőségeinek kimunkálása
- a konfliktuskezelő képességük

- a stressz hatások csökkentése, a stresszek elviselésének fejlesztése
- az alkalmazkodó képességük
- az aktivitásuk
- a hierarchia-, és monotónia tűrésük
- a kommunikációs készségük
- az önfegyelmeük a munkakultúrájuk fejlesztése

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Személyi feltételek:

Tanulásban akadályozottak tanára szakos gyógypedagógus, pszichopedagógus, vagy logopédus, illetve felsőtagozaton, a nevelőtestület határozata alapján, a kötelező rehabilitációs, rehabilitációs órakeret max. 50%-ban szaktanár is elláthatja.

Tárgyi feltételek:

Fejlesztő terem, IKT eszközök, auditív és vizuális percepciót fejlesztő játékok, speciális taneszközök, mozgásfejlesztő eszközök.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók:

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Tanulási nehézség esetében: a normál vagy átlag feletti értelmi képességek mellett a tanulási teljesítmény nem felel meg az egyén intellektuális fejlődésének.

Célok és kiemelt fejlesztési feladatok:

A gyermeki személyiség mind teljesebb megismerése

- Felzárkóztatási stratégiák,
- Egyéni fejlesztési tervek kidolgozása, team munkában a szakértői vélemény alapján
- Kognitív képességek fejlesztése
- Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia prevenció és reedukáció
- Alapműveletek készségszintű használatának kialakítása
- Kommunikációs készségek fejlesztése,
- A pszichomotoros képességek fejlesztése (mozgásfejlesztés)
- A figyelem és a koncentráció fejlesztése
- Anyanyelvi képességek megszilárdítása (olvasástechnika, helyesírás), szöveg és feladatértés készségszintre emelése
- A kulturális és szocializációs hátrányok kompenzálása
- Tanulási technikák tanítása, gyakoroltatása.
- Általános képességek megerősítése, praktikus tudás tanítása.
- Felkészítés a továbbtanulásra.
- A tanulók személyiségének pozitív megerősítése, önismeret, énkép alakítása.

A fejlesztő tevékenység főbb területei:

- Az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- Mozgásfejlesztés
- Vizuomotoros koordináció, grafomotorika
- Testséma fejlesztés,
- Téri-, időbeli tájékozódás fejlesztése
- Percepció fejlesztése /vizuális, auditív/
- Intermodalitás fejlesztése
- Beszédeszlelés-beszédértés
- Emlékezet fejlesztése /vizuális, verbális, szeriális, munkamemória/
- Figyelem fejlesztése
- Gondolkodás fejlesztése
- Énkép, önismeret fejlesztése, önbizalom növelése

A NAT-ban megfogalmazott célok fogyatékosági típusok szerinti, műveltségi területekre és kulcskompetenciákra vonatkozó módosulásait, a Sajátos Nevelési Igényű Tanulók Oktatásának Irányelvei (2. számú melléklet) tartalmazza.

2.6. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

A mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, második és ötödik, hatodik évfolyamán 2013. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben szervezzük meg, heti 5 óra keretében. A többi évfolyamon a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti mindennapos testmozgást kell kifutó rendszerben megszerveznünk.

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- b) iskolai sportkörben való sportolással,
- c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

2.7. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

A kerettantervre épülő helyi tanterv figyelembe véve tanulóink terhelhetőségét, szabadon választható tantárgyak választását nem teszi lehetővé. Lehetőség nyílik azonban a szakkörökön és egyéb szabadidős tevékenységeken, valamint napközi- és tanulószobai csoportfoglalkozásokon való részvételre. A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik,

hogy a foglalkozásokat egész tanév során látogatni kötelesek, így azokat a választást követően mulasztás tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne. A kötelező és tanórán kívüli foglalkozásokon pedagógus választására nincs lehetőség.

2.8. PROJEKTOKTATÁS

A projekt olyan oktatásszervezési eljárás, amely az oktatás menetét gyakorlati problémák megoldása köré csoportosítja.

A projektmódszer fő értéke a munkafolyamat: a gondolkodási folyamat, a gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.

A feladat komplexitása abban rejlik, hogy több tantárgy szerepeljen átfogóan az elsajátítandó ismeretek megszerzésében. A projekteknek részei a magyar nyelv-és irodalom, a történelem, a rajz, az ének, a technika tantárgyak, az osztályfőnöki órák és a természettudományi tantárgyak is.

Minden évfolyamon törekedünk a tantárgyi koncentrációra és a tanulói kompetenciafejlesztésre. A projekttémákhoz kapcsolódva szervezünk múzeumlátogatást, kézműves foglalkozást, tanulmányi kirándulásokat. Könyvtári ismeretszerző órákon gyűjtőmunkát végeznek a diákok, melyekből házi dolgozatokat és projekttablókat készítenek, ezeket a projektnapokon be is mutatják.

Úgy gondoltuk, hogy változatos tanulásszervezési módszerekkel motiváljuk a tanulókat ismereteik hatékonyabb, élményszerűbb elsajátítására.

A projektoktatás célja és tartalma

A projektoktatás elméletileg minden tanulási egység elsajátítására alkalmas, nélkülözhetetlen viszont azokban a komplex témakörökben, ahol a célkitűzésekben olyan összefüggések megértése, olyan magatartásformák elsajátítása a feladat, amelyek a *megismerési folyamatban a konkrét tapasztalatszerzést feltételezik*. Ilyen például a fenntartható fejlődés célja: a környezettudatos, felelősségteljes magatartás.

A környezettel kapcsolatos tananyagtartalom közvetítésére a projektoktatás kiválóan alkalmas, mert: széles tantárgyi koncentrációt feltételez;

- ezáltal komplex szemléletmód kialakítására törekszik;
- a valós élet problémáit dolgozza fel;
- a gyakorlati élettel kapcsolatos ismerettartalmak feldolgozása tevékenységorientált.

A projektoktatással megvalósuló tanulási *folyamatban* döntő szervezési tényező a tanulók önállósága. A tanulók önállósága már a projektcélok (részcélok) meghatározásánál megnyilvánul, a megismerés (tervezés, kivitelezés) folyamatában pedig kiteljesedik. Az önálló tevékenységsorok velejárája minden esetben az élmény és az újszerű szociális és tanulási készségek elsajátítása, végső soron pedig az önirányított tanulás.

Az önirányított tanulás középpontjában:

- a holisztikus szemléletmód, világkép kialakítása;
- a kritikus gondolkodás fejlesztése;
- a szociális és tanulási készségek elsajátítása;

- az értelem és érzelem egyensúlya áll.

A tanítási-tanulási stratégia lépései a következők:

- A tanulók felismerik, megértik az adott (projekt) probléma megoldásához vezető fő célt.
- A tanár segítségével a tanulók további konkrét problémákat, célokat (részcélokat) fogalmaznak meg a fő cél eléréséhez.
- Egyénileg vagy az önkéntesen alakult csoportokban a tanulók választanak a megfogalmazott problémákból, hogy megoldják azt.
- A tanulók tervet készítenek a megoldásról, megfogalmazzák a feladatokat.
- Maguk szervezik a feladatosztást, az adatgyűjtés színhelyeit, esetleges adatközlők kiválasztását, megkeresve a támogatókat.
- *Aktív kivitelezés* az egyéni, páros vagy csoportos munka során a tanári segítség lehetőségével.
- A produktum bemutatása a csapatok előtt.
- A projekt értékelése a tanulói *önértékelésnél* a középpontban a projekt készítésének folyamata, *csapatok értékelésének* középpontjában a bemutatás, a *zsűri értékelésének* középpontjában a projekttevékenység és a produktum áll.
- A szükséges korrekciók elvégzése.
- A projekt közzététele.

A projektoktatás folyamatában a tanulás alapvetően az *egyéni, páros és csoportos szervezeti formákban* történik. A tevékenység megszervezésekor, valamint a feladatok megoldása során a hangsúly az *együttes munkálkodáson, egymás segítségén, elfogadásán, a kommunikációs készségek, technikák elsajátításán van.*

A projekt módszer mindig célirányos, problémaorientált, a tanulók érdeklődésére, aktív tevékenységére épít.

A valós világgal való közvetlen kapcsolata feltételezi az iskola tanulási környezetének kiterjesztését. A *megismerési folyamatot* a gyermeki személyiségfejlődés hatékony elősegítése érdekében szervezi. Ezért a *kezdeményezésre, az együttműködésre és a kreatív, felfedezettő kutató technikákra* helyezi a hangsúlyt.

A projektoktatás kritériumai eszerint a következők:

- A kiindulópont a tanulók problémafelvető kérdése legyen, a tervezés közösen történjék.
- A projekt megoldása a tevékenységen keresztül kapcsolódjon a valóságos helyzetekhez.
- Adjon módot individualizált munkára.
- Adjon módot csoport munkára.
- Kidolgozása összefüggő, hosszabb időtartamra nyúljon el.
- A cél az iskolán kívüli helyzet megismerésére vagy megváltoztatására vonatkozzék.
- Interdiszciplinaritás jellemezze.
- A pedagógusok és a tanulók egyenrangú, ám különböző kompetenciákkal rendelkező partnerekként dolgozzanak együtt.
- A tanulók önállóan döntsenek, és legyenek felelősek saját döntéseikért.
- A pedagógus vonuljon vissza stimuláló, szervező, tanácsadó funkcióba.
- A tanulók közötti kapcsolatok erősek, kommunikatívak legyenek.
- Az áttekintésben érdekes, hogy valamennyi felsorolt jegy megtalálható.

2.9. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Tudjuk, hogy idejekorán, a szükséges valószínűséggel bármely társadalmi rétegben született gyermekről megállapíthatjuk a vele született vagy tanult tehetséget. Az esélyegyenlőség csak abban az esetben valósulhat meg, ha a kedvezőtlen helyzetben élő, jó adottságokkal rendelkező gyermekek minél hamarabb hozzájuthatnak adottságaik, képességeik kifejlesztésének a lehetőségeihez. A speciálisan szervezett, céltudatos munkával, speciális gondozással és feltételekkel a kiemelkedő képességek fejleszthetők. Ahányféle emberi adottság és képesség van, annyi fejleszhető tehetséggé, s szinte ahány ember, annyi tehetséges ember is van. A felismert tehetség neveléséhez világosan megfogalmazott célra, mindenre kiterjedő nevelési koncepcióra és következetes, szorgalmas munkára van szükség.

Főbb alapelveink:

- az oktatás és nevelés egyensúlya;
- a nyitottság elve;
- az eredményorientáltság;
- az esélyegyenlőség biztosítása.

Az esélyegyenlőség biztosítását az intézmény minden tevékenysége során figyelembe veszi és alkalmazza:

- a beiratkozásnál,
- tanításban, ismeretközvetítésben,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályorientációban,
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében.

A tantestület minden tagjának kötelessége betartani az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítani a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkör kialakítását.

A nevelői továbbképzések alkalmával minden nevelő számára biztosítjuk az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket bővítő képzéseken való részvételt.

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:

- kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1–6. évfolyamon, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain;
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az
  - iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
  - a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a
  - tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
  - a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek,
  - tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon
  - és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
  - adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
  - egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési, értékelési eljárások alkalmazása.

2.10. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

Intézményünk a nevelő-oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az ellenőrzés **alapvető feltétele**, hogy folyamatosan, rendszeresen, változatos formában elősegítse a tanulók fejlődését.

Az értékelés – osztályozás – helyes alkalmazása komoly **ösztönző erő** lehet a további előrehaladáshoz, ám helytelen alkalmazása rendkívül ártalmas is lehet.

Az egységes értékelés alapelveit a **tantestület dolgozza ki**, és elfogadását követően betartása **minden pedagógus számára kötelező** érvényű.

Az előírt követelmények teljesítését a **nevelők** az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók **szóbeli felelete**, **írásbeli** munkája vagy **gyakorlati tevékenysége** alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon, a tanév végén a tanulók a követelmény teljesítéséről **átfogó írásbeli dolgozatban** (év végi felmérő) is tanúbizonyságot tesznek.

Magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó, témazáró dolgozatot írnak.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását **szóbeli felelet** formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – csak egy alkalommal kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:

- az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva;
- a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.

A **testnevelés** követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban annak alapján végzik, hogy a **tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez**. Emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – **fejlődött, vagy hanyatlott** – az előző értékeléshez képest.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- az első évfolyamon és második évfolyam első félévében szöveges minősítést alkalmazunk, második évfolyam második félévétől nyolcadik évfolyam év végéig a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjeggyel minősítjük;
- A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

Kiválóan teljesített
Jól teljesített
Megfelelően teljesített

Felzárkóztatásra szorul

- a második évfolyam második félévétől nyolcadik évfolyam év végéig a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjeggyel, félévkor és tanév végén osztályzattal minősítjük;
- a második évfolyam félévtől - nyolcadik évfolyam év végéig a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló adott félév közötti tanulmányi munkája a tanulmányi munkához való hozzáállása alapján kell meghatározni.

Egy-egy nagyobb témakör követelményeinek elsajátítását **témazáró dolgozatokkal** ellenőrizzük, amelynek érdemjegyét megkülönböztetjük a naplóban, illetve az ellenőrzőben.

A szummatív mérések értékelésénél indokolt az egységesség a tantestületen belül. Ez az egységesség tartalmi szempontok alapján meghatározott, egységes elvekben kell, hogy tükröződjön. A ponthatárok megállapítása mindig egy konkrét mérőeszközhöz kell, hogy kapcsolódjon. A mérést végző munkaközösség határozza meg, milyen teljesítményt vár a jelesektől, és dönt arról hogy a mérőeszközök mindegyike tartalmazzon megfelelő arányban olyan feladatokat, melyek a minimum követelményekhez illeszkednek. A munkaközösség közösen állítja össze a feladatlapokat.

Az egyes tantárgyakban a pedagógusok egyéni értékelési (pl. pontozási) rendszert alkalmazhatnak, amit az előre ismertetett szabályok szerint válthatnak érdemjegyre, szöveges értékelésre.

Érdemjegyek esetén a minősítési fokozatok:

- (1) elégtelen;
- (2) elégséges;
- (3) közepes;
- (4) jó;
- (5) jeles,
- (5d) kitűnő.

Az éves osztályzatok mennyiségét (mint minimumot) a tantárgy jellegének megfelelően, a tananyag ismeretében és az óraszám függvényében a tantestület a következőkben határozza meg:

– heti egy órás tantárgy esetében	félévkor	3
	év végén	7
– heti két órás tárgy esetén	félévkor	4
	év végén	9
– kettőnél több órás tárgyból	félévkor	6
	év végén	10-12 érdemjegy.

Év végi vizsgákat nem szándékozunk tartani, azonban évfolyamszintű méréseket végzünk. A szintfelmérések során figyelembe vesszük a Nevelési Tanácsadó Pedagógiai Csoportjának ajánlatait, illetve kérjük a szaktanácsadók, tantárgygondozók segítségét. Bekapcsolódunk a helyi és országos mérésekbe.

Az értékelés módja

Első évfolyamon és második évfolyam félévkor **szöveges minősítést** kapnak a tanulók. Második évfolyam félévétől nyolcadik évfolyam végéig **érdemjegyekkel** értékelünk.

A szöveges értékeléskor meghatározó:

- Az értékelés a gyermekekért, a gyermekeknek szóljon;
- Alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeret kialakulását;
- Nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart;
- A tanuló legyen aktív részese saját fejlődésének;
- A szülő és a pedagógus gondolkodhasson közösen a gyermek fejlődéséről, ennek üteméről.

Alapelveink:

- Fejlesztőközpontúság jellemezze;
- A nevelési-oktatási-képzési eredmények értékelése azonos súllyal valósuljon meg;
- Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat;
- Legyen összhangban a NAT, a Pedagógiai program, a helyi Tantervi rendszer és az értékelés között;
- Diagnosztikus, szummatív, formatív funkciókat egyaránt képes legyen teljesíteni;
- Jellemezze a rendszeresség és folyamatosság;
- Tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni;
- Tartalmában komplexitás jellemezze;
- Nyelvi megformáltsága legyen érthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

Céltűzéseink:

- A tanuló folyamatos fejlődésére figyelő, adottságaihoz igazodó, egyéni különbségeket is kifejezni tudó értékelés megvalósulása;
- A tanuló fejlődési ütemét követő, differenciált tanulási technikák alkalmazása közben is érvényesülő folyamatos visszacsatolás;
- Az új iránt fogékony, nyitott, olyan innovatív pedagógus személyiség, akinél belső késztetésként jelenik meg a permanens önképzés igénye.

A szöveges minősítés

- A szöveges minősítést a tanítók, az osztályban tanító tanárok, és a napközis nevelő végzi.
- Szöveges minősítés félévkor és tanév végén
- Tartalmazza a tantárgyi tudást, magatartás és szorgalom értékelését.

Dokumentumai

- Értékelő napló
- Tájékoztató füzet
- Félévi értesítő
- Év végi bizonyítvány, anyakönyv

Év végi bizonyítvány

A második évfolyamon az év végi bizonyítványban, illetve az ötödik nyolcadik évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:

- második évfolyamon

magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret, ének-zene, néptánc, rajz, technika, testnevelés;

- harmadik évfolyamon

magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret, ének-zene, néptánc, rajz, technika, testnevelés

- negyedik évfolyamon

magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, informatika, környezetismeret, ének-zene, néptánc, rajz, technika, testnevelés;

- ötödik évfolyamon

magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, történelem, hon- és népismeret, matematika, informatika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés;

- hatodik évfolyamon

magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, történelem, hon- és népismeret, matematika, informatika, természetismeret, ének-zene, rajz, technika, testnevelés;

- hetedik évfolyamon

magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, technika, testnevelés;

- nyolcadik évfolyamon

magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, rajz, médiaismeret, technika, testnevelés

2.10.1. Írásbeli feladatok értékelése

Az írásban történő számonkérés lehet:

- egyszerű, az előző órai anyag számonkérése,
- fogalmazás,
- feladatlap kitöltése – tantárgyi vagy képességmérő
- felmérések – iskolai, kerületi, országos

Szóbeli értékelés:

A szóban történő felelet lehet:

- kérdés – válasz szintű,
- összefüggő egyéni felelet,
- „kiselőadás”

Valamennyi értékelhető – írásbeli illetve szóbeli – teljesítményről **visszajelzést kell adni** a tanulóknak, szülőknek. **Az írásbeli számonkérés eredményéről a számonkérést követő két héten belül kell visszajelzést adni.**

Ez a visszajelzés lehet:

- egy-egy szóban (pl. ügyes voltál; gondold meg jobban...);
- érdemjegyek formájában, amelyeket az osztálynaplóban, illetve a szülők tájékoztatására az ellenőrzőben rögzíteni kell (nagyobb lélegzetvételű feladatok teljesítésekor, szóbeli, illetve írásbeli feladat, témazáró dolgozat, órai munka, szorgalmi feladatok, gyűjtőmunka, tanórán kívüli tevékenység – pl. versenyen való részvétel –, stb.);
- az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, az esetleg elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

2.11. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

Intézményünkben a házi feladatok meghatározásával kapcsolatban az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladat legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;
- mennyiségét úgy kell összehangolni az osztályban tanító pedagógusoknak, hogy elkészítése az alsó tagozaton a napi egy óra, felső tagozaton a napi két óra időtartamot ne haladja meg;
- a tanulók eredményes felkészülése érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

2.12. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI

Intézményünkben csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, és a technikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Csoportbontást biztosítunk az **angol, német nyelv** és a **informatika**, valamint a **technika** tantárgyak esetében. A csoportba osztás szempontja minden esetben a szülő kérése, illetve a választott tantárgyak tanulásában elért eredmény. A csoporthoz tartozást csak indokolt esetben, az igazgató előzetes egyetértésével lehet változtatni.

Tanórán kívüli tevékenységre (szakkörök) valamennyi, arra jelentkező tanuló számára biztosítjuk a lehetőséget. A **felvételtől** a szakkörvezető dönt, kikérve az osztályfőnök véleményét. Kizáró ok a nem megfelelő tanulmányi eredmény lehet.

Tehetséggondozó foglalkoztatásban a jelentkező tanulók közül a szaktanár által javasoltak vehetnek részt.

Felzárkóztató foglalkoztatásra (korrepetálás, tanulószoba) a szaktanár kijelölésével kerülnek csoportba a tanulók.

2.13. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A méréseket évenként egyszer, május hónapban végezzük el. A mérés így összegzővé válik, egy már teljesített év eredményeit látja a tanuló és tanár egyaránt. Az előző évi teljesítményekkel összevetve mindig egy teljes év fejlődése látható. Az adatok feldolgozására, a teljesítmény értékelésére és visszaigazolására is bőven van idő. Ezáltal a adott a lehetőség a tanár számára, hogy a következő tanévre tervezett munkájában érvényesítse tapasztalatait.

A motoros teljesítmények és mérések célja nem az osztályzás.

Alsó tagozat

1. o. lányok, fiúk

Folyamatos játékos mozgás: 6-8 percig.

Célba dobás számolyra (5 kísérlet) 5 m-ről 2 találat.

	gyenge	közepes	jó
Szlalom futás (2x15 m)	10.0 mp	9.0 mp	8.2 mp
Korlátozott futás (10 m/mp)	8.0	7.2	6.4
Ritmusváltásos futás/mp	8.8	8.2	7.6
Reakció gyorsaság	7	10	13
Egyensúlyozás/mp	12	16	20
Egyensúlyozó járás/mp	15	12	9

2. o. lányok, fiúk

Folyamatos játékos mozgás: 8-10 percig.

Célba dobás számolyra (5 kísérlet) 6 m-ről 2 találat.

	gyenge	közepes	jó
Szlalom futás (2x15 m)	9,3 mp	8,5 mp	7,6 mp
Labdavezetés kézzel (2x15 m)	17.0 mp	14.0 mp	11.0 mp
Korlátozott futás (10 m/mp)	6,8	6,0	5,2
Ritmusváltásos futás/mp	8,5	8,0	7,5
Reakció gyorsaság	12	15	18
Egyensúlyozás/mp	22	28	34
Egyensúlyozó járás/mp	13,4	10,4	7,8

1. o. lányok

Folyamatos játékos mozgás: 9-11 percig.
Célba dobás számolyra (5 kísérlet) 7 m-ről 2 találat.

	gyenge	közepes	jó
Szlabom futás (2x15 m)	9,1 mp	8,4 mp	7,8 mp
Labdavezetés kézzel (2x15 m)	16,0 mp	13,5 mp	11,5 mp
Korlátozott futás (/mp)	6,5	5,7	4,9
Ritmusváltásos futás/mp	8,9	8,0	7,1
Reakció gyorsaság	13	16	19
Egyensúlyozás/mp	34	41	47
Egyensúlyozó járás/mp	11,7	9,2	6,7

3. o. fiúk

Folyamatos játékos mozgás: 11-13 percig.
Célba dobás számolyra (5 kísérlet) 7 m-ről 2 találat.

	gyenge	közepes	jó
Szlabom futás (2x15 m)	9,0 mp	8,2 mp	7,4 mp
Labdavezetés kézzel (2x15 m)	15,5 mp	13,0 mp	10,5 mp
Korlátozott futás (/mp)	6,1	5,3	4,6
Ritmusváltásos futás/mp	8,7	7,8	6,9
Reakció gyorsaság	13	16	19
Egyensúlyozás/mp	24	33	40
Egyensúlyozó járás/mp	12,1	9,6	7,1

4. o. lányok

Folyamatos játékos mozgás: 11-13 percig.
Célba dobás számolyra (5 kísérlet) 8 m-ről 2 találat

	gyenge	közepes	jó
Szlabom futás (2x15 m)	9,0 mp	8,2 mp	7,6 mp
Labdavezetés kézzel (2x15 m)	14,5 mp	12,2 mp	10,5 mp
Korlátozott futás (/mp)	5,8	5,0	4,3
Ritmusváltásos futás/mp	8,4	7,5	6,8
Reakció gyorsaság	15	18	20
Egyensúlyozás/mp	35	42	50
Egyensúlyozó járás/mp	10,0	7,4	6,0

4. o. fiúk

Folyamatos játékos mozgás: 14-15 percig.
Célba dobás számolyra (5 kísérlet) 9 m-ről 2 találat.

	gyenge	közepes	jó
--	---------------	----------------	-----------

Szlalom futás (2x15 m)	8,8 mp	7,8 mp	7,2 mp
Labdavezetés kézzel (2x15 m)	13,2 mp	11,2 mp	9,2 mp
Korlátozott futás (/mp)	5,2	4,6	4,0
Ritmusváltásos futás/mp	8,2	7,3	6,6
Reakció gyorsaság	16	19	22
Egyensúlyozás/mp	35	42	50
Egyensúlyozó járás/mp	11,0	8,3	6,9

Értékeléskor a már teljesített értékeket vesszük figyelembe.

A próbák leírása

1. Szlalom futás

A rajtvonalra merőlegesen, attól 5, 10 majd 15 m-re kell elhelyezni egy-egy medicinlabdát. A tanuló hullámvonalban futva kerülje el az első két labdát, majd megkerülve a harmadik labdát hullámvonalban fusson és haladjon át a rajtvonalon. (Ajánlatos az első labdát bal kéz felől kerülni.) Két kísérlet után a jobbik eredményt kell bejegyezni 0,1 mp-es pontossággal.

2. Labdavezetés kézzel

A tanulók az előző próbában leírt pályán kézzel labdavezetéssel kell haladnia. A cél- (rajt) vonalon áthaladva meg kell fognia a labdát. Két kísérlet engedhető meg. A jobbik eredményt kell rögzíteni 0,1 mp-es pontossággal. A méréshez jól pattanó pöttyös labdát használjunk.

3. Korlátozott futás (20 lépéses futás)

10 méteres futás egymástól 50 cm-re lévő vonalak közé lépve. A teljesítés idejét mérjük 0,1 mp-es pontossággal. Minden vonalra, vonalon túllépésért 0,1 mp-et adunk az eredményhez.

4. Ritmusváltásos futás

30 m-es pályán történik a futás. A rajthelytől 5 méterre lehelyezünk 3 egymáshoz érő karikát, a pálya közepén 5 egymáshoz érő karikát (a középsőt helyezzük a felezőpontra), a célvonalról visszszámítva, 5 m-re ugyancsak 3 karikát. A tanulónak úgy kell futnia, hogy a karikák mindegyikébe be lép átfutás közben. Az eredményt 0,1 mp-es pontossággal jegyezzük. Két kísérlet közül a jobbikat számítjuk.

5. Reakció gyorsaság

Bordásfal 10. fokánál (alulról számolva) a tanító 2 db munkáskesztyűt tart, egymástól 50 cm-re. A tanuló kartávolságnyira áll a két kesztyűvel szemben. (A távolság felvételekor mellső középtartásban ujjhegye érje a bordásfal megfelelő fokát.) A tanító véletlen választásos alapon elengedi valamelyik kesztyűt akkor, amikor a tanuló már mozdulatlan, várakozó helyzetben van. A tanuló igyekezzen elkapni a kesztyűt. Az eredményt az adja, hogy sikerül-e, és hányadik fok magasságában sikerült elkapni a kesztyűt. 5 kísérletből az összes pontszám adja a végeredményt, ami így 0-50 pont között lehetséges.

6. Egyensúlyozás

A tanuló bekötött szemmel, magastartásban ujjfűzés helyzetben vár. Jelre az egyik lábát térdben hajlítva derékszög helyzetéig emeli. Az eredmény mp-es pontossággal addig mérjük, amíg az emelt lábat le nem teszi. Egy percnél tovább nem kell mérni!

7. Egyensúlyozó járás

A tanuló 1,5 m-re lévő rajtvonal mögött áll, lapjára fordított tornapaddal szemben. Egyik kezével az orrát fogja, másikkal ezen kinyúlva kislabdát fog. Jelre végighalad a pad merevítő gerendáján, lerúgja a pad végére állított tömött labdát, majd egyensúlyozva visszafut. Az idejét a rajtvonal újra eléréséig, 0,1 mp-es pontossággal rögzítjük. Minden esetleges lelépést 1 mp-es plusz idővel büntetünk.

Felső tagozat

Értékelés

A teljesítményszint megállapítása úgy történik, hogy a tanuló eredményét „ráhelyezzük” a táblázatra, és leolvassuk azt a %-ot, amelyet már teljesített.

A tanulók önmagukhoz viszonyított fejlődését kell értékelnünk! Ez a fejlődés csak akkor éri el az értékelhető nagyságot, ha legalább egy teljesítményszinttel magasabb teljesítményt jelent. A tanév végi testnevelési osztályzatba a tanuló önmagához viszonyított fejlődését számítjuk be. Ez az osztályzás azonban csak az összteljesítményre történhet, tehát az elvégzett próbák százalékos átlagban mért fejlődéssel vagy visszaeséssel összefüggésben. Ezzel kompenzációs lehetőséget adunk tanítványainknak, hogy egy-egy gyengébb teljesítményt más próbában „helyrebillentsenek”.

Szlabomfutás

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	9,4	9,3	9,2	9,1	8,9	8,5	8,1	7,8	7,5	
	I	6.	9,4	9,3	9,2	9,1	8,9	8,4	7,9	7,4	6,9
Ú	7.	8,7	8,6	8,5	8,4	8,2	7,8	7,5	7,2	6,9	
	8.	8,4	8,3	8,2	8,1	8	7,6	7,3	7	6,5	
L	5.	9,8	9,7	9,5	9,3	9,1	8,7	8,3	7,9	7,5	
	E	6.	9,5	9,4	9,2	9,1	8,9	8,4	7,9	7,4	7
Á	7.	8,9	8,8	8,7	8,6	8,4	8,1	7,7	7,3	6,9	
	NY	8.	8,6	8,5	8,4	8,3	8,2	7,8	7,5	7,2	6,9

A rajtvonalra merőlegesen, attól 5, 10 majd 15 m-re kell elhelyezni egy-egy tömöttlabdát. A kísérleti személy hullámvonalban futva kerülje ki az első két labdát, majd megkerülve a harmadik labdát, hullámvonalban fusson vissza és haladjon át a rajtvonalon (Ajánlatos az első labdát bal kéz felől kerülni.) Két kísérlet után a jobbik eredményt kell bejegyezni 0,1 mp-es pontossággal.

Szlabom labdavezetés kézzel

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	16	15	14	13	12	11,2	10,3	9,5	9	

I Ú	6.	13,9	13,1	12,3	11,5	10,7	9,9	9,1	8,4	8	
	7.	13,1	12,4	11,7	11	10,2	9,5	8,7	8	7,7	
	8.	11,8	11,2	10,6	10	9,5	8,9	8,4	7,8	7,6	
L E	5.	16	15	14	13	12	11	10	9,1	8,5	
	6.	13,3	12,6	11,9	11,2	10,5	9,8	9,1	8,4	8	
Á	7.	13,1	12,4	11,7	11	10,4	9,8	9,1	8,4	8	
NY	8.	12,2	11,6	11	10,4	9,9	9,3	8,7	8,1	7,9	

A rajtvonalra merőlegesen attól 5, 10 majd 15 m-re kell elhelyezni egy-egy tömöttlabdát. A kísérleti személy a labdát kézzel vezetve hullámvonalban futva kerülje ki az első két labdát, majd megkerülve a harmadik labdát hullámvonalban labdát vezetve haladjon át a rajtvonalon. A rajtvonalon áthaladva meg kell fognia a labdát. Két kísérlet engedhető meg. A jobbik eredmény számít 0,1 mp-es pontossággal. A próba során kosárlabdát használunk.

Négyütemű fekvőtámasz

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F I	5.	15	17	18	19	21	23	24	26	28	
	6.	16	18	19	21	22	24	25	27	29	
Ú	7.	17	19	20	22	23	25	26	28	30	
	8.	18	19	21	23	24	26	27	29	31	
L E	5.	14	16	17	19	20	20	21	22	23	
	6.	15	17	18	20	21	21	22	23	24	
Á	7.	16	18	19	20	21	22	23	24	25	
NY	8.	16	18	19	20	21	22	23	24	25	

A négy ütemű fekvőtámasz szabadgyakorlat folyamatos végrehajtásból áll.

- Kiinduló helyzet: terpeszállás, magastartás
1. ütem: guggolótámasz
2. ütem: mellső fekvőtámasz
3. ütem: guggolótámasz
4. ütem: terpeszállás, taps a fej felett

Az egy perc alatt végrehajtott gyakorlatok számát értékeljük. Abban az esetben, ha a tanuló a 60. másodpercben már a 3. ütem végrehajtását elkezdte, felfelé kerekítünk. A próbát mindenki egyszer hajtja végre.

400 m ill. 600 m futás

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F I Ú	5.	2:05	1:58	1:50	1:45	1:40	1:35	1:30	1:20	1:15	
	6.	2:00	1:53	1:45	1:40	1:35	1:30	1:25	1:15	1:10	
	7.	2:55	2:48	2:40	2:35	2:30	2:25	2:20	2:10	2:05	
	8.	2:45	2:38	2:30	2:25	2:20	2:15	2:10	2:00	1:55	
L E Á NY	5.	2:15	2:08	2:00	1:55	1:50	1:45	1:40	1:30	1:25	
	6.	2:10	2:03	1:55	1:50	1:45	1:40	1:35	1:25	1:20	
	7.	3:20	3:13	3:05	2:58	2:50	2:40	2:35	2:25	2:15	
	8.	3:10	3:03	2:55	2:48	2:40	2:30	2:25	2:15	2:05	

Állórajttal kell a próbát lebonyolítani, versenyszerűen. Az időeredményeket percben, illetve másodpercben mérjük.

A futás távja: 5-6. osztály 400 m
7-8. osztály 600 m

60 m-es futás

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F I Ú	5.	12,4	12	11,6	11,4	11,1	10,9	10,6	10,2	9,8	
	6.	12	11,6	11,2	11	10,7	10,4	10,2	9,7	9,4	
	7.	11,6	11,3	11	10,8	10,5	10,2	10	9,5	9,1	
	8.	11,2	10,9	10,7	10,5	10,2	9,9	9,7	9,4	9	
L E Á NY	5.	12,9	12,5	12,2	11,9	11,7	11,4	11,2	10,9	10,6	
	6.	12,5	12,1	11,7	11,5	11,2	10,9	10,7	10,3	9,9	
	7.	12,1	11,8	11,5	11,3	11	10,7	10,5	10,1	9,6	
	8.	12	11,6	11,3	11	10,8	10,5	10,3	9,9	9,5	

Versenyszerű végrehajtás

5-6. osztály állórajt

7-8. osztály térdelőrajt

Hason fekvésből törzsemelés és leengedés

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	20	24	28	32	36	40	44	48	52	
	I	6.	22	26	30	34	38	42	46	50	54
Ú	7.	24	28	32	36	40	44	48	52	56	
	8.	26	30	34	38	42	46	50	54	58	
L	5.	16	20	26	28	32	36	40	44	48	
	E	6.	20	24	28	32	36	40	44	48	52
Á	7.	22	26	30	34	38	42	46	50	54	
	NY	8.	24	28	32	36	40	44	48	50	54

Maximális időtartam 4 perc.

Karhajlítás és nyújtás (fekvőtámasz)

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	6	8	10	12	14	16	18	20	22	
	I	6.	8	10	12	14	16	18	20	22	24
Ú	7.	10	12	14	16	18	20	22	24	26	
	8.	12	14	16	18	20	22	24	26	28	
L	5.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	E	6.	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Á	7.	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
	NY	8.	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Hanyatt-fekvésből felülés

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	25	30	35	40	45	50	55	60	65	
	I	6.	27	32	37	42	47	52	57	62	67
Ú	7.	29	34	39	44	49	54	59	64	69	
	8.	31	36	41	46	51	56	61	66	71	
L	5.	21	26	31	36	41	46	51	56	61	
	E	6.	23	28	33	38	43	48	53	58	63

Á	7.	25	30	35	40	45	50	55	60	65	
NY	8.	27	32	37	42	47	52	57	62	67	

Maximális időtartam 4 perc

Helyből távolugrás

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	145	148	151	154	157	160	163	166	169	
	I	6.	155	158	161	164	167	170	173	176	179
Ú	7.	164	167	170	173	176	179	182	185	188	
	8.	172	175	178	181	184	187	190	193	196	
L	5.	131	134	137	140	143	145	148	151	154	
	E	6.	138	141	144	147	150	153	156	159	162
Á	7.	143	145	148	151	154	157	160	163	166	
NY	8.	147	150	153	156	159	162	165	168	171	

3 kísérleti lehetőség

Függés hajlított karral

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	14	16	18	20	22	25	29	33	36	
	I	6.	10	12	14	16	18	26	32	38	43
Ú	7.	10	12	14	16	18	26	34	41	48	
	8.	15	17	19	21	23	30	36	42	48	
L	5.	10	12	14	16	18	22	25	29	33	
	E	6.	6	8	10	12	14	22	29	36	43
Á	7.	6	8	10	12	14	21	28	35	42	
NY	8.	7	9	11	13	15	22	30	38	46	

A függés helyzetét a tanuló társ segítségével veheti fel. A végrehajtás idejét a segítség megszűnésétől kell mérni mindaddig, amíg a kiindulási helyzet meg nem szűnik. A mérés pontossága 0,1 s. A próba korlátkarfán vagy nyújtón végezhető. A kiinduló helyzetben a lányok állja a fogás magasságában legyen. A fiúknak derékszögű karhajlítás mellett kell a feladatot végrehajtani. A 10-12 éves fiúk kiinduló helyzete megegyezik a lányokéval.

Labdapasszolás

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	15	17	18	20	21	23	24	26	28	
	I	6.	16	19	21	22	24	26	27	29	31
Ú	7.	18	21	23	25	26	28	29	31	33	
	8.	20	23	25	27	28	30	31	34	36	
L	5.	14	16	17	19	20	22	23	25	27	
E	6.	18	20	21	23	24	26	27	29	31	
Á	7.	19	21	23	25	26	28	29	31	33	
NY	8.	20	22	24	26	27	29	30	32	34	

A tanulók a próbát sima fallal szemben állva hajtják végre.

A fallal párhuzamosan meghúzott dobóvonal mögé állva, tetszés szerinti dobásformával a falra kell dobni a labdát, s azt visszapattanás után el kell kapni. Meghatározott idő alatt az elkapások számát értékeljük. A próbát mindenki egyszer hajtja végre. A felmérés során csak az ismételt, aki labdakezelési hiba miatt időt veszít, pl. elejti a labdát.

Dobótávolság: 2 m

Időtartam: 2 perc

Labda: gumilabda

Tömöttlabda dobás

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	3,70	4,00	4,60	4,90	5,10	5,40	5,60	6,00	6,50	
	I	6.	4,60	5,00	5,30	5,70	6,00	6,40	6,70	7,20	7,60
Ú	7.	4,20	4,80	5,30	5,70	6,00	6,40	6,70	7,20	7,80	
	8.	4,80	5,40	5,90	6,30	6,60	7,10	7,50	7,80	8,40	
L	5.	3,80	4,00	4,10	4,30	4,40	4,60	4,70	4,90	5,10	
E	6.	4,30	4,50	4,60	4,90	5,20	5,50	5,80	6,00	6,20	
Á	7.	4,50	5	5,40	5,80	6,10	6,20	6,30	6,80	7,80	
NY	8.	4,80	5,30	5,80	6,20	6,50	6,90	7,20	7,70	8,20	

A tanulók háttal állnak fel a dobásirányhoz viszonyítva, kezükben a tömöttlabdával. Előrehajlással szerzett lendület után a fej fölött hátrafelé kell eldobni a labdát. A dobóversenyek szabályainak megfelelően a dobóvonalra vagy azon belül lépni nem szabad, mert ebben az esetben a dobás eredménye érvénytelen. Minden próbázó három dobást hajt végre, az elért eredmények közül a legmagasabb érték jelenti a próbában elért teljesítményt.

5-6. osztály

kis tömöttlabda (2 kg)

7-8. osztály
7-8. osztály

lányok kis tömötlabda (2 kg)
fiúk hajszalabda (3kg)

2.14 AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI

2.14.1 Az iskola egészségnevelési elvei

A tanulók rendszeres egészségügyi felügyelete és ellátása érdekében az intézmény fenntartója megállapodást köt iskolaorvosi és fogorvosi teendők ellátására.

Az iskolaorvos, az iskolai védőnő és a fogorvos a munkáját a megállapodásnak megfelelően végzi, tevékenységét a 26 / 1977/ IX.3/ NM rendelet szabályozza. A tanulók egészségügyi ellátását az orvosok és a védőnő az intézményegység-vezetőkkel/helyettesekkel egyeztetett rend szerint végzik.

Együttműködés az évente visszatérő feladatok során

- Az iskolaorvossal, iskolai védőnővel egyeztetett időpontokban kerül sor a szükséges **szűrővizsgálatokra és védőoltásokra**. A szűrővizsgálatok idejére az iskola nevelői felügyeletet biztosít.
- Az osztályfőnökök tanévenként egy alkalommal **fogászati rendelésre** kísérik tanítványaikat.
- Az iskola megszervezi **a továbbtanuló nyolcadikosok alkalmassági vizsgálatát**.
- A testnevelők együttműködnek a sporttal, **összefüggő vizsgálatok** alkalmával.
- A krónikus beteg, valamint **testi, érzékszervi és egyéb fogyatékos tanulók** háziorvossal egyeztetett fokozott ellenőrzését az intézményegység-vezetők koordinálják.
- A Nevelési Tanácsadóval együttműködve végezzük **a pszichés fejlődés zavaraiival és magatartási problémákkal küzdő gyermekek/tanulók** segítségét, szükség esetén szakértői bizottság elé kísérését.

Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza az egészségneveléssel kapcsolatos további feladatokat és tevékenységi formákat:

- a védő – óvó intézkedéseket
- a gyermek/tanulóbaesetek megelőzését szolgáló előírásokat
- a gyermek/tanulóbaesetekkel kapcsolatos iskolai feladatokat
- a rendkívüli esemény esetén szükséges teendőket
- a helyes és biztonságos közlekedésre nevelés feladatait

Az egészségnevelés módszerei

A követelmények indokoltságát, motiváltságát meggyőződéssé kell fejleszteni. Ismereteket kell nyújtani, azokat rendszerbe kell foglalni. Normákat kell megfogalmazni, azokat rendszerbe kell foglalni. Érzelmeket kell keltetni, kapcsolni az ismeretekhez, a normákhoz, a belátásig kell eljuttatni a gyermekeket/tanulókat, majd egy hosszú nevelési folyamatban formálódik meggyőződéssé. A fentieket természetesen az életkor függvényében és az alkalmazott módszerek átgondolt megválasztásával, jó alkalmazásával érhetjük el.

Elvárások a pedagógusokkal szemben

A gyermekek/tanulók életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért különösen jelentős a pedagógus, a pedagógus közösség életmódja. A pedagógusok személyes példamutatása nevelésünk felelőssége. Az óvoda, iskola, mint élettér is befolyásolja a gyermekek/tanulók

egészségi állapotát, ezért az óvodai, iskolai környezetnek meghatározó szerepe van az egészségnevelésben.

Továbbképzés, minőségfejlesztés

- Minden évben felülvizsgáljuk az egészségnevelési programunkat. Ennek tükrében megteesszük a szükséges változtatásokat.
  - Előírányozzuk, hogy a tantestület minél több tagjának lehetősége nyíljon mentálhigiénias, illetve egészségneveléssel foglalkozó továbbképzéseken részt vennie.
  - Azok a kollégák, akik nem vesznek a jövőben részt ilyen témájú továbbképzésben, a szakos pedagógusok segítségét kérhessék a megadott terület bármely témájában.
- Az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra vállalkoztunk, a gyermek/tanuló teljes személyiségét fejlesztjük.

Ellenőrző-értékelő tevékenységünk szempontjai:

- Az ellenőrzés bizalomra épüljön és az elért tudásszint megismerésére irányuljon. Ennek alapján lehetséges a további célmeghatározás.
- Mindig biztosítsuk a javítás lehetőségét, mely tükrözze a következőzetes igényességet.
- Az értékelés során a nevelő körültekintő, lényegre irányuló, tárgyilagos, egyértelmű információkat adjon, mely tükrözi a fejlődés irányát és fokát, minősítve a személyes előrehaladást és határozott instrukciókat adva a továbblépéshez.
- Fontos az összefüggések meglátásának segítése.

Szülőkkel, családdal való kapcsolattartás

Az iskolai egészségnevelés területén sem nélkülözhetjük a „szülői ház” támogatását, megerősítését. A harmonikus pedagógus-szülő együttműködés megteremtésének céljából arra törekszünk, hogy a gyermekek/tanulók hétköznapijaiba, életmódjuk betekintést nyújtsunk különböző programokkal:

- Rendkívüli szülői értekeztelek szervezésével, ahol szakember segítségével főlhívjuk a szülők figyelmét, a korosztályt veszélyeztető problémákra.
- A közös programok szervezése a szülők, a család és a tanulók bevonásával, ahol a cél az egészséges testmozgás, étrend, életmód megerősítése (családi hétvége a szabadban).

Az egészségnevelés céljai

Iskolai egészségnevelés

Célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektívan felmérni saját egészségi állapotukat, hogy **készségükké váljon az egészségvédelem** (az egészségmegőrzés, az egészségre káros szokások elutasítása, az egészséges életmód, az egészségfejlesztés módszereinek alkalmazása). Ezt legjobban akkor tudják elsajátítani, ha erre a tanórán alkalmazott alternatív módszerek alkalmazására, vagy az azon kívüli programok keretében lehetőséget kapnak a diákok.

Ezzel a programmal szeretnénk elérni azt, hogy gyermekeinkben/tanulóinkban kifejlődjön egy egészség- és környezettudatos magatartás.

- Intézményünk, mint **intervenciós rendszer** a gyermekek/tanulók egészség-védelme mellett a pedagógusok és a gyermekek családtagjainak egészségvédelmét és egészségnevelését is fejleszteni kívánja.
- **Ösztönözzük**, hogy az egészségügyi ellátórendszer játsszon nagyobb szerepet a megelőzésben és az egészségfejlesztésben.

- *Arra törekszünk*, hogy a család mellett *az iskola váljék az egészségfejlesztés kiemelkedő színterévé.*
- *Segítjük*, hogy kedvező irányba változzék a közoktatás intézményrendszerének légköre.

Az egészségnevelés területei

Az intézményi egészségnevelésnek *ahhoz kell hozzájárulnia*, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és használni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

Ahhoz, hogy mindezek megvalósuljanak, az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az intézmény pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie. *Ezek a területek a következők:*

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamata
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelésének lehetőségei
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- az egészségneveléssel összefüggő megfelelő tanári magatartás, gondosság
- az intézmény szervezettsége

*Az egészségi állapotot **genetikai tényezők, környezeti tényezők, az életmód és az egészségügyi ellátó rendszer működése** határozzák meg alapvetően.* Az óvoda és az iskola a szocializáció kiemelt színtere, ezért a fenti tényezők alakításában, befolyásolásában döntő szerepe van. Ugyanis a gyerekek és a fiatalok hosszú éveket töltenek az intézményben, mely időszak alatt *érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre*, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, életideálokat, preferenciák kialakítását. Tehát a családi környezet mellett *az intézmény a szocializációnak azt a színterét jelenti, melyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.*

Az egészségneveléssel kapcsolatos feladataink

Az egészségfejlesztés egy olyan folyamat, amely során a teljesség igényével az optimum elérésére kell törekedni. A feladatok pontos megjelölésének érdekében külön területekre osztottuk fel azokat a tevékenységeket, melyeknél fejleszteni kívánjuk az egészségre való nevelés fontosságát.

- Higiénias magatartásra nevelés

- Egészséges táplálkozásra nevelés
- Egészséges mozgásfejlődés biztosítása
- A prevenció területei
- Mentálhigiénia
- Függőséghez vezető szokások megelőzésére nevelés
- Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés
- Családi életre, társsá, szülővé nevelés

A személyi higiénia nevelés területei

- általános testápolás,
- egészséges öltözködés, tiszta ruházat,
- fogápolás,
- serdülőkori higiénias problémák
- a tisztaság iránti tartós igény kialakítása.

A környezet higiéniaira való nevelés területei

- közvetlen tanulói környezet, az iskola higiénijája
- a lakás, a lakókörnyezet higiénijája
- a város higiénijája
- a táplálkozás – élettani optimumra törekvés ösztönzése
- a korszerű táplálkozástechnika megismertetése
- a táplálkozás napi és évszakos ritmusának tudatosítása
- a megfelelő étkezési szokások kialakítására nevelés:
  - az étkezés higiénijája,
  - az étkezések esztétikájája,
  - az étkezések társas jellege.
- a rendszeres testmozgás, testedzés iránti igény felkeltése
- a sportolás szükségletté tétele
- a mozgás esztétikumának, örömszerző funkcióinak felismertetése
- erőnlét, terheléstűrés, fittség, állóképesség egyéni fejlesztése
- felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére és elkerülésére:
  - az iskolában
  - a háztartásban
  - a közlekedésben.
- elsősegély nyújtási ismeretek adása
- beteggondozási alapismeretek nyújtása
- a gyógyításba és a gyógyulásba vetett bizalomra nevelés
- a szűrővizsgálatok, a prevenció jelentőségének megismertetése
- a lelki egészség megóvására nevelés
- a problémamegoldó, konfliktuskezelő, konfrontációtűrő – képesség fejlesztése.
- a pozitív jövőkép kialakulásának támogatása.
- a függőséghez vezető motívumok, veszélyhelyzetek felismertetése,
- az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítására nevelés.
- folyamatos, reális önismeretre nevelés.
- a társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése.
- elfogadó, toleráns magatartásra nevelés.

- felelős, örömteli párkapcsolatok kialakításra nevelés.
- a nemi szerepvállalásra való felkészítés.
- családtervezésre, családgondozásra, gyermeknevelésre való felkészítés.
- a család harmonikus életvitelének megtervezésére, megszervezésére való felkészítés.
- a családi szerepek megélésére való nevelés.
- harmonikus életvitel megteremtésének képességére való nevelés.

A célok, feladatok megvalósítását szolgáló szervezeti keretek és tevékenységi formák

Tanórai foglalkozásokon

Testnevelés órákon

A testi nevelés rendje

Az egészséges tanulókat a testnevelés óráról átmeneti időre is csak az iskolaorvos mentheti fel szakorvosi vélemény alapján. A tanuló részt vesz a tanórán, de nem dolgozik. A tanulók egy részének egészségi állapota indokolhatja, hogy az iskolaorvos könnyített – vagy gyógytestnevelési foglalkozást írjon elő a számukra. A **könnyített testnevelés** során az érintett tanuló részt vesz ugyan az órarendi testnevelés órán, de bizonyos mozgásokat és gyakorlatokat – állapotától függően – nem kell végrehajtania. Az iskolaorvos – a szakorvosi vélemény figyelembe vételével – a tanulókat gyógytestnevelési foglalkozásokra utalhatja, ahol megjelenésük és aktív részvételük kötelező. A testnevelést tanítók a mindennapos munka során:

- alkalmazzák a tartásjavító gerinctorna gyakorlatait,
- fejlesztik a motoros - és koordinációs - képességeket az életkori sajátosságokhoz igazítva
- ügyelnek a sportjátékok, az atlétika, a torna gyakorlatanyagának tervszerű, folyamatosan kontrollált, a „fair play” szellemében történő végrehajtására,
- figyelemmel kísérik az alapvető testápolás, öltözködés és egyéb higiénés „szabályok” betartását / beleértve a környezet állapotát /
- előtérbe helyezik a mozgásból eredő esztétikum, örömszerzés funkcióit
- felhívják a figyelmet a sportból eredő balesetveszélyekre, sérülési lehetőségekre, illetve ezek megelőzésének lehetőségeire.

A mindennapos testedzés formái

Az iskolában célja: A 6-14 éves korosztály egészséges életmódra nevelése, a rendszeres sportolás, mozgás iránti igény kialakítása és kielégítése, a sport megszerettetése – az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint.

Formái:

- kötelező tanórai foglalkozások
- nem kötelező, választható tanórai foglalkozások
- iskolai sportköri foglalkozások
- tanórán kívüli foglalkozások

A mérés célja

- Az intézmény mérési tapasztalatainak, folyamatos megfigyeléseinek kiegészítése a tanulók fizikai képességeinek szintjéről, a külső méréssel és feldolgozással gyűjtött információk alapján.
- A pedagógusok munkájának segítése, az egyéni képességfejlesztés ösztönzése.

- A tanítási tanulási folyamat esetleges korrekciójához javaslatok megfogalmazása.
- A formatív mérés információkat adjon a fenntartónak a közoktatási fejlesztési terv felülvizsgálatához, ha szükséges korrekciójához, illetve pozitív megerősítéséhez. (óraszámok meghatározása)
- A tanulók egyéni értékelése, a teljesítmények összehasonlítása segítse az egészséges életmódra nevelést, a mozgásos tevékenységek ösztönzését.
- A motorikus képességek szorosan épülnek az adottságokra, de lényeges, hogy egy adott életkorban a gyakorlás mennyire befolyásolja a színvonalat.
- A mérés céljai között megtalálható a minőség-ellenőrzés fogalma is, hiszen lényeges, hogy az általános teherbíró képesség egységes mérését, értékelését feladatunknak tekintsük.
- A célok között hangsúlyosan szerepelt az is, hogy a terhelhetőség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat felfedjük, ezáltal lehetővé tenni a tudatos, célorientált javítást.
- A méréssel szerettük volna a rendszeres, tudatos, összehasonlítható adatgyűjtés, és elemzés iskolai gyakorlatának elterjedését is szorgalmazni, ösztönözni.

Az iskolában évente egy alkalommal – ősszel – mérjük a tanulók fizikai állapotát (EUROFIT-ből átvett felmérésekkel). A feladatok, valamint a mérések eredményei tanulócsoportok ***szérint számítógépes adatbázisba kerülnek***. A program a testmagasság és a testsúly alapján kiszámítja a testsúlyindexet, ez adja a fittségi pontok alapját. A pontszámok fejezik ki a tanulók pillanatnyi fizikai állapotát.

Mérési területek az iskolában

- Cooper-teszt (aerob képesség mérése)
- helyből távolugrás (alsó végtag dinamikus erejének mérése)
- függés hajlított karral
- felülések (csípőhajlító- és a hasizom állóképességének mérése. (hanyattfekvésből felülés térdérintéssel)
- 10 x 5 m ingafutás
- ülésben előrenyúlás
- testmagasság (cm)
- testsúly (kg)
- Hátizmok erő-állóképességének mérése. (Hason fekvésből törzsemelés)
- Vállövi- és karizmok erejének mérése. (Mellső fekvőtámaszban karhajlítás)
- Testtömeg-index megállapítása

A mérések eredményeit a testnevelőkön kívül megismerik az osztályfőnökök, valamint az iskolai védőnő és az iskolaorvos is. A tanulók fizikai állóképességének fejlesztéséhez ez adja a mérhető, összehasonlítható adatokat.

Az egyéb felmérések az iskola tanulói részére szükségesek a diákolimpiai versenyeztetésre való felkészítés és kiválasztás miatt.

Alsó tagozat:

- 30 m-es futás
- 60 m-es futás
- iskolakör futás (536 m)
- kislabda-hajítás
- távolugrás

Felső tagozat:

- 60 m-es futás
- 100 m-es futás
- 200 m-es futás
- 400 m-es futás
- iskolakör futása (536 m)
- 800m-es futás
- kislabdahajítás
- távolugrás
- súlylökés

Tevékenységi formák a többi tanórán

Az egészségnevelés témáit *évfolyamonként és tantárgyanként a Helyi Tanterv és az osztályfőnöki órák anyaga tartalmazza.*

Tevékenységi formák a tanórán kívül

- **Sportköri foglalkozások** szervezése.
- A sportegyesületekben végzett munka elősegítése és elismerése.
- **A kulturált táplálkozás követelményeinek megismertetése és gyakoroltatása** a tízórai szünetekben, az ebédlőben, a délutáni foglalkozások, szabadidős programok során, valamint az osztálykirándulások alkalmával.
- A kulturált viselkedés követelményeinek megismertetése és gyakoroltatása a közlekedésben, vásárláskor, az utcán és az iskolában.
- A tanár – diák, a diák – diák, a gyerek – szülő viszony és magatartási normák megismertetése, szünetekben, osztálykirándulásokon, sportversenyeken, napköziben.
- Háziversenyek, túrák, nyári – téli táborok, gyermeknap, Madarak és Fák Napja megszervezése.
- A művészeti iskola keretein belül tanuló diákok különböző rendezvényeken is bemutatják tánc tudásukat, a táncsoport tevékenységével fejlesztjük a gyerekeink mozgáskultúráját
- **A lelki egészségre nevelés** érdekében nem hiányozhatnak a kulturális programok sem a tanórán kívül: színházlátogatás, rendhagyó irodalomórák, kiállítások, koncertek, művészeti közösségformáló csoportok működtetése,
- **Egyéb szervezett szabadidős programok:**
  - Osztályprogramok a szabad levegőn az évszakhoz igazodva.
  - Tevékenységek a különböző ünnepekhez kapcsolódóan.
  - Osztályok közötti sportversenyek szervezése.
    - Téli időszakban jeges – havas nap szervezése.
    - Az egészségnevelési hónap eseményei novemberben:

Egészségnevelési feladataink megoldásában **kiemelt szerepet kap a napközi, a menza** a helyes szokásrend kialakításában, gyakoroltatásában betöltött szerepével. Az **iskolai büfék** működtetése során szem előtt tartjuk az egészségnevelés követelményeit, ugyanakkor a kulturált, tudatos vásárlás megismertetésére és gyakoroltatására is lehetőséget teremtünk.

Tanórán kívüli foglalkozások formái és gyakorisága

- napközis - szabadidős és sportfoglalkozások
- szervezett kirándulások – túrák

- osztálybajnokságok (foci, kézilabda)

Testedzések gyakorisága, időtartama:

A napközis tanulók naponta 35-45 percet levegőn tartózkodnak, mozognak. Igény szerint havonta egy alkalommal egész napos (szombaton) szervezett túrán vesznek részt tanulóink. Évente egy-két alkalommal kerékpár és gyalogos kirándulást szervezünk osztályszinten. Körmérkőzéseket szervezünk az iskolabajnoki címért.

2.14.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

„Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, és nem uralkodni akar felette, ami a természet törvényeinek megértését, az élet minden formájának elismerését feltételezi. Fel kell fedeztetni, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.” *Az intézményi környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat*, melynek során a gyerekeket/tanulókat felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően **stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg** az élő ill. élettelen környezettel;
- **kifejleszti a szándékot és képességet** a környezet aktív megismerésére;
- **felkelti az igényt, és képessé tesz:**
  - a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására és összefüggő rendszerben történő értelmezésére;
  - a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére;
  - a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
  - kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és a lehetséges megoldások megkeresése
  - az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
  - a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

„A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, a személyiségformálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.” (IUCN, 1970)

Az ember elválaszthatatlan a környezetétől. Tevékenységével állandó kölcsönhatásban van vele, így saját létét javíthatja, vagy ronthatja. Fontos, hogy az óvoda és az általános iskola is hozzájáruljon **a gyermekek/ tanulók természet- és környezetbarát szemléletének megalapozásához, a természettel és környezettel szembeni felelős magatartásuk kialakításához.**

A környezeti nevelés általános céljai

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy **elősegítse a gyermekek/tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását** annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny

állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.” (NAT 243/2003)

A környezeti nevelés céljai tágabb értelemben

- **Elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását** annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát.
- **Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét**, társadalmi-természeti felelősségét formálnunk kell alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.
- Az egyes különálló tantárgyakba foglalt környezeti vonatkozású ismereteket, fejlesztési elemeket egészszé kell építeni.
- **A tanítási órákon kívül is érvényesüljön** a nevelőintézmény egészének ökológiai kultúrája és társas harmóniájának rendje.
- **A természetet, az épített és társadalmi környezetet**, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.
- **A környezetvédelem jeles napjainak családias megünneplése.**

A környezeti nevelés céljai szűkebb értelemben

- **Legyen igényük a tiszta, rendes környezetre, ügyeljenek a tisztaságra és a rendre.**
- Vegyenek részt a tanterem és a folyosó díszítésében; zöld növények elhelyezésében, gondozásában
- A hulladékot megfelelő tárolóba tegyék mind az iskolában, mind iskolán kívül.
- Az iskola épületébe letisztított cipővel lépjenek.
- **Az intézmény udvarán és környezetében óvják, védjék a növényzetet.** Vegyenek részt aktívan tereprendezésben és új növények ültetésében és az iskola környezetének gondozásában és szépítésében.
- **Takarékosan használják az energiát:** feleslegesen ne használják a világítást, ne pazarolják a vizet, fűtési időszakban csak a szünetek alatt szellőztessenek, számítógépet és TV-t feleslegesen ne hagyják bekapcsolva.
- Használják balesetmentesen az intézmény udvarán elhelyezett játszótéri játékokat és ügyeljenek jelenlegi állapotuk megőrzésére
- **Régi tankönyveiket ajánlják fel a rászoruló iskolatársaiknak**, és ne dobják azokat a szemétkbe!
- **Vásárláskor a környezetre ártalmatlan vagy környezetbarát termékeket részesítsék előnybe** az ártalmassal szemben.

Évente többször is megemlékezünk a környezet, a környezetünk megfelelő állapotának fenntarthatóságáról a *Környezetvédelmi jeles napok* alkalmával. (*Víz világnapja, Föld napja, Madarak, fák napja*)

A környezeti nevelés céljaiból adódó feladataink

- **Kialakítani a** környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló **környezetkímélő magatartást**, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

- A környezet szeretete, védelme **váljon a gyermekek/tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapulvvé.** Legyen meghatározó életmódjukban a természet tisztelete.
- **Bekapcsolni őket a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.**
- Váljon meghatározóvá a környezeti károk megelőzésére való törekvés.
- Képesé tenni, hogy személyes tapasztalatai alapján **együtt tudjon működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.**
- Elismertetni, hogy közös és egyéni kötelesség az emberiség közös öröksége; a környezet minőségének fenntartása és javítása, az ökológiai egyensúly fenntartása, a természeti erőforrások előrelátó és ésszerű felhasználása, minden egyes ember hozzájárulása a környezet védelméhez.
- **Megértetni a létminőséghez szükséges nem anyagi jellegű dolgok szerepét** az életünkben.
- **A gyermekeket/tanulókat képessé kell tenni arra,** hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Képesek legyenek megérteni a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét. **Az egyes kérdések megválaszolására több alternatíva felállítását igényeljük,** s az alternatívák értékelése, ellenőrzése után képesek legyenek a helyes, megfelelő válasz kiválasztására.
- **A környezet állapota iránti érzékenység, az ökológiai szemlélet, a helyes magatartásformák attitűdök, értékrend kialakítása.**

A pedagógusok feladatai

- Az egyes szakórákon mindig beszélünk a tantárgyhoz kapcsolódó környezeti problémákról.
- Javasolunk olvasnivalót, ajánlunk TV műsorokat, megnézünk együtt videófilmeket, kísérleteket végzünk a témákhoz kapcsolódóan.
- Alkalmat kínálunk kiselőadások tartására.
- Tanulmányi versenyeket szervezünk.
- Kirándulásokat és tanulmányi sétákat szervezünk.
- Évente két környezetvédelmi tanítási napot szervezünk.
- Folyamatosan felhívjuk a tanulók figyelmét a takarékos energia felhasználásra.
- Személyes példamutatásunkkal alakítjuk a gyermekek szemléletét, gondolkodásmódját és viselkedését.
- Tudatosítjuk a tanulóknak, hogy ők maguk is sokat tehetnek a környezet és saját egészségük megóvása érdekében.

Környezeti nevelés a tanórán

A pedagógusok a tanmeneteikben jelölik azokat az órákat, amelyek tananyaga szorosan kapcsolódik a környezeti nevelés célkitűzéseikhez. A környezeti nevelés témáit **évfolyamonként és tantárgyanként a Helyi Tanterv és az osztályfőnöki órák anyaga tartalmazza.**

Környezeti nevelés a tanórán kívül

A tanórán kívüli környezeti nevelés szinterei, lehetőségei

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy a középiskolában lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

Szakkörök

Szervezünk környezetvédelmi szakkört, de az egyes környezeti kérdésköröket integráljuk a különböző tantárgyakkal megegyező szakkörök (kémia, biológia) munkájába, melyek a kutató típusú, önállóan vizsgálni szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó színterei.

Környezetvédelmi jeles napok megünneplése intézményben

▪ <i>március 22.</i>	A Víz Világnapja
▪ <i>április 22.</i>	A Föld Napja
▪ <i>május 10.</i>	Madarak és Fák Napja
▪ <i>június 5.</i>	Környezetvédelmi Világnap
▪ <i>szeptember 22.</i>	Autómentes Nap
▪ <i>október 5.</i>	Az Állatok Világnapja

2.15. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI

2.15.1. A magatartás értékelésének elvei

A tantestület által kialakított egységes követelmények szerint a tanulót tanító valamennyi pedagógus véleménye alapján az osztályfőnök havonta érdemjegyet ad, azt az osztálynaplóban és a tájékoztató füzetben is rögzíti.

A diákönkormányzat, a nevelőtestület, vagy az egyes pedagógusok javaslata alapján rendszeresen, illetve alkalmasszerűen jutalmazzuk

- a hosszabb ideig tanúsított példamutató magatartást;
- a szorgalmas, folyamatos, odaadó, közösségi munkát;
- a rendkívüli teljesítményeket (ünnepélyre történő felkészülés, tanulmányi és egyéb versenyeken elért kiemelkedő eredmény).

A jutalmazás formái:

- szóbeli dicséret,
- írásbeli dicséret,
- oklevél,
- tárgyjutalom (könyv, „aranytoll”, játék- és sportszerek, kirándulás).

Több tárgyból kiemelkedően teljesítő tanulónak félévkor, illetve év végén **nevelőtestületi dicséretet** adunk.

A kimagasló eredményt elérő tanulók **oklevél és könyvjutalomban** részesülnek a tanévzáró ünnepélyen.

Alkalmazott **kényszerítő módszereink** a felszólítás, követelés, parancs, büntetés.

Szükség esetén – a kihágás súlyosságát, illetve ismétlődését figyelembe véve – a büntetés módszereivel a fokozatosság elvét betartva élünk:

- szóbeli figyelmeztetés (észrevétel, kioktatás, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, tiltakozás, fenyegetés);
- osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, megrovás;
- szaktanári figyelmeztetés, intés, megrovás;
- nevelőtestület elé idézés, figyelmeztetés, intés, szigorú megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés, intés, megrovás;
- áthelyezés másik iskolába (megfelelő feltételekkel!).

A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárása és a negatív viselkedés kialakulásának megelőzése érdekében alkalmazzuk a **gátlást kiváltó módszereket**:

- felügyelet (diák és felnőtt ügyeleti rendszer);
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés;
- fenyegetés;
- tilalom;
- átterelés;
- elmarasztalás.

A tanulók magatartásának értékelése, minősítése

A tanulók magatartását az első-harmadik évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök szövegesen minősíti.

A negyedik-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. Azonos szavazatszám mellett az osztályfőnök véleménye dönt.

A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A magatartás minősítésének szempontjai:

- példamutatás, aktivitás;
- azonosulás a közösségi célokkal, megvalósításukban való részvétel;
- hatás a közösségre;
- társakkal való kapcsolat;
- házirend betartása;
- viselkedés, hangnem;
- fegyelmezetttség;

A magatartásra adott érdemjegyek

PÉLDÁS minősítést (5) kap az a tanuló, aki

- a közösség alakításában munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyilvánításával és példás viselkedésével elősegíti, valamint társait is erre ösztönzi;
- a házirendet megtartja, és ehhez társait is megnyeri;
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias;

- fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész;
- óvja és védi az iskola felszerelését, környezetét;
- nincs írásbeli figyelmeztetője, intője, vagy megrovása.

JÓ minősítést (4) kap az a tanuló, aki

- részt vesz a közösség életében, a rábízott feladatokat elvégzi, viselkedésével szemben nincs kifogás;
- a házirend és az iskolai együttélés szabályait megtartja;
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias;
- fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható, pontos;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

VÁLTOZÓ minősítést (3) kap az a tanuló, aki

- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik változtatni azon;
- a házirendet csak figyelmeztetésre tartja meg;
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben nem udvarias és tisztelettudó;
- társai viselkedését közömbösen nézi, nem segítőkész;
- fegyelme ingadozó, munkája pontatlan;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

ROSSZ minősítést (2) kap az a tanuló, aki

- munkájával a közösség fejlődését hátráltatja, viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be;
- közösségi munkát nem végez, másokat visszatart, szándékosan árt a közösségnek;
- a házirendet ismételt figyelmeztetésre sem tartja meg;
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tiszteletlen, udvariatlan, nyegle;
- fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik;
- több alkalommal igazolatlanul mulasztott;
- több szaktanári figyelmeztetése van, illetve osztályfőnöki megrovást, vagy ennél magasabb fokú büntetést kapott.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

2.15.2. A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A tanulók szorgalmának értékelése, minősítése

A tanulók szorgalmát az első-harmadik évfolyamon a félév és a tanítási év végén, negyedik évfolyamon félévkor az osztályfőnök szövegesen értékeli, negyedik év végén osztályzattal minősíti. A szöveges értékelést, illetve az osztályzatot az értesítőbe, a bizonyítványba bejegyzik. A negyedik-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A szorgalom minősítésének szempontjai

- tanulmányi munka;
- munkavégzés;
- többletfeladatok vállalása;
- munkamegosztás, önállóság, önellenőrzés;
- tanórán kívüli ismeretek alkalmazása.

Az értékelés során figyelembe vesszük a tanulmányi munka körülményeit: az életkörülményeket, képességeket.

PÉLDÁS minősítést (5) kap az a tanuló, akinek

- tudás iránti igénye belsővé vált, kötelességtudata fejlett, érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed;
- céltudatos és ésszerű az önálló munkaszervezése;
- munkavégzése pontos, megbízható, önálló, önellenőrzése megbízható;
- minden tárgyban elvégzi feladatait;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

JÓ minősítést (4) kap az a tanuló, aki

- figyel az órákon, feladatait lelkiismeretesen elvégzi;
- rendszeresen és megbízhatóan dolgozik és ellenőrzi önmagát;
- általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem árul el;
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyagban belül;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

VÁLTOZÓ minősítést (3) kap az a tanuló, aki

- ingadozó intenzitással dolgozik, időszakonként aktív, máskor figyelmetlen, pontatlan;
- teljesítménye elmarad képességeitől;
- önállótlán, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát;
- szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire;
- érdemjegyeit több tantárgyból is lerontja;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.

HANYAG minősítést (2) kap az a tanuló, aki

- figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el;
- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- nem törődik kötelességeivel;
- érdektelenség, teljes közöny jellemzi;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi, vagy év végi osztályzata valamely tárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Ha a tanuló valamely tárgyból elégtelen osztályzatot kapott félévkor, vagy év végén, szorgalma rendkívül indokolt esetben, egyéni elbírálás alapján lehet *hanyag*nál jobb.

2.15.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Jutalmazás

A Diákönkormányzat, a nevelőtestület, vagy az egyes pedagógusok javaslata alapján rendszeresen, illetve alkalmasszerűen jutalmazzuk

- a hosszabb ideig tanúsított példamutató magatartást;
- folyamatosan jó tanulmányi eredmény elérését;
- a szorgalmas, folyamatos, odaadó, közösségi munkát;
- a rendkívüli teljesítményeket (ünnepélyre történő felkészülés; tanulmányi és egyéb versenyeken elért kiemelkedő eredmény);
- bármily módon történő hozzájárulást az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

A jutalmazás formái:

Az iskolában tanév közben, elismerésként a következő dicséretet adhatók

- szaktanári dicséret;
- napközis nevelői dicséret;
- osztályfőnöki dicséret;
- igazgatói dicséret;
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végző tanuló a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért;
- példamutató magatartásért;
- kiemelkedő szorgalomért;
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthető.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók **osztályfőnöki vagy szaktanári dicséretben** részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók **igazgatói dicséretben** részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni és a szülő tudomására kell hozni.

Elmarasztalás, büntetés

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti;
- a házirend előírásait megszegi;
- igazolatlanul mulaszt;
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben kell részesíteni.

Az iskolai büntetés formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés
- osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés
- osztályfőnöki intő
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intő
- igazgatói megrovás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben, a vétség súlyára való tekintettel, el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni és a szülő tudomására kell hozni.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását az intézmény nevelőtestülete folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A 2018/2019. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen Pedagógiai Programot módosítani kell, vagy teljesen új Pedagógiai Programot kell kidolgozni.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközössége;
- az iskolaszék;
- a szülői munkaközösség;
- az iskola fenntartója.

A tanulók a pedagógiai program módosítását a diákönkormányzat képviselői útján javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató hagyja jóvá, amennyiben többletköltség finanszírozása szükséges, akkor a fenntartó jóváhagyása válik szükségessé.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;

- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola honlapján.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A törvények változása miatt bekövetkezett Pedagógiai program módosítását az iskolai **Diákönkormányzat** véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kecskemét, 2014. március 20.

.....
DÖK segítő tanár

A törvények változása miatt bekövetkezett Pedagógiai program módosítását az iskola **Szülői Szervezete** véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kecskemét, 2014. március 20.

.....
az iskolai SzMK vezetője

A **Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola** törvények változása miatt bekövetkezett Pedagógiai programjának módosítását a nevelőtestület

2014. március 20-ai

értekezletén megtárgyalta és elfogadta.

Kecskemét, 2014. március 20.

.....
közalkalmazotti tanács vezetője

A **Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola** törvények változása miatt bekövetkezett Pedagógiai programjának módosítását az **intézmény igazgatója jóváhagyta.**

Kecskemét, 2014. március 20.

Lovrity Sándorné
igazgató

JEGYZŐKÖNYV

Készült: A Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola **nevelőtestületi** értekezletén

Helye: Lánchíd Utcai Általános Iskola
Kecskemét, Lánchíd utca 18.

Ideje: **2014. március 26.**

Az iskola nevelőtestülete megismerte a felülvizsgált, törvénynek megfelelően módosított Pedagógiai Programot.

A jelenlévők egyhangúlag, tartózkodás nélkül elfogadták a Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola korábban elfogadott, a Köznevelési Törvény értelmében jelenlegi módosítási javaslatokkal véglegesített

Pedagógiai program

dokumentumát.

Kecskemét, 2014. március 26.

.....
jegyzőkönyvvezető

.....
tanú

.....
tanú

